

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-1-238 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 11-08/160-52
Karar Tarihi : 09.02.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: İsmail Atalay YOLCU, Harun ULU, Selim ÜNAL, Harun GÜNDÜZ,
Çiğdem ÜNAL, Fatma ATAÇ, Tuğçe KOYUNCU, Burak SAĞLAM,
Selen Yersu ŞAHİN

**C. ŞİKAYET
EDENLER**

: -Posta ve Telgraf Teşkilatı Biriktirme ve Yardım Sandığı
Temsilcisi: Av. Halis ÇITIR
Tuna Cad. No:14/12 Kızılay/Ankara
-Özpet Petrol ve Otomotiv Tic. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Aykut AYDOĞAN
Karahasan Sk. No:8/5 Balmumcu Beşiktaş/İstanbul
-Nadir YAPAR
Şirinyalı Mah. Lara Cd. Kılıçarslan Sitesi C-13/28 Muratpaşa/Antalya
-Ercos Otomotiv Nak. İnş. Torna Tamir Aky. İst. ve LPG Bayiliği
San. Tic. A.Ş.
Temsilcisi: Av. İbrahim GÜL
Mithatpaşa Cad. 13/12 Kızılay/Ankara
-Mehmet Ercan BORAN
Oran Şehri, Mesa Blokları, Selvi Apt. D:35 Oran-Çankaya/Ankara
- Arsan BORAN
Şelale Evleri Manavgat 2 Apt. No:12 Bahçeşehir/İstanbul
-Atilla BAŞOĞLU, Muradiye BAŞOĞLU, Levent Hüseyin
BAŞOĞLU, Hüseyin BAŞOĞLU
Temsilcisi: Av. Ümit ÖZATA
Kale Mah. Gazi Cad. Şükür Han No:19/206 Samsun
-Erdiloğlu Petrol ve Petrol Ürünleri Gıda Tekstil Nak. İnş. Oto.
San. Tic. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Ayşe Elvan EROL
1378 Sk. No:4/1 Kordon İşhanı K:1/104 Alsancak/İzmir
-Arıcı Petrol İnş. Tic. Ltd. Şti
Hacıfeyzullah Mah. S. Mumcu Cad. No:1 Kuşadası/Aydın
-Gümüş Petrol ve Mak. San. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Alaattin KARA
İstanbul Cad. Morsümbül Sk. Çavuşoğlu İş Mrk. No:1 K:4 D:43
Bakırköy/İstanbul
-Bezirgan Akaryakıt Otomotiv İnş. Tic. ve San. A.Ş.
İstanbul Yolu Bosna Hersek Mah. No:680 Selçuklu/Konya
-Adataş Eğitim Hiz. Tic. Ve San. A.Ş.
Total Akaryakıt İstasyonu Söğütli Bayi Sakarya
-Fatma DAĞLIOĞLU
Temsilcisi: Av. Serkan GÜRBÜZ
Sahabiye Mah. Ahmetpaşa Cad. Türkaslan İş Mrk. 75/5 Kayseri

- Kaleli Enerji Akaryakıt San. ve Tic. Ltd. Şti
Temsilcisi: Av. Yakup DEMİR
19 Mayıs Bulvarı No:77/1 Kayaş Mamak/Ankara
-Osman KARAOĞLAN, Mustafa Kemal KARAOĞLAN ve
Hüseyin Avni KARAOĞLAN
Salih Omurtak Caddesi No:43 Işıkkent/İzmir
-Tipet Tic. ve Petrol Ürünleri San. Tic. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Selim YAVUZ
60 Osmaniye Mah. Şirin Sk. No:8/4 Bakırköy/İstanbul
-Demirşah Pet.Day.Tük.Mal.Elek.Gıda Zir. İlaç Mad. Tur. Tek.
İnş. Oto. Nak. San. Tic. Ltd. Şti
DEMİR D- 100 Karayolu Üzeri Emniyet Müd.Karşısı Derince/Kocaeli
-İsmail BİLGİLİ ve Bilgili Petrol Otomobilcilik
Hikmet Bahri Bilgili ve Ortakları Koll. Şti.
Mahir İz Cad. No:39 Üsküdar/İstanbul
- İsmail BİLGİLİ ve Bilgili Petrol Otomobilcilik
Hikmet Bahri Bilgili ve Ortakları Koll. Şti.
Temsilcisi Av. Alper ÜLKÜ
70 Divanyolu Cad. Bestekarosman Sok. Birkonlar No: 8/5
Cağaloğlu/İstanbul
-Sonay Petrol Ür.Nak.San.Tic.Ltd.Şti
Temsilcisi: Av. Narin Sevinç ARSLAN
Karadeniz Mah. Cumhuriyet Cad. No: 106/3 Samsun
-Ömer BOZKURT Üçel Gıda San.Tic.Ltd.Şti.
H.Okan Merzeci Bulv.No:17 Mersin
-Hüsamettin KARAKAŞOĞLU
Temsilcisi: Av. Yavuz CENGİZ
80 Alemdağ Cad. No:33 Kat:4 Daire:11 Ümraniye/İstanbul
-Turcan Akaryakıt, Enka Akaryakıt ve Güzide Yeşim Canver
Temsilcisi: Av. Ercan GÜLMEN
İnönü Cd. Aslanoğlu İş Merkezi Kat:2 D:16 Seyhan/Adana
-Yalçın Gıda İthalat İhracat San. Ltd. Şti.
Evkaf Mah. Sevibükü Mevkii Korgan Kumru yolu üzeri
Fatsa/Ordu
-Hilal Petrol Gaz. Ür.İnş.Oto.Paz.İth.İhr.San.ve Tic.Ltd.Şti.
B.H.Paşa Mah. Cebeci Cad. No:119 Küçükköy
Gaziosmanpaşa/İstanbul
-Sedef İnş. Tic. Turizm A.Ş.
90 Temsilcisi: Av. H.Vedat GÜRER
İstiklal Cad. No:130 Elhamra Han 117-118 Beyoğlu/İstanbul
-Seven Pet. İnş. Turz. Eml. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Mustafa BAYAZIT
GMK Bulvarı No:56/6 Maltepe 06570 Çankaya/Ankara
-Koman Petrol Ürünleri Ağır Nak. İnş.San.ve Tic. Ltd. Şti.
Samsun Yolu 19 Mayıs Bulvarı No:701 Mamak/Ankara
-Yem-Ak Petrol Ürünleri İnşaat ve Tic. Ltd.Şti.
Hürriyet Mah. Cengiz Topel Cad. No:115/C Küçükköy
Gaziosmanpaşa/İstanbul
100 -Halit UZUNER
Turan Güneş Cad. No:212 İzmit/Kocaeli
-Turmak Tur.Tic. ve San.Ltd.Şti
Üçyol Mevkii Muğla Aydın Karayolu Yatağan/Muğla

- 110 -Kimaş Akaryakıt Din.Tes.İnş.Tah.Mob.Teks.Ür.ve Tic. Ltd. Şti
Temsilcisi: Av. Ali AVCI
Ulucami Cad. Sayınlar İşh. Kat:4/19 İskenderun
-Sakarya Donatım Akaryakıt San.Tic.Ltd.Şti.
Adem Yavuz AÇICI
Pabuçcular Mah. Güllük Sok.No. 5 Adapazarı
- 120 -Akata Pet.Ür.Paz. İnş.San.ve Tic.Ltd.Şti ve Hasan KARAKAYA
Temsilcileri: Av.Ahmet AKGÜL-Av.Pınar AKGÜL DOĞUSOY ve
Av.Can DOĞUSOY
Onur Sk. Yılmaz Apt. No:26/7 Maltepe/Ankara
-Güneştepe Petrol İnş. Gıda Turz. Eğitim ve Tic. Ltd. Şti.
Merkez Mah. Bağlar Cad. No:59 Bağcılar/İstanbul
-Erdoğan TÖZGE
Şehit Fethi Bey Cad. M. Birsal İş Mrk. No:36/3 İzmir
-Tayas Petrol
Birlik Mah. 448 Cad. 109/7 Çankaya/Ankara
- 130 -Rafet DİKİCİ ve Şerife DİKİCİ Kadıköy Cihaz ve Oto Tic. A.Ş.
Moda Mektep Sok. Nadide Apt. No.4/3 Kadıköy/İstanbul
-Tase Madeni Yağ Tic. Akaryakıt San. End. Ltd.Şti.
Yeni Sanayi Girişi BP İstasyonu 38060 Kayseri
-Ersay Turz. Petrol Tic. Ve San. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Yaşar AYDIN
Mersin Adana Karayolu 11. km. Bağcılar Beldesi Mersin
-Ak-Pet Akaryakıt San. ve Tic.Ltd.Şti.
Temsilcileri: Av.Cem ERYILMAZ ve Av.Yelda Tuğcu ERYILMAZ
Ziyabey Cad. No:16 D:13 Balgat/Ankara
-Özden TAPÇALAP
Temsilcileri: Av. Ayşe Elvan EROL ve Av.Orkun GÜLAÇ
1378 Sk. No:4/1 Kordon İş Hanı K:1-104 Alsancak/İzmir
-Tetik Petrol Ür. Nak. Eml.Tar.San.ve Tic. Ltd. Şti
Ankara Eskişehir Karayolu Güzargahı 90.km. Polatlı/Ankara
-İva-Son Petrol Ürünleri Paz. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Narin Sevinç ARSLAN
Karadeniz Mah. Cumhuriyet Cad. No:106/3 Samsun
-Akbıyık Pet. Gıda Turz. San Tic. Ltd. Şti.
Konya Yolu Otogar Karşısı No:12 Beyşehir/Konya
- 140 -Dalyan Akaryakıt Tic. Turz. İnş. ve San. Ltd. Şti.
Temsilcisi : Av. Cem ERYILMAZ
Ziya Bey Cad. No:16/13 Balgat/Ankara
-Halime DOĞAN - Elmadağ Teks. Dış Tic. Pet. İnş. Nak. Turz.
San. ve Tic. Ltd. Şti.
Kemalpaşa Mah. Kenan Evren Köprüsü Altı No:1 Elmadağ/Ankara
-Halil İbrahim PARMAK-Hocaoğulları Petrol San ve Tic. Ltd. Şti.
Demirci Mah. Fatih Camii Sk. No:44 Derinkuyu/Nevşehir
-İsmail Saraçoğlu Hayvan Ürün. Petrol ve Gıda San. Tic. Ltd. Şti.
Fevzi Çakmak Mah. Karakayış Cad. No:221 Karatay/Konya
- 150 -Koçaklar Tic. ve San. Koll. Şti. İbrahim Koçak ve Ortakları
Yukarı Mah. F.Paşa Cad. No:100 Bozkır/Konya
-Asa Yağ ve Petrol
Temsilcisi: Av. Selim Yavuz
Osmaniye Mah. Şirin Sok. No.8/4 Bakırköy/İstanbul
-Mutlukent Turz. Pet. Nak. Tic. Ltd. Şti.
Sivritaş Sk. Özçelik Apt. No:14 Kat:5 Mecidiyeköy/İstanbul

- 160 -Ereğli Otogaz Petrol ve Nak. San. Tic. Ltd. Şti.
Temsilcileri: Av. Veli TOLU-Av. Ali SÜZGÜN-Av. CAHİT ÖZ
Feritpaşa Mah. Nalçacı Cad. Acentacılar Sit. A Blok 1-2
Selçuklu/Konya
-Sayın SU
Dervişağa Sok. No:5, Kurtgazi Mah. Birgi Kasabası-Ödemiş/İzmir
-Ümit SALTİK
Temsilcisi: Av. Arif MUTLU
İstasyon Cad. Esnaf Sitesi B Blok K:1 Ereğli/Konya
-Şahin İNCE İnce Pet. San. ve Tic. Ltd.Şti
Denizli Asfaltı Stad karşısı No:78 Çivril/Denizli
-Talip APAYDIN Apaydın Akaryakıt Ür.Paz. ve Tic. Ltd.Şti.
Hadımköy Bölgesi Hadımköy Yolu Sok. No:23 Çatalca/İstanbul
170 -Özcanlar İnş. Nak. Pet.Ürün. ve Gıd. San ve Tic. Ltd.Şti
Temsilcisi: Av. Atakan ERDEM
Atatürk Bulvarı No:64/16 Kızılay/Ankara
-Kılıçlar Akaryakıt San. ve Tic. Ltd. Şti
Nevşehir Yolu Üzeri 10. Km. Merkez/Aksaray
-Aksaray Düzgünler Dış Tic. San. ve Paz Ltd. Şti.
E-90 Karayolu Üzeri Aksaray Çıkışı 5. Km. 68100 Aksaray
-Bilal GÖZEN
Gözen Petrol Kayseri Yolu Üzeri 1. Km Kozaklı/Nevşehir
-Adnan Mert-Hata Mert
180 Temsilcisi Av. Muzaffer DEMİR
Abidei Hürriyet Cad. Yonca Apt. No:282 K:4 D:12 Şişli/İstanbul
-Hasan ERTEM ve Ortakları Koll.Şti.
Sarıbuğday Köyü Merzifon/Amasya
-Mehmet BAŞKAN
Samsaçavuş Köyü Mudurnu/Bolu
-Murat Petrol Ürünleri-İzzet ÇİÇEK
Ankara Yolu Üzeri Üst Geçit Yanı Tarsus/Mersin
-Niyazi Gönen
Temsilcisi Av. Caner SAYAR
190 49. Sk. No:5/102 İbrahim Sayar İşhanı 48700 Marmaris/Muğla
-Jeopet Petrol Ürünleri Paz. ve Nakl. Tic. Ltd. Şti.
Barbaros Mah. Belde Garajı Karşısı No:8 Körfez/Kocaeli
-Macide CANTÜRK
Temsilcisi: Av. Mustafa ÖNDES
Zafer Cad. No:109 Urla/İzmir
-Serinyıl Petrol İnş. Nak. Tur. Plastik San. ve Tic. Ltd. Şti.
Bahçesaray Mah. 135. Cad. No:101 Aksaray
-Vakıf Enerji ve Madencilik A.Ş.
200 Sancak Mah. 507. Sk. No:9/4 Çankaya/Ankara
-Yüksel GÜLTEKİN
Kindam Mevkii Kayseri Yolu Üzeri 2.Km Merkez Kırşehir
-İsotlar Motor Otom. Petrol Tur. Nakliye İnşaat San. ve Tic. A.Ş.
T. Cemal Beriker Bulv.No:457 Seyhan/Adana
-Hayrettin YILDIRIM
Kaynaşlı Petrol D-100 karayolu üzeri Otoban çıkışı Çele Mah.
Kaynaşlı/Düzce
-Çiçek Petrol Ürünleri ve Otomotiv Tic. San. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Murat BAŞMAN
Altunizade Mah. Kısıklı Cad. No:92 Üsküdar/İstanbul

210

-İda Petrol ve Petrol Ürünleri Gıda San. Tic. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Muzaffer DEMİR
Abidei Hürriyet Cad. Yonca Apt No:282 K:4 D:12 Şişli/İstanbul
-IPC Petrol Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.
Temsilcisi: Av. Ahmet YAMAN
Kışla Cad. No:41/22 Topçular Eyüp/İstanbul
-Mustafa ERDEM
Temsilcisi: Av. Abdulkadir AKBAŞ
Kurbağalidere Cad. No:20 D.1 Hasanpaşa Kadıköy/İstanbul
-Ahmet BAKIŞ
Temsilcisi: Av. Gürsel BAYDUR
Uluyol Harun Kasapoğlu İş Merkezi No:63/5 Osmangazi/Bursa
-BİROL BEY
Burhan Alkan Bulvarı No:22 Kepsut/Balıkesir
-Recep DEMİRTAŞ
M.Kemal Mahallesi O.Merzeci Bulvarı No: 412 Mersin
-Muzaffer ANLI(Zafer Petrol)
Taşucu Yolu Üzeri, Ulugöz Köyü, Silifke/Mersin

220

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILANLAR : - Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş.

230

Söğütlü Çeşme Cad. No: 87/1 Kadıköy/İstanbul
- Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş.
Altınbaş Plaza Mahmutbey Dilmenler Cad.No:26 Kat:4
Bağcılar/İstanbul
- Aygaz A.Ş.
Büyükdere Cad. No: 145/1 Zincirlikuyu/İstanbul
- Bölünmez Petrolcülük A.Ş.
Şişhane Yokuşu Demirören Han. No:2 Azapkapı/İstanbul
- BP Petrolleri A.Ş.
Sarı Kanarya Sok. No:14 K.2 Plaza Kozyatağı Kadıköy/İstanbul
- Erciyes Gaz A.Ş.
Boğazköprü Mevkii 38560 İncesu/Kayseri
- Lukoil Eurasia Petrol A.Ş.
Kore Şehitleri Cad. Yüzbaşı Kaya Aldoğan Sok. No:9
Esentepe/Şişli 34394 İstanbul
- Opet Petrolcülük A.Ş.
Kısıklı Mah. Sarıgazi Cad. No:65 34696 Üsküdar/İstanbul
- Petline Petrol ürünleri A.Ş.
Ünalın Mah. Ünalın Cad. No:9 Kat:4-5 Üsküdar/İstanbul
- Petrol Ofisi A.Ş.
Eski Büyükdere Cad. No:33-37 Maslak/İstanbul
- Shell&Turcas Petrol A.Ş.
Karamancılar İş Merkezi Gülbahar Mah. Salih Tozan Sok. No:18
B Blok Esentepe-Şişli/İstanbul
- Termopet Akaryakıt Nak. Tic. Ltd. Şti.
Cevizlidere Cad. No: 7/1 Yukarı Öveçler/Ankara
- Total Oil Türkiye A.Ş.
İnkılap Mah. Üntel Sok. Onur Ofis Park İş Merkezi B1 Blok
No:10 Ümraniye/İstanbul
- Turkuaz Petrol Ürünleri A.Ş.
Bulgurlu Mah. Bağlar Cad. No:7 Üsküdar/İstanbul
- Yıldırım Petrol Tic. ve Nak. A.Ş.
19 Mayıs Cad. No:4 Nova Baran Plaza Kat:9 Şişli/İstanbul

240

250

260

11-08/160-52

E. DOSYA KONUSU: Dağıtım şirketleri tarafından yapılan dikey anlaşmalar ve çeşitli uygulamalar yoluyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin ihlal edildiği iddiası.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına intikal eden ve aşağıda yer verilen şikayetler ile ilgili olarak ile hazırlanan 3.12.2010 tarih ve 2010-1-238/İİ-10-264.HU sayılı İlk İnceleme Raporu Rekabet Kurulu'nun 8.12.2010 tarih ve 10-76/1568-M sayılı toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Kanun çerçevesinde bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca ilgili şirketler hakkında önaraştırma açılmasına karar verilmiştir. Söz konusu karar tarihinden sonra Kurum'a intikal eden şikayetler bakımından düzenlenen 17.12.2010 tarih ve 2010-1-341/İİ-10-383.HG sayılı İlk İnceleme Raporu ise Rekabet Kurulu'nun 23.12.2010 tarih ve 10-80/1663-M sayılı toplantısında görüşülerek, şikayetlere ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına karar verilmiş ve bu önaraştırmanın 8.12.2010 tarih ve 10-76/1568-M sayılı Kurul kararı ile yapılmasına karar verilen önaraştırma ile birleştirilmesine karar verilmiştir. Son olarak 30.12.2010 tarih ve 2010-1-354/İİ-10-383.HG sayılı İlk İnceleme raporu ekinde sunulan başvurular Rekabet Kurulu'nun 6.1.2011 tarih ve 11-02/08-M sayılı toplantısında görüşülerek içerik ve kapsam bakımından benzer nitelikteki 8.12.2010 tarih ve 10-76/1568-M sayılı Kurul kararı ile başlatılan önaraştırma kapsamına dahil edilmiş, söz konusu üç adet İlk İnceleme Raporu ekinde yer alan tüm başvurular tek bir önaraştırma kapsamında değerlendirilmiştir.

Bunun üzerine, 4054 sayılı Kanun'un ve 2002/2 sayılı Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 28.01.2011 tarih ve 2010-1-238/ÖA-11-139.İAY sayılı Önaraştırma Raporu 07.02.2011 tarih ve REK.0.05.00.00-110/29 sayılı Başkanlık önergesi ile 11-08 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. İDDİALARIN ÖZETİ: Yapılan başvurularda ileri sürülen iddialar özetle; akaryakıt sektöründeki dağıtım şirketlerinin bayileriyle yaptıkları dikey anlaşmaların ve bunlara ilişkin uygulamaların 4054 sayılı Kanun ile 2002/2 sayılı Tebliği'e aykırı olduğu iddia edilmektedir.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

1. Shell&Turcas Petrol A.Ş.'ye İlişkin Olarak;

– *Özpet Petrol ve Otomotiv Tic. Ltd. Şti., Nadir Yapar, Erçoş Otomotiv Nak. İnş. Torna Tamir Aky. İst. ve LPG Bayiliği San. Tic. A.Ş., Erdiloğlu Petrol ve Petrol Ürünleri Gıda Tekstil Nak. İnş. Oto. San. Tic. Ltd. Şti., Arıcı Petrol İnş. Tic. Ltd. Şti.* tarafından yapılan başvurular bakımından intifa veya kira haklarının tapudan terkin edilmiş olduğu ya da şikayetçilerin terkin etmelerine olanak sağlayacak şekilde vekaletname gönderildiği tespit edildiğinden söz konusu başvurular ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,

– *Mehmet Ercan Boran-Arsan Boran, Attila Başoğlu-Muradiye Başoğlu-Levent Hüseyin Başoğlu-Hüseyin Başoğlu* tarafından yapılan başvurular bakımından beş yıllık dönem için taraflar arasında yeni bir anlaşma sağlandığı tespit edildiğinden söz konusu başvurular ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,

– *Posta ve Telgraf Teşkilatı Biriktirme ve Yardım Sandığı* tarafından yapılan başvuru bakımından dikey ilişkinin temelini teşkil eden Turcas lehine 1992 yılında tanınan 25 yıl süreli tapuya şerh edilmiş kira hakkı ve akaryakıt bayilik sözleşmesinden oluşan dikey ilişkinin 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'in sağladığı grup muafiyetinden yararlanabildiği, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, taraflara

11-08/160-52

gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren bir aylık sürede aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları hususunda süre verilmesinin, aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağına kendilerine bildirilmesinin uygun olacağı,

2. Total Oil Türkiye A.Ş.'ye İlişkin Olarak;

– *Gümüş Petrol ve Makina Sanayi Limited Şirketi, Fatma Dağlıoğlu* tarafından yapılan başvurular bakımından intifa veya kira haklarının tapudan terkin edilmiş olduğu ya da şikayetçilerin terkin etmelerine olanak sağlayacak şekilde vekaletname gönderildiği tespit edildiğinden söz konusu başvurularla ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,

– *Kaleli Enerji Akaryakıt San. ve Tic. Ltd. Şti.* tarafından yapılan başvuru bakımından taraflar arasında 16.11.2009 tarihinde beş yıl süreyle istasyonlu bayilik sözleşmesi akdedildiği ve Total lehine tesis edilmiş olan intifa hakkının 17.12.2009 tarihinde terkin edilmiş olduğu tespit edildiğinden söz konusu başvuru ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,

– *İsmail Bilgili ve Bilgili Petrol Otomobilcilik Hikmet Bahri Bilgili ve Ortakları Koll. Şti.* tarafından yapılan başvuru bakımından taraflar arasındaki dikey ilişkinin sona ermiş olduğu ve taraflar arasındaki kiracılık ilişkisinin 2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen beş yıllık sınırlamaya tabi olmadığı, bu nedenle söz konusu başvuru ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,

– *Bezirgan Akaryakıt Otomotiv İnş. Tic. ve San. A.Ş.* tarafından yapılan başvuru bakımından 27.10.2009 tarihinde tarafların dikey ilişkiyi beş yıllık süreyle sürdürme konusundaki iradelerini ortaya koydukları tespit edilmekle birlikte söz konusu anlaşmanın feshedilmiş olması ve halihazırda haksız fesih iddiasıyla bu hususun yargıya taşınmış olması nedeniyle, bu aşamada ilave bir değerlendirme yapılmasının gerekli olmadığı,

– *Osman Karaoğlan, Mustafa Kemal Karaoğlan ve Hüseyin Avni Karaoğlan* tarafından yapılan başvuru bakımından Total ile Kutlay Petrol arasındaki bayilik sözleşmesinin 18.9.2010 tarihine kadar geçerli olacak şekilde yenilendiği tespit edilmekle birlikte, intifa hakkının terkinini ve beş yıllık süreyle yeniden tesisine ilişkin olarak akdedilen 25.3.2010 tarihli intifa tesis vaadi sözleşmesinin uygulanmadığı ve bu hususun yargıya intikal etmiş olması nedeniyle bu aşamada ilave bir değerlendirme yapılmasının gerekli olmadığı,

– *Adataş Eğitim Hiz. Tic. ve San. A.Ş.* tarafından yapılan başvuru bakımından dikey ilişkinin 5.3.2007 tarihinden itibaren beş yıl süreyle 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyeti kapsamında olduğu,

– *Demirşah Petrol Day. Tük. Mal. Elektronik Gıda Zir. İlaç Mad. Tur. Tek. İnş. Oto. Nak. San. Tic. Ltd. Şti.* tarafından yapılan başvuru bakımından taraflar arasındaki dikey ilişkinin 13.7.2007 tarihinden itibaren beş yıl süreyle 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyeti kapsamında olduğu,

– *Tipet Ticaret ve Petrol Ürünleri San. Tic. Ltd. Şti.* tarafından yapılan başvuru bakımından taraflar arasında 31.5.1999 tarihinde 13 yıl süreyle akdedilen bayilik sözleşmesi ve 24.5.2005 tarihli üst kullanım hakkı sözleşmesinden oluşan dikey anlaşmanın 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyetinden yararlanabildiği, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren bir aylık sürede aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları hususunda süre verilmesinin, aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağına kendilerine bildirilmesinin uygun olacağı,

3. Bölünmez Petrolcülük A.Ş.'ye İlişkin Olarak;

– *Sonay Petrol Ür. Nak. San. Tic. Ltd. Şti.* tarafından yapılan başvuru bakımından dikey ilişkinin temelini teşkil eden, Moil lehine 2003 yılında tanınan 20 yıl süreli intifa

11-08/160-52

hakkı ve bayilik sözleşmesinden oluşan dikey ilişkinin 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanabildiği, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren bir aylık sürede aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları hususunda süre verilmesinin, aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağı kendilerine bildirilmesinin uygun olacağı,

370 – *Üçel Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti./Ömer Bozkurt* tarafından yapılan başvuru bakımından dikey ilişkinin temelini teşkil eden, Moil lehine 2000 yılında tanınan 15 yıl süreli intifa hakkı ve bayilik sözleşmesinden oluşan dikey ilişkinin 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanabildiği, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren bir aylık sürede aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları hususunda süre verilmesinin, aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağı kendilerine bildirilmesinin uygun olacağı,

380 – *Hüsamettin Karakaşoğlu* tarafından yapılan başvuru bakımından dikey anlaşmaya, "Moil tarafından üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın, varsa kalan süreye tekabül eden bedelini ödeyerek anlaşmayı sona erdirebilmesi" konusunda tarafların anlaşmaları koşuluyla, dikey anlaşmanın başlangıcı olan intifa hakkı tesis tarihinden itibaren on yıla kadar bireysel muafiyet tanınabileceği,

4. Termopet Akaryakıt Nakliyat Ticaret Limited Şirketi'ne İlişkin Olarak;

– *Vural Petrol Kolektif Şirketi* tarafından yapılan başvuru bakımından, ilgili intifa hakkının tapudan terkinini için vekaletname gönderilmiş olduğu, ipotek hakkının terkinine ilişkin hususların 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen rekabet yasağı süresi ile bağlantısının bulunmadığı, bu nedenle söz konusu dikey ilişki ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,

5. Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş.'ye ve Yıldırım Petrol Ticaret ve Nakliyat A.Ş.'ye İlişkin Olarak;

390 - *Asa Yağ ve Petrol Ürünleri Depolama Pazarlama Nak. San. Tic. Ltd. Şti., Koçaklar Tic. ve San. Koll. Şti., İsmail Saraçoğlu Hayvan Ürünleri Petrol ve Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti., Hocaoğulları Petrol San. ve Tic. Ltd. Şti., Elmadağ Tekstil Dış Ticaret Petrol İnşaat Nakliyat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi., Dalyan Ak. Tic. Turz. İnş. Ve San. Ltd. Şti., Akbıyık Petrol Gıda Turizm San. Tic. Ltd.Şti., İva-Son Petrol Ürünleri Paz. Taş. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti., Tetik Petrol Ürünleri Nakliyat Emlak Tarım Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti., Ereğli Otogaz Petrol ve Nak. San. Tic. Ltd. Şti., Zafer Petrol Muzaffer Anlı, Caner Petrol Ürünleri Gıda Maddeleri ve Turizm İşletmeciliği San. ve Tic. Ltd. Şti., Mutlukent Turizm Petrol Nakliyat ve Tic. Ltd. Şti.* tarafından yapılan başvurular bakımından 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren bir aylık sürede aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları hususunda süre verilmesinin, aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağı kendilerine bildirilmesinin uygun olacağı,

400 - *Koman Petrol Ürünleri Ağır Nakliyat İnşaat San. ve Tic.Ltd. Şti.* bakımından dikey anlaşmanın 8.12.2011 tarihine kadar grup muafiyetinden yararlandığı,

6. Opet Petrolcülük A.Ş'ye İlişkin Olarak;

– *İsotlar Motor Otomotiv Petrol Turizm Nakliye İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş., Yalçın Gıda İthalat İhracat Sanayi Ltd. Şti., M. Seven Pet. İnş. Turz. Eml. San. ve Tic. Ltd. Şti.* tarafından yapılan başvurular bakımından dikey anlaşmaların sona erdirilmiş olduğu, bu nedenle söz konusu başvurular ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,

410 - *Sedef İnşaat Ticaret Turizm A.Ş.* tarafından yapılan başvuru bakımından dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde yer alan istisna hükmünden yararlandığı,

11-08/160-52

- *Hilal Petrol Gaz Ürünleri İnşaat Otomotiv Paz. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.* tarafından yapılan başvuru bakımından dikey anlaşmaya "Opet tarafından üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden bedelini ödeyerek anlaşmayı sona erdirebilmesi" konusunda tarafların anlaşmaları koşuluyla, imza tarihinden itibaren on yıla kadar bireysel muafiyet tanınabileceği, bununla birlikte dikey anlaşmanın muafiyetten yararlanacağı sürenin hesaplanmasında, istasyonun faaliyete geçtiği tarihin esas alınmasının mümkün olmadığı,

420 - *Opet Petrolcülük A.Ş. ile Enka Akaryakıt Ürünleri Nakliyat Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.* arasındaki dikey ilişkinin 18.9.2010 tarihine kadar grup muafiyeti kapsamında olduğu, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren bir aylık sürede aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları hususunda süre verilmesinin, aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağına kendilerine bildirilmesinin uygun olacağı ve Opet tarafından yapılan başvuruya bireysel muafiyet tanınamayacağı,

430 - *Aygaz A.Ş. ile Enka Akaryakıt Ürünleri Nakliyat Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.* arasındaki dikey ilişkinin 18.9.2010 tarihine kadar grup muafiyeti kapsamında olduğu, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren bir aylık sürede aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları hususunda süre verilmesinin, aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağına kendilerine bildirilmesinin uygun olacağı,

7. BP Petrolleri A.Ş.'ye İlişkin Olarak;

- *Yem-Ak Petrol, Halit Uzuner (Uzuner Petrol), Turmak, Kimaş Akaryakıt, Adem Yavuz Açıcı (Sakarya Donatım Akaryakıt), Akata Petrol (Hasan Karakaya), Erdoğan Tözge, Tayas Petrol, Rafet Dikici-Şerife Dikici (Kadıköy Cihaz ve Oto Tic. A.Ş.), Talip Apaydın (Apaydın Akaryakıt), Tase Akaryakıt* tarafından yapılan başvurular bakımından ilgili istasyonların bulunduğu taşınmazlar üzerindeki intifa/kira haklarının tapudan terkin edilmiş olduğu, başvurularla ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,

440 - *Ak-Pet Akaryakıt* bakımından ise söz konusu istasyona ilişkin dikey anlaşmanın mevcut durumda muafiyet kapsamında olduğu ve tarafların kendi aralarında mutabakata vardıkları, ayrıca başvuru sahibinin de yaptığı şikayetten vazgeçtiği, dolayısıyla başvuru ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,

- *Recep Demirtaş ve Özden Tapçalap* tarafından yapılan başvuru bakımından, söz konusu taşınmaz üzerindeki takyidatların tamamının şikayetçilerce terkininin sağlanabileceği, dolayısıyla başvuru ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,

450 - *Güneştepe Petrol ve Ersay Petrol* tarafından yapılan başvuru bakımından, taraflar arasındaki dikey anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin (a) bendinde yer alan istisna hükmünden yararlanmadığı, bu nedenle söz konusu anlaşmaların 4054 sayılı Kanun'a uygun hale getirilmesi için 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren bir aylık süre verilmesinin, aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağına kendilerine bildirilmesinin uygun olacağı,

8. Petrol Ofisi A.Ş.'ye İlişkin Olarak;

- *Kaynaşlı Petrol Otogaz İnş. Taah. Tic. Ltd. Şti., Çiçek Petrol Ürünleri ve Otomotiv tic. San. Ltd. Şti., İda Petrol ve Petrol Ürünleri Gıda San. Tic.Ltd. Şti., İPC Petrol A.Ş., Mustafa Erdem, Ahmet Bakış, Birol Bey, Ümit Saltık, İnce Petrolcülük San. Tic. Ltd. Şti.* tarafından yapılan başvurular bakımından ilgili istasyonların bulunduğu taşınmazlar üzerindeki intifa/kira haklarının tapudan terkin edilmiş olduğu, bu nedenle söz konusu başvurular ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,

460

11-08/160-52

-*Yüksel Gültekin* tarafından yapılan şikayetine konu olan dikey anlaşmanın 12.6.2006 tarihinden itibaren beş yıl süre ile 2002/2 Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlandığı,

-*Vakıf Enerji ve Madencilik A.Ş.* tarafından yapılan şikayetle ilgili olarak, Petrol Ofisi A.Ş.'nin kira hakkını adı geçen şirkete devretmesi gerekirken Mevpet Petrol İnş. Mad. Tic. Ltd. Şti.'ye devrettiği, bu çerçevede kira hakkını elinde tutan Mevpet Petrol İnş. Mad. Tic. Ltd. Şti. önaraştırma kapsamında bulunmadığı için bu konuda şu aşamada bir işlem yapılamayacağı,

9. Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş.'ye İlişkin Olarak;

- Lukoil ile *Serinyıl Petrol İnş. Nak. Turizm Plastik San. ve Tic. Ltd. Şti., Macide Cantürk, Jeopet Petrol Ürünleri Pazarlama ve Nakliyat Ticaret Ltd. Şti.* arasındaki dikey anlaşmaların 18.9.2010 tarihinin geçmesi ile grup muafiyeti kapsamı dışında kaldığı, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren bir aylık sürede aralarındaki dikey anlaşmaları sonlandırmaları hususunda süre verilmesinin, aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağına kendilerine bildirilmesinin uygun olacağı,

- Lukoil ile *Niyazi Gönen* arasında herhangi bir dikey anlaşma bulunmaması nedeniyle söz konusu başvurunun 4054 sayılı Kanun kapsamında olmadığı,

- Lukoil ile *Murat Petrol Ürünleri-İzzet Çiçek* arasındaki dikey anlaşmanın sona erdirilmiş olması nedeniyle 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığı,

- Kurum kayıtlarına 21.9.2010 tarih ve 7308 sayı ile giren başvurunun "4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Yapılacak İşlemlerde Uygulanacak Usule İlişkin Yönerge" kapsamında işlem yapılabilecek nitelikte olmadığından başvuru hakkında herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığı,

10. Pet-Line Petrol Ürünleri Ticaret A.Ş.'ye ilişkin Olarak;

- *Mehmet Başkan* tarafından yapılan başvuru bakımından taşınmaz üzerindeki intifa hakkının terkinini için vekaletname gönderildiği tespit edildiğinden dikey ilişki ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,

11. Turkuaz Petrol Ürünleri A.Ş.'ye İlişkin Olarak;

- Turkuaz ile *Kılıçlar Akaryakıt San. ve Tic. Limited Şirketi, Aksaray Düzgünler Dış Tic. San. Ve Paz. Ltd. Şti., Bilal Gözen, Hasan Ertem ve Ortakları Koll. Şti., Hata Mert-Adnan Mert* arasındaki dikey anlaşmaların sona erdirilmiş olması nedeniyle söz konusu başvurularla hakkında 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığı,

12. Erciyes Gaz Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye İlişkin Olarak;

- *Özcanlar İnşaat Nakliyat Petrol Ürünleri ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.* tarafından yapılan başvuru bakımından dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in tanıdığı istisna hükmünden yararlanmadığı, taraflar arasındaki dikey anlaşmanın 30.1.2007 tarihinden itibaren beş yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyeti kapsamında olduğu,

13. İpoteklerin Terkinini İle İlgili Başvurulara İlişkin Olarak;

- Önaraştırma kapsamında şikayetlere konu olan ipoteklerin terkinine ilişkin hususların 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen rekabet yasağı süresi ile bağlantısının bulunmadığı ve bu konudaki şikayetlerin reddedilmesi gerektiği,

Haklarında önaraştırma yürütülen teşebbüslerin, benzer nitelikteki tüm dikey anlaşmalarını 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Tebliğ hükümlerine uygun olarak tadil etmeleri gerektiği, aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağı hususlarının söz konusu teşebbüslere bildirilmesinin uygun olacağı

görüşü ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Taraflar

I.1.1. Shell&Turcas Petrol A.Ş. (Shell&Turcas)

520 Türkpetrol ve Madeni Yağlar T.A.Ş. ile İngiliz Burmah Castrol firması ile ortaklaşa kurulan Turcas Petrolcülük A.Ş. (Turcas), Tabaş Petrolcülük A.Ş. (Tabaş) tarafından satın alınmış olup 1999 yılında iki şirket Turcas Petrol A.Ş. unvanı altında birleşmiştir. Rekabet Kurulunun 06-08/103-29 sayı ve 02.02.2006 tarihli kararı ile izin verilen işlem sonucunda ise Turcas Petrol A.Ş. (Turcas) ve The Shell Company of Turkey Ltd. (Shell), Shell&Turcas Petrol A.Ş. (Shell&Turcas) unvanlı ortak girişim şirketi çatısı altında faaliyetlerini birleştirmişlerdir. EPDK tarafından hazırlanan 2009 yılı Petrol Piyasası Raporu'nun ilgili bölümüne göre, Shell & Turcas'ın bayiler aracılığıyla yapılan satışlar bakımından benzin türlerinde pazar payının %28,7; motorin türlerinde ise yaklaşık %17 düzeyinde olduğu görülmektedir.

I.1.2. Total Öl Türkiye A.Ş. (Total)

530 Total, petrol ürünlerinin depolaması ile toptan ve perakende satış konularında faaliyet göstermektedir. EPDK'dan alınan 06.04.2005 tarihli dağıtıcı lisansına sahip olup, mevcut durumda şirkete ait Total markası altında faaliyet gösteren toplam istasyonlu bayi sayısı 509'dur.

I.1.3. Bölünmez Petrolcülük A.Ş. (Moil)

1996 yılında kurulan Moil, EPDK'dan alınan 28.4.2005 tarihli dağıtıcı lisansı kapsamında benzin, motorin, gazyağı, fuel oil, kalorifer yakıtı ve biyodizel ürünleri dağıtım faaliyetinde bulunmaktadır. LPG dağıtım lisansı ise bulunmamaktadır. Dosyadaki bilgilere göre, Moil'in gerek benzin gerekse motorin dağıtım pazarındaki paylarının yaklaşık %1'den küçük olduğu görülmektedir.

I.1.4. Termopet Akaryakıt Nakliyat Ve Tic. Ltd. Şti. (TERMOPET)

1996 yılında kurulmuş olan TERMOPET, 04.01.2005 tarihinde dağıtıcı lisansı almış olup 512 lisanslı bayisi ile dağıtıcı faaliyetine devam etmektedir.

540 I.1.5. Opet Petrolcülük A.Ş. (OPET)

1992 yılında kurulan OPET, perakende satışlar, ticari ve endüstriyel yakıtlar, madeni yağlar, depolama ve uluslararası ticaret konularında faaliyet göstermektedir. Opet'in, 801 adedi Opet, 545 adedi Sunpet markaları altında olmak üzere toplam istasyon sayısı 1346'dır.

I.1.6. Altınbaş Petrol Ve Ticaret A.Ş. (Alpet)

550 2001 yılında Türkiye'de faaliyete başlayan Alpet, Türkiye'nin en yüksek depolama kapasitesine sahip akaryakıt dağıtım şirketlerinden biridir. Alpet'in, Kocaeli, Marmara Ereğlisi, Aliğa/İzmir, Kazanlı/Mersin, Kırıkkale, Samsun ve Batman'da dolun tesisleri ve 450'den fazla akaryakıt istasyonu bulunmaktadır. Şirket, Türkiye dışında KKTC ve Arnavutluk'ta faaliyet göstermektedir.

I.1.7. Bp Petrolleri A.Ş. (BP)

BP, petrol ürünlerinin depolaması ile toptan ve perakende satışının yanı sıra, madeni yağ ve jet yakıtı ikmal alanlarında da faaliyet göstermektedir. 2009 yılı sonu itibariyle BP markası altında faaliyet gösteren toplam istasyon sayısı 605'tir.

I.1.8. Turkuaz Petrol Ürünleri A.Ş. (Turkuaz)

Turkuaz, petrol ve petrol ürünleri satın almak, ithal etmek ve ülkenin çeşitli yerlerinde stoklar oluşturup pazarlamasını yapmak amacıyla 1994 yılında kurulmuştur.

11-08/160-52

Halihazırda, 300'den fazla akaryakıt istasyonu, 4 akaryakıt terminali ve 1 madeni yağ fabrikası ile pazarda faaliyet göstermektedir.

560 I.1.9. Petline Petrol Ürünleri Ticaret A.Ş. (Petline)

10.3.2005 tarihli dağıtıcı lisansı ile akaryakıt dağıtım faaliyetinde bulunan Petline'nın halihazırda 221'i istasyonlu olmak üzere toplam 226 bayisi bulunmaktadır.

I.1.10. Erciyesgaz Sanayi Ve Ticaret A.Ş. (Erciyesgaz)

30.3.2006 tarihinde aldığı LPG dağıtıcı lisansı ile faaliyet gösteren Erciyesgaz'ın halihazırda otogaz bayilik lisansı almış 84 bayisi bulunmaktadır.

I.1.11. Lukoil Eurasia Petrol A.Ş. (Lukoil) (Akpjet)

570 Aytemiz Akaryakıt Dağıtım ve Pazarlama A.Ş., genel kurulunun 06.12.2006 tarihli kararı uyarınca unvan değişikliğine giderek Akpjet Akaryakıt Dağıtım A.Ş. unvanını almıştır. Akpjet, Rekabet Kurulunun 14.08.2008 tarihli ve 08-50/748-304 sayılı kararı ile izin verilen işlem neticesinde Lukoil'e devredilmiştir. Lukoil hisselerinin yaklaşık %100'ü Lukoil Europe Holdings B.V.'ye aittir. Lukoil halihazırda Lukoil ve Akpjet markalarıyla pazarda faaliyet göstermektedir.

I.1.12. Petrol Ofisi A.Ş. (POAŞ)

2000 yılında özelleştirilen POAŞ, EPDK'dan alınan 6.4.2005 tarihli Dağıtıcı Lisansı ile benzin, motorin, gazyağı, fuel oil, kalorifer yakıtı, biodizel, jet yakıtı ürünleri, madeni yağlar ve 11.5.2006 tarihli LPG Dağıtıcı Lisansı ile LPG dağıtıcısı olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

I.2. GENEL DEĞERLENDİRME

580 Akaryakıt sektöründeki dağıtım şirketlerinin bayileriyle yaptıkları dikey anlaşmalar ve bunlara ilişkin uygulamalar hakkında, Kurum kayıtlarına muhtelif tarihlerde intikal eden 91 adet başvuru işbu karar kapsamında değerlendirmeye alınmış olup, aşağıda ayrıntılı olarak açıklandığı üzere, şikayetler genel olarak, ilgili dağıtım şirketi ile bayisi arasındaki dikey anlaşmaların 4054 sayılı Kanun ile 2002/2 sayılı Tebliğ'e aykırı olduğu iddialarını içermekte ve bu konuda gerekli işlemlerin yapılması talep edilmektedir.

590 Bilindiği üzere Total-Akdağ kararının Danıştay 13. Dairesi tarafından iptal edilmesi üzerine, 30.10.2008 tarihinde kararın Rekabet Kurulu tarafından yeniden tesis edilmesiyle bayilik sözleşmeleri ile bağlantılı ve onlarla birlikte değerlendirilen intifa, tapuya şerh edilmiş kira ve benzeri uzun süreli sözleşmelerin sürelerinin beş yıllık üst sınıra uygun hale getirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte, 05.03.2009 tarihli Barbaros-Altınbaş Petrol ve Polpet-Bölünmez Petrolcülük kararlarında uygulamaların esasları belirlenmiş, izleyen süreçte gerek bireysel muafiyet başvuruları gerekse şikayet başvuruları kapsamında birçok başvuru karara bağlanmıştır. Önerştirmaya konu iddialar akaryakıt sektöründe çeşitli şekillerde kurulan dikey anlaşmaların farklı türlerine ilişkin olmakla birlikte, tamamı benzer şekillerde daha önce gerek şikayet gerekse bireysel muafiyet başvurular şeklinde Rekabet Kurulunun önüne gelerek değerlendirilmiş ve benzer nitelikteki dikey ilişki çeşitleri bakımından içtihat birliği sağlanmıştır.

600 Söz konusu kararlar ve sektörle yapılan görüş alışverişi neticesinde Kuruma yapılan başvurular çerçevesinde, akaryakıt sektöründe çok çeşitli şekillerde kurulan dikey anlaşmalarla karşılaşmıştır. Bunlardan en yaygın olarak görülen anlaşma türünde, akaryakıt istasyonu ya da istasyon inşasına elverişli arsa/arazi maliki bayi adayı ile dağıtıcı arasında bayilik ilişkisinin kurulmasına esas teşkil eden bir protokol yapılmakta, söz konusu protokolda yüklenilen taahhüde istinaden, malik tarafından

11-08/160-52

dağıtıcı lehine ilgili taşınmaz üzerinde uzun süreli kira ya da intifa hakkı tanınmasını müteakiben taraflar arasında ayrıca bayilik sözleşmesi yapılmaktadır.

610 Bir başka anlaşma türünde ise bayilik faaliyeti yürütmek isteyen ancak akaryakıt istasyonu sahibi olmayan kişiler, malik ile anlaşarak taşınmaz üzerinde kira hakkı elde etmekte, söz konusu kira hakkına istinaden herhangi bir dağıtıcı ile bayilik ilişkisi kurulmaktadır. Bu süreçte, dağıtıcı ile prensipte anlaşılmasının ardından; dağıtıcı, bayi adayı ve malik arasında üçlü bir protokol yapılmakta veya protokol yapılmaksızın; malik tarafından ilgili taşınmaz üzerinde dağıtıcı lehine intifa hakkı tanınmakta; nihayetinde dağıtıcı ile taşınmaz üzerinde kira hakkını elinde bulunduran bayi arasında da bayilik sözleşmesi imzalanmaktadır.

620 Yine sektörde yaygın olarak görülen bir başka anlaşma türünde ise daha önce dağıtıcı lehine ilgili taşınmaz üzerinde kira ya da intifa hakkı tanıyan malik ile dağıtıcı arasında bayilik sözleşmesi yapılmakta ve istasyon bir müddet malik tarafından bayi sıfatıyla işletilmektedir. Daha sonra malik ile dağıtıcı arasındaki sözleşme herhangi bir sebeple sona erdiğinde, malik tarafından bulunan ve dağıtıcı tarafından onaylanan üçüncü bir kişi bayilik faaliyetini devralmakta ya da işletme hakkı doğrudan dağıtıcı tarafından üçüncü bir kişiye kullanılmaktadır.

Kuşkusuz, sektörde yukarıda sayılanlar dışında da çeşitli şekillerde kurulan ve sürdürülen dikey ilişkiler bulunmakla birlikte, işbu karar kapsamında gerek yukarıda sayılan anlaşma türlerine uyan gerekse de daha farklı nitelikteki anlaşmaların 4054 sayılı Kanun'a ve ilgili mevzuata uygunlukları değerlendirilmiştir.

1.2.1. Konu İle İlgili Mevzuat Hükümleri, Danıştay ve Rekabet Kurulu Kararları

630 2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar "dikey anlaşma" olarak tanımlanmaktadır. Tebliğ'in 3. maddesinde rekabet etmeme yükümlülüğü "*alıcının anlaşma konusu mal veya hizmetlerle rekabet eden mal veya hizmetleri üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını engelleyen doğrudan veya dolaylı her türlü yükümlülük*" olarak ifade edilmiştir. Tebliğ'in 5(a) maddesinde ise, *Tebliğ ile tanınan muafiyetin anlaşmalarda alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne uygulanmayacağı* hükme bağlanmıştır.

640 Rekabet Kurulunun konuya ilişkin olarak daha önce almış olduğu kararlar uyarınca, 18.09.2005 tarihinden önce yapılan ve bu tarih itibarıyla kalan süresi beş yılı aşan dikey anlaşmaların, 18.09.2010 tarihinde kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma olanağı bulunmaktadır. 18.09.2005 tarihinden sonra yapılan dikey anlaşmalar ise yapıldıkları tarihten itibaren beş yıl süreyle 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen grup muafiyeti kapsamındadır.

650 Bunun yanında 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde, anlaşmalardaki rekabet etmememe yükümlülüklerine veya bu yükümlülüğün anlaşmanın asli bir parçası olduğu hallerde anlaşmanın tamamına yönelik olarak getirilen beş yıllık grup muafiyeti sınırına ilişkin olarak bir istisnai durum düzenlenmiştir. Söz konusu hüküm, "*Alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesisin mülkiyeti arazi ile birlikte veya alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait ise yahut alıcı bu faaliyetini sağlayıcının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde ettiği bir aynı veya şahsi kullanım hakkının konusu olan bir tesiste sürdürecektse, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü, söz konusu tesisin alıcı tarafından kullanıldığı süreye bağlanabilir; şu kadar ki, rekabet etmeme yükümlülüğü, bu sürenin beş yılı aşan kısmı bakımından, sadece alıcının söz konusu tesiste yürüteceği faaliyetini kapsar.*" şeklindedir.

11-08/160-52

2002/2 sayılı Tebliğ'in açıklanmasına ilişkin Kılavuz'un 36. paragrafında ise, Tebliğ'in 5. maddesinde dikey anlaşmalardaki rekabet etmeme yükümlülüklerine yönelik olarak düzenlenen istisna hükmünde, *"Tebliğ'in 5 inci maddesi ile getirilen bu istisna, "öncelikle ve özellikle" ilişkinin başlangıcından itibaren üçüncü şahıslardan aynı ya da şahsi haklar kapsamında taşınmazın kullanma ve/veya yararlanma hakkının alınması ve bunu müteakiben tesisin bizzat sağlayıcı tarafından işletilmesi ya da kullanma/yararlanma hakkı veren ile hiçbir bağlantısı olmayan şahıslarla bayilik ilişkisinin kurulması ile sınırlıdır. Muafiyet kapsamındaki beş yıllık süre dolmadan; faaliyetlerin sona erdirilmesi, devralma vb. yollarla dikey anlaşmanın taraflarında değişiklik ortaya çıkması halinde muafiyetten yararlanılabilecek sürenin uzaması söz konusu değildir."* şeklinde açıklama yer almaktadır.

Söz konusu hükümler dikkatle irdelendiğinde, bahse konu istisnadan yararlanmanın, öncelikle iki koşuldandır birinin varlığına bağlı olduğu görülmektedir. Buna göre alıcı (bayi) anlaşmaya dayalı faaliyetini:

- ya doğrudan veya *alıcıyla hiçbir bağlantısı olmayan* üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya (dağıtıcıya) ait tesis (akaryakıt istasyonu) üzerinde,
- ya da bizzat sağlayıcı tarafından *alıcıyla hiçbir bağlantısı olmayan* üçüncü kişilerden elde edilen bir aynı veya şahsi kullanım hakkına konu bir tesiste

sürdürmelidir.

Bunun yanı sıra Kılavuzun açık hükümleri çerçevesinde, taraflar arasındaki dikey ilişkinin istisna hükmünden yararlanabilmesi için, söz konusu ilişkinin en baştan itibaren yukarıda belirtilen koşullara uygun olarak kurulması gerekmektedir. Nitekim Danıştay'ın TOTAL/Akdağ dosyasında Rekabet Kurulu kararına karşı Danıştay 13. Dairesi'nin E.2006/1604 esas numarasına kayden açılan dava sonucunda verilen 13.05.2008 tarihli ve K.2008/4196 sayılı kararın gerekçesi, bu değerlendirmeyi haklı kılmaktadır. Söz konusu kararda özetle; dağıtıcının bayiiyle kurmuş olduğu hukuki ilişkinin yani taraflar arasındaki dikey anlaşmanın temelini işletme sözleşmesi ve kira sözleşmesi olmak üzere iki sözleşmeye dayandığı belirtildikten sonra, Yüksek Mahkeme'nin, bayilik sözleşmesi de dahil olmak üzere anlaşmanın unsurlarında sonradan oluşacak değişikliklerin değil, anlaşmanın en baştan itibaren 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygun olarak kurulup kurulmadığının dikkate alınması ve değerlendirmenin bu çerçevede yapılması gerektiğine işaret ettiği görülmektedir.

Bunun yanında konunun akaryakıt sektörü özelinde ayrı bir önemi de bulunmaktadır. Şöyle ki; akaryakıt sektöründe akaryakıt istasyonu olmaksızın istasyonlu bayilik faaliyeti yürütülememesi nedeniyle, dağıtım firmalarının ve bayilerin yürüttükleri ticari faaliyet ile istasyon arasında sıkı bir ilişki söz konusudur. Bu nedenle, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde sayılan özel durum bir yana bırakılırsa, beş yıllık rekabet yasağı süresinin esasen; "bir dağıtıcının bir istasyonu tek seferde yapacağı sözleşmeler yoluyla diğer dağıtıcıların faaliyetine kapatabileceği üst sınır" olarak yorumlanması gerekmektedir.

Diğer taraftan, Rekabet Kurulunun ve Danıştay'ın konuyla ilgili olarak daha önce almış olduğu kararlar ile de sabit olduğu üzere, intifa, tapuya şerh edilmiş kira veya benzer etkiye sahip sözleşmeler, bayi üzerindeki rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen beş yıllık üst sınırı fiili olarak aşmasına neden olmaktadır. Bu bakımdan, işbu dosya kapsamında yer alan ve rekabet yasağı içeren bayilik sözleşmeleri ve bunlarla bağlantılı intifa, kira gibi sözleşmelerin, aralarındaki hukuki ve iktisadi ilişki nedeniyle tek bir anlaşma olarak 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygunluklarının değerlendirilmesi gerekmektedir.

I.2.2. İpoteklerin Terkini ile İlgili Başvurulara İlişkin Değerlendirme

710 Akaryakıt sektörü uygulamalarında, bayilik sözleşmeleri ile birlikte dağıtım firmaları lehine tesis edilen uzun süreli intifa veya kira hakkı gibi hakların yanında, dağıtım firmaları lehine ipotek haklarının da tapuya tescil edildiği görülmektedir. İşbu dosya kapsamında incelenen başvuruların birçoğunda söz konusu ipotek haklarının da bayilik sözleşmeleri ve intifa/kira hakları ile birlikte grup muafiyeti kapsamı dışında kaldığı ve ipoteğe ilişkin tapudaki kayıtların terkin edilmesi gerektiği yönünde şikayetler yer almaktadır.

Bilindiği üzere, ipotek bir kişisel alacağın teminat altına alınması amacını güder. Türk Medeni Kanunu'nun 881. maddesinde; halen mevcut olan veya henüz doğmamış olmakla beraber doğması kesin veya olası bulunan herhangi bir alacağın ipotekle güvence altına alınabileceği düzenlenmiştir.

720 Rekabet Kurulunun intifa, kira vb. haklara müdahale etmesinin temel nedeni, bu sözleşmelerin sürelerinin akaryakıt bayilik sözleşmelerindeki rekabet etmeme yükümlülüklerinin süresine etki etmesidir. İpotek hakkı ise akaryakıt bayilik sözleşmelerinin dolayısıyla rekabet etmeme yükümlülüğünün süresine etki eden bir hak olmayıp sadece alacağı teminat altına almaktadır. Dolayısıyla 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen rekabet yasağı süresi ile bağlantısı bulunmamaktadır. Bu nedenle, teminat altına alınan alacağa bağlı bir hak olan ipotek hakkının terkinine ancak mahkemeler karar verebilecektir. Bununla birlikte bir alacağı teminat altına almak için ipotek kurulunca, borçlunun kişisel sorumluluğu devam eder; bu sorumluluğun yanında ipotek dolayısıyla gayrimenkul ile sorumluluk doğmuş olur. Gayrimenkulün paraya çevrilmesinden elde edilen meblağ alacağı karşılamazsa, rehinli alacaklı borçlunun diğer malvarlığı değerlerine de başvurabilir¹. Dolayısıyla borçlu aynı zamanda ipotekli gayrimenkulün maliki olduğunda, kişisel sorumluluk ile gayrimenkul ile sorumluluk bir arada bulunur. Böylece ipotek sadece üzerinde akaryakıt istasyonu kurulu bulunan gayrimenkulü ilgilendirmemekte, borçlunun şahsi sorumluluğunu da gerektirmektedir. 730 Ayrıca bir taşınmaz üzerindeki ipotek hakkının varlığının, bayinin o taşınmaz üzerinde kurulu bulunan/kurulacak istasyonda yeni bir dağıtım firmasıyla anlaşmasına engel olmayacağı değerlendirilmektedir. Zira ipotek alacağın teminatı mahiyetinde bir sınırlı aynı hak olup, borcun ifa edilmemesi halinde alacaklıya, ipotek hakkına konu taşınmazı icra yoluyla sattırarak suretiyle, alacağını öncelikle tahsil etme yetkisi verir. Buna mukabil ipotek hakkı sahibinin intifa ve kira hakkı sahibi gibi, ipotek konusu taşınmazı kullanma yetkisi yoktur. Bundan dolayı ipotek konusu taşınmazın malik tarafından gerek mülkiyeti gerekse kullanım hakkı diğer bir kişiye devredilebilir. Bunun için rehin hakkı (ipotek hakkı) sahibinin muvafakatının alınmasına da ihtiyaç yoktur.

740 Bu açıklamalar çerçevesinde, sona eren dikey anlaşmalar nedeniyle ipotek haklarının da sona erdiğine veya tarafların karşılıklı alacağının bulunup bulunmadığına ilişkin hususlar ancak taraflar arasındaki özel hukuk ilişkisine göre mahkemelerde çözümlenebileceğinden, ipotek hakkının kaldırılmasına da ancak mahkemelerin karar verebileceği ve bu hususun Rekabet Kurulunun görev alanında olmadığı değerlendirilmektedir.

I.2.3. Önerştirmeye Konu Dikey Anlaşmalar Bakımından Bireysel Muafiyet Değerlendirmesi

750 4054 sayılı Kanunun "Muafiyet" başlıklı 5. maddesine göre, Rekabet Kurulu, bu maddede belirtilen koşulların tamamının varlığı halinde teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verebilir: Bu koşullar 5. maddenin birinci fıkrasında aşağıdaki şekilde sayılmıştır:

¹ Prof. Dr. M. Kemal Oğuzman Prof. Dr. Özer Seliçi, Eşya Hukuku, 2001, s:673

11-08/160-52

- a. Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması,
- b. Tüketicinin bundan yarar sağlaması,
- c. İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması,
- d. Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması

760 Dikey anlaşmalarda yer alan rekabet etmeme yükümlülüklerine Tebliğ ile getirilen beş yıllık sürenin üzerinde bir süre için muafiyet tanınması ancak ve ancak çok istisnai hallerde makul görülebilir. Rekabet Kurulu tarafından akaryakıt sektöründeki dikey anlaşmalara bireysel muafiyet verilebilmesinin şartları 25.2.2010 tarihli ve 10-19/229-87 sayılı Delta ve 18.3.2010 tarih ve 10-24/338-122 sayılı Total kararlarıyla belirlenmiş, söz konusu kararlardan sonraki tarihli muhtelif kararlarda da benzer nitelikteki anlaşmalara bireysel muafiyet tanınmıştır. Anılan kararlarda; dikey anlaşmaların, daha önce üzerinde hiçbir gerçek ve/veya tüzel kişi tarafından akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış arsalar/araziler üzerinde kurulmuş yeni akaryakıt istasyonlarına ilişkin olmaları ve akaryakıt istasyonlarına özgü yatırımların dağıtıcı tarafından üstleniliyor olması dikkate alınarak, bayilerin beşinci yılın sonunda, dağıtım firması tarafından 770 üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden bedelini ödeyerek anlaşmaları sona erdirebilmeleri konusunda tarafların anlaşmaları koşuluyla, 10 yıla kadar muafiyet tanınmasına. karar verilmiştir.

Rekabet Kurulunun yukarıda anılan kararlarında ortaya koymuş olduğu koşulları sağlayan dikey anlaşmalara bireysel muafiyet tanınmış ve söz konusu dikey anlaşmalara ilişkin olarak ilgili bölümlerde ayrıntılı değerlendirme yapılmıştır. İlgili bölümlerde belirtilmeyen diğer anlaşmalar bakımından ise 2002/2 sayılı Tebliğ ile öngörülen sınırı aşan süreler için bireysel muafiyet tanınmasının mümkün olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

I.3. İDDİALARIN ÖZETİ, TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

780 Aşağıda yer verilen şikayetçiler tarafından, ayrıntıları dosyada bulunan ve haklarında önaraştırma yapılan dağıtım firmalarına ilişkin olarak özetle; intifa, kira ve ipotek haklarının terkinine ilişkin başvurular yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu şikayetler arasında intifa veya kira haklarının tapudan terkin edilmiş olduğu ya da şikayetçilerin terkin etmelerine olanak sağlayacak şekilde vekaletname gönderildiği tespit edilenler açısından 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı anlaşıldığından, ayrıntılı olarak iddialara ve tespitlere yer verilmeyerek değerlendirmelerde bulunulmuş; ayrıca İpotek haklarının tapudan terkin edilmesi gerektiğine yönelik talepler bakımından ise, yukarıda I.2.2. bölümünde ayrıntılı olarak toplu bir değerlendirme yapıldığından tekrar ele alınmasına gerek görülmemiştir.

790 I.3.1. Shell&Turcas Petrol A.Ş. Hakkındaki Şikayetler, Tespit ve Değerlendirmeler

I.3.1.1. Özpct Petrol ve Otomotiv Tic. Ltd. Şti.(Özpet), Nadir Yapar, Erçoş Otomotiv Nak. İnş. Torna Tamir Aky. İst. ve LPG Bayiliği San. Tic. A.Ş. (Ercos), Erdiloğlu Petrol ve Petrol Ürünleri Gıda Tekstil Nak. İnş. Oto. San. Tic. Ltd. Şti. (Erdiloğlu), Arıcı Petrol İnş. Tic. Ltd. Şti. (Arıcı Petrol)

800 Dosyadaki bilgilere göre; yukarıdaki şikayetçiler tarafından yapılan başvurular ile ilgili olarak, intifa veya kira haklarının tapudan terkin edilmiş olduğu ya da şikayetçilerin terkin etmelerine olanak sağlayacak şekilde vekaletname gönderildiği tespit edildiğinden 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı; bunun yanı sıra, Rekabet Kurulunun ipotek hakkının terkinine karar verme yetkisinin bulunmadığı, bu hususun Hukuk Mahkemelerinin görev alanı içinde olduğu değerlendirilmektedir.

11-08/160-52

I.3.1.2. Mehmet Ercan Boran-Arsan Boran, Attila Başoğlu-Muradiye Başoğlu-Levent Hüseyin Başoğlu-Hüseyin Başoğlu

Dosyadaki bilgilerden; yukarıdaki şikayetçiler tarafından yapılan başvurular ile ilgili olarak, Shell&Turcas'dan edinilen bilgi yazısı ile beş yıllık dönem için taraflar arasında yeni bir anlaşma sağlandığı tespit edildiğinden, 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek görülmemiştir.

I.3.1.3. Posta ve Telgraf Teşkilatı Biriktirme ve Yardım Sandığı (PTT BYS)

PTT BYS tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 7.12.2010 tarihinde giren şikayet dilekçesinde özetle;

- 810
- PTT BYS ile Turcas Petrol A.Ş. (Turcas) arasında 3.12.1992 tarihli Protokol imzalandığı ve PTT BYS'ye ait tapuda Ankara ili, Yenimahalle ilçesi, Gazi Mahallesi, 42042 ada, 1 parselde kayıtlı taşınmazın 25 yıllık süre ile Turcas'a kiralanarak kira hakkının tapuya şerh edildiği,
 - Aynı tarihte hisselerinin tamamı PTT BYS'ye ait olan BYS İnşaat Turizm ve Ticaret A.Ş. (BYS İnşaat) ile Turcas arasında bayilik sözleşmesi akdedildiği,
 - Akaryakıt istasyonunun bir süre bu şirket tarafından işletildikten sonra yine Turcas'ın muvafakati ile Karden Otomotiv San. Tic. Ltd. Şti. (Karden)'ye kiraya verildiği,
 - Turcas'a gönderilen 28.9.2010 tarihli ihtarname ile Rekabet Kurulu kararları gereğince tapudaki kira şerhinin kaldırılmasının talep edildiği; ancak Turcas tarafından gönderilen cevabi ihtarnamede aradaki ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamına girmediği ve kira şerhinin kaldırılamayacağını kendilerine bildirildiği,
 - Bunun üzerine Rekabet Kurumu'ndan görüş talep edildiği, 1. Daire Başkanlığı'ndan alınan yazıda, taraflar arasındaki ilişkinin Tebliğ'de yer alan düzenlemelere tabi olduğunun kendilerine bildirildiği,
 - Bunun üzerine başvuru sahibi tarafından yeni bir ihtarname keşide edilerek taraflar arasındaki kira sözleşmesinin feshedildiği ve tapudaki kira şerhinin kaldırılması gerektiğinin bildirildiği,
 - Turcas tarafından gönderilen cevabi ihtarnamede bahsi geçen konuların doğrulandığı ancak kiracı olan üçüncü şahıs ile aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle zarar gördüğünden ihtarnamede belirtilen hususların yerine getirilemeyeceğinin kendilerine bildirildiği,
 - Bu eylemlerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil ettiği,
 - Turcas'ın kiracı ve aynı zamanda bayi olan Karden ile sorunlar yaşamasının Rekabet Kurulu'nun 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında 5.3.2009 tarihli kararının burada uygulanmasına engel teşkil etmeyeceği,
 - Kira sözleşmesi devam ettiği sürece buradaki işleticinin Turcas'ın belirlediği koşullarda bayilik sözleşmesi yapmaktan başka seçeneğinin olmadığı, aynı şekilde PTT BYS'nin de Turcas tarafından belirlenen şartlar dışında kiracı belirleme şansının olmadığı,
 - Nitekim PTT BYS ile Karden arasında yapılan sözleşme ile taşınmazdaki akaryakıt ve servis istasyonunun Karden tarafından işletilmesi yönünde yapılan sözleşme sonrasında açılan davada PTT BYS tarafından Karden aleyhine takip edilmeyen davanın Turcas tarafından asli müdahil olarak takip edilerek bu şirket lehine tahliye kararı verildiği,
 - Karden'in gayrimenkulü tahliye etmiş olduğu ve gayrimenkulde Turcas ile niza yaşayan bir kişinin de mevcut olmadığı,

840

belirtilerek PTT BYS ile Turcas arasında yukarıda anılan taşınmazın Turcas'a 25 yıl süreyle kiralanmasına ilişkin sözleşme ile aynı tarihli bayilik sözleşmesinin birlikte değerlendirilerek muafiyetten yararlanma süresinin 18.9.2010 tarihi itibarıyla sona

850

11-08/160-52

erdiğinin ve kira şerhinin kaldırılmamasının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil ettiğinin tespiti ile gerekli yaptırımların uygulanması talep edilmiştir.

Raportörlerce Shell&Turcas'dan konuya ilişkin edinilen bilgilerden; PTT BYS'nin Shell&Turcas'ın kanuni seleflerinden biri olan Turcas Petrol A.Ş. döneminde faaliyet gösteren istasyonlardan birinin maliki olduğu, bu nedenle muhatabın Shell&Turcas değil Turcas Petrol A.Ş. olduğu ifade edilmiştir. Bunun üzerine Turcas Petrol A.Ş.'den başvuru konusu istasyonla ilgili olarak bilgi edinilmiştir.

860 Söz konusu bilgiyi içeren yazıda; 3.12.1992 tarihinde PTT BYS ile akdedilen protokol gereğince, PTT BYS'ye ait yukarıda tapu bilgilerine yer verilen taşınmazın 3.12.1992 tarihli kira sözleşmesi ile Turcas tarafından kiralandığı ve kira sözleşmesinin 4.12.1992 tarihinde tapuya şerh edildiği, 25 yıllık kira bedelinin peşin olarak ödendiği ve yatırım yapılarak büyük bir istasyon inşa edildiği, bu istasyonun 10.12.1992 tarihli Bayilik Sözleşmesi ile Şubat 1999 tarihine kadar PTT BYS'nin tensip ettiği BYS İnşaat tarafından işletildiği, 12.2.1999 tarihinde işleticinin istasyonu işletmekten çekildiği ve PTT BYS'nin bulduğu Turcas'ın da kabul ettiği Karden ile 12.2.1999 tarihinde akdedilen Bayilik Sözleşmesi kapsamında Karden tarafından işletilmeye başlandığı, 2002 yılında Karden'in istasyonu işletmekten çekildiği ve Bayilik Sözleşmesi'nin feshedildiği, bu tarihten sonra hiçbir şirketle bayilik sözleşmesi imzalanmadığı, 870 istasyonun işletmesinin PTT BYS tarafından Turcas'ın onayı alınmadan Karden Akaryakıt Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti. ünvanlı bir başka şirkete verildiği ve istasyonun başka dağıtım şirketinin bayiliği ve markası altında işletildiği belirtilmiştir.

Anılan yazının devamında, bu tarihten sonra Turcas'ın PTT BYS aleyhine davalar açmış olduğu, tazminat davasının halen görülmekte olduğu, PTT BYS tarafından Karden aleyhine açılan ve daha sonra feragat edilen tahliye davasının asli müdahil olarak Turcas tarafından takip edilerek kesinleştiği ve icra safhasına geçildiği, PTT BYS'nin Turcas aleyhine açmış olduğu tahliye talebinin durdurulması yönündeki davanın halen görülmekte olduğu ancak ihtiyati tedbir kararının reddedildiği, PTT BYS tarafından açılan Kira Sözleşmesinin feshi ve şerhin terkinin davasının görülmekte olduğu, Karden Akaryakıt Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından açılan kiracılık 880 sıfatının tespiti davasının reddedildiği ifade edilmiştir. Netice itibarıyla şikayet konusu istasyon ile Turcas'ın rekabet mevzuatını ilgilendiren ilişkisinin 2002 yılında sona erdiği, söz konusu istasyonun yukarıda belirtilen ihtilaflar nedeniyle Shell&Turcas'a devredilemediği, Turcas'ın akaryakıt dağıtım işine dönmesinin mümkün olmadığı, halihazırda dağıtıcı lisansının da bulunmadığı ifade edilmiştir.

Bununla birlikte tapuya şerh edilmiş kira sözleşmesinin terkin edilmemesinin tek nedeninin kira şerhinin Turcas'ın Protokol ve Kira Sözleşmesi'nden kaynaklanan sözleşmesel ve yasal hak ve alacaklarının teminatı olması ve yargı sürecinin halen devam ediyor olması olarak ifade edilmiştir. Bu nedenlerle şikayet konusu ilişkinin rekabet mevzuatı kapsamında değerlendirilemeyeceği ve 2002/2 sayılı Tebliğ 890 kapsamında olmadığı belirtilmiştir.

PTT BYS tarafından Turcas lehine 1992 yılında tanınan kira hakkı ile PTT BYS ile bağlantılı BYS İnşaat şirketi ile Turcas arasındaki bayilik sözleşmesinden oluşan dikey ilişki bayi üzerindeki rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen beş yıllık üst sınırı fiili olarak aşmasına neden olmaktadır. Rekabet Kurulunun konuya ilişkin olarak daha önce almış olduğu kararlar uyarınca, 18.09.2005 tarihinden önce yapılan ve bu tarih itibarıyla kalan süresi beş yılı aşan dikey anlaşmaların, 18.09.2010 tarihinde kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma olanağı bulunmaktadır. Dolayısıyla başvuru konusu dikey anlaşmanın da bu kapsamda değerlendirilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte, 900 başvuru konusu taşınmaz üzerinde BYS İnşaat şirketinden sonra kiracı başka şirketlerce işleticilik yapılmış olmasının veya halihazırda istasyonda faaliyet

11-08/160-52

gösterilmemesinin, başlangıçta kurulmuş olan dikey ilişkiyi kesintiye uğratmayacağı ve yukarıda yapılan yorumu değiştirmeyeceği düşünülmektedir. Zira Danıştay ve Rekabet Kurulu kararları, bayilik sözleşmesi de dahil olmak üzere anlaşmanın unsurlarında sonradan oluşacak değişikliklerin değil, anlaşmanın en baştan itibaren 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygun olarak kurulup kurulmadığının dikkate alınması ve değerlendirmenin bu çerçevede yapılması gerektiğine işaret etmektedir.

910 Yukarıda açıklanan nedenlerle, taraflar arasındaki bayilik sözleşmesi ve kira sözleşmesinden oluşan dikey ilişkinin 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğin sağladığı grup muafiyetinden yararlanabildiği, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren bir aylık bir sürede dikey ilişkiyi sonlandırmaları hususunda süre verilmesinin aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağına kendilerine bildirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

I.3.2. Total Oil Türkiye A.Ş. Hakkındaki Şikayetler, Tespit ve Değerlendirmeler

I.3.2.1. Gümüş Petrol ve Makina Sanayi Ltd. Şti., Fatma Dağlıoğlu

920 Söz konusu şikayetçiler tarafından yapılan başvurular ile ilgili olarak, intifa veya kira haklarının tapudan terkin edilmiş olduğu ya da şikayetçilerin terkin etmelerine olanak sağlayacak şekilde vekaletname gönderildiği tespit edildiğinden 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek görülmemiştir. İpotek haklarının tapudan terkin edilmesi taleplerine yönelik olarak ise, yukarıda yapılan açıklamaların burada da geçerli olduğu, ipotek hakkının terkinine ilişkin hususların 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen rekabet yasağı süresi ile bağlantısının bulunmadığı ve Rekabet Kurumunun ipotek hakkının terkinine karar verme yetkisinin bulunmadığı, bu hususun Hukuk Mahkemelerinin görev alanı içinde olduğu değerlendirilmektedir.

I.3.2.2. Kaleli Enerji Akaryakıt San. ve Tic. Ltd. Şti. (Kaleli)

930 Ayrıntıları dosyada bulunan ve Kaleli tarafından yapılan şikayette yer verilen iddialar karşısında, dosyadaki bilgilere göre, Total ile Kaleli arasında akdedilen 16.11.2009 tarihli bayilik sözleşmesi ile tarafların iradelerinin yenilendiği, Total lehine tesis edilmiş olan intifa hakkının da 17.12.2009 tarihinde terkin edilmiş olması nedeniyle 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek görülmemiştir.

I.3.2.3. İsmail Bilgili ve Bilgili Petrol Otomobilcilik Hikmet Bahri Bilgili ve Ortakları Koll. Şti. (Bilgili)

Şikayetçi tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 24-27-28.09.2010 tarihlerinde giren şikayet dilekçelerinde özetle;

- Mülkiyeti İsmail Bilgili, Eyüphan Bilgili ve Ayşe Kazdal adına kayıtlı bulunan taşınmaz üzerinde Elf amblemi altında akaryakıt istasyonu işletmek üzere Selyak Petrol Ürünleri Üretim ve Pazarlama A.Ş. (Selyak) lehine 22.09.2000 tarihinde 08.12.2011 tarihine kadar geçerli olmak üzere intifa hakkı tesis edildiği,
- 940 - İntifa hakkı tesisi öncesinde Selyak ile Bilgili arasında; 22.08.1999 tarihinde yatırım protokolü yapıldığı, 08.12.1999 tarihinde ise, intifa hakkı süresince geçerli olmak üzere yaklaşık 12 yıl süreli Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi imzalandığı,
- Elf'in Total tarafından devralınması sonrasında istasyonun Total bayisi olarak işletilmeye başlandığı,
- Total ve Bilgili arasındaki dikey ilişkinin devamı sırasında, 23.08.2004 tarihinde taraflar arasında, intifa hakkının yerine geçmek üzere 155 ay süreli bir kira sözleşmesi imzalanarak tapuya şerh edildiği,

11-08/160-52

- Daha sonra, Bilgili'nin finansal sıkıntıya girmesi nedeniyle, taraflar arasında imzalanan kira sözleşmesi gereği istasyonun işleticiliğinin, sermayesinin tamamına Total'in sahip olduğu şirkete devredildiği,
- Kira sözleşmesinde yer alan hüküm doğrultusunda Total'in, istasyonun işleticiliğini Bilgili'ye dilediği zaman devretme hakkına sahip olduğu,
- Total ve Bilgili arasındaki dikey ilişkinin 1999 yılından bu yana kesintisiz devam etmekte olduğu ve tapu kaydında bulunan şerhin 18.09.2010 tarihi itibarıyla terkin edilmesi gereği bulunduğu

ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen 24.09.2010 tarihli şikayet dilekçesi öncesinde, Bilgili tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 16.06.2010 tarihinde giren yazı ile söz konusu dikey anlaşmanın grup muafiyetinden yararlanabileceği süreye ilişkin bilgi talebinde bulunulmuştur. Görüş talebine cevaben gönderilen 05.07.2010 tarihli Daire Görüşünde, Total ve Bilgili arasındaki dikey ilişkinin, 18.09.2010 tarihine kadar grup muafiyetinden yararlanabileceğinin düşünüldüğü ifade edilmiştir.

Bilgili'ye gönderilen Daire Görüşü üzerine Total tarafından, Kurum kayıtlarına 23.09.2010 tarihinde giren yazı ile eksik bilgiye dayalı olarak verilen görüşün düzeltilmesi talep edilmiştir. Yazıda; taşınmazın 1/3 hissesine sahip olan İsmail Bilgili tarafından kendi payı üzerinde 22.9.2000 tarihinden 8.2.2011 tarihine kadar Total lehine intifa hakkı tesis edildiği ve İsmail Bilgili tarafından istasyonun işletildiği, ancak bu kişinin bir süre sonra istasyonu işletmek istemediği ve Total/Doco'ya bıraktığı, istasyonun devrinden sonra İsmail Bilgili'ye ilaveten diğer iki hissedar/malik olan Ayşe Kazdal ve Eyüphan Bilgili'nin de Total/Doco'ya istasyonu kiraya vermek istediği, böylelikle, 17.08.2004'te taraflar (3 malik/hissedar) ve Total arasında bir kira sözleşmesi imzalandığı, 3 malikin serbest iradeleri ve bizzat tapuya gelmeleri ile Total/Doco şirketi lehine (17.07.2017'e kadar) kira şerhi tesis edildiği, bundan sonra da istasyonun Doco/Total tarafından işletilmeye başlandığı, bu tarihten altı gün sonra da 23.08.2004 tarihinde intifa hakkının terkin edildiği ve kira şerhi tesis edildiği, bu çerçevede bayilik sözleşmesinin feshedilmesi ve intifa hakkının terkininin ardından taraflar arasında yalnızca tapuya şerh edilmiş ve aynı zamanda kira sözleşmesine dayanan ve bayilik ilişkisi içermeyen yeni bir ilişkinin tesis edildiği ifade edilmiştir.

Bunun sonucunda İsmail Bilgili ile başlayan intifa ve bayilik sözleşmesine dayanan dikey ilişkinin bayilik sözleşmesinin fesih edilmesi ve intifanın terkinini yoluyla 23.08.2004 tarihi itibarıyla tamamen sona erdirildiği; bilahare aynı zamanda tüm üç malik ile Total arasında sadece kira ilişkisine dayanan bir ilişkinin yeni baştan tesis edildiği ifade edilerek söz konusu ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde düzenlenen istisna hükmü kapsamında olduğuna ve dolayısıyla 18.09.2010 tarihinde sonlandırılmasına gerek olmadığına ilişkin Daire görüşü talep edilmiştir. Ancak bu tarihten sonra Bilgili tarafından gönderilen ve yukarıda özetine yer verilen şikayet dilekçeleri Kurum kayıtlarına intikal ettiğinden başvurular işbu karara konu önaraştırma kapsamına dahil edilmiştir.

Total, Kurum kayıtlarına 29.09.2010 tarihinde giren ikinci yazısında, yine Total ve Bilgili arasında 17.8.2004 tarihli kira sözleşmesinden sonra bayilik ilişkisi bulunmadığına yönelik açıklamalarda bulunmuştur. Söz konusu yazıda;

- 17.08.2004 tarihli Kira Sözleşmesi'nin giriş kısmındaki "Mecurun Kiralanma Amacı" kısmında Kira Sözleşmesi'nin amacının mecurda kiracı yani bizzat Total tarafından veya Total'in alt kiracısı tarafından akaryakıt ve LPG ticareti yapmak ve mecuru işletmek olduğunun açıkça belirtildiği, dolayısıyla yeni ilişkiyi tesis eden sözleşmenin bu hükmünün, mecurun Total tarafından işletileceğini kiraya veren durumunda olan İsmail Bilgili tarafından işletilmeyeceğini açıkça öngördüğü; diğer taraftan aynı

11-08/160-52

1000 sözleşmenin Hususi Şartları'nın 3. maddesinde ise yeni ilişkiyi tesis eden kira sözleşmesinin süresinin ilgili makamlardan gerekli izinlerin alınmasından sonra başlayacağını açıkça belirtildiği,

- Nitekim Total'in söz konusu tesis yerini 01.09.2004 tarihinden itibaren işletmeye başladığı, dolayısıyla söz konusu kira sözleşmesine göre yeni ilişkinin süresinin başlama tarihinin kira sözleşmesinin imzalandığı tarih olan 17.08.2004 tarihi değil, Total'in işletmeye başladığı tarih olduğu, bu hususun yazı ekinde sunulan Doco şirketinin istasyonu işletmeye başladığı 01.09.2004 tarihinde istasyonda yaptığı satışlar (araçlara pompadan yapılan satışlar) için kestiği faturalarla açıkça belgelendiği,
- İsmail Bilgili'ye 28.08.2004 tarihine kadar sadece birkaç günlük satışına tekabül eden akaryakıt tedarik edildiği, 30.08.2004 tarihinde ise LPG tedariki yapıldığı ve fakat söz konusu LPG'nin tamamının İsmail Bilgili tarafından 01.09.2004 tarihli fatura ile iade edildiği, ayrıca İsmail Bilgili tarafından iade edilen tesis ile ilgili tüm aktiflere ait iade faturalarının, bayilik ilişkisinin yeni ilişkinin başlama tarihinden önce sona erdiğinin diğer kanıtları olduğu,

1020 belirtilmiş ve tüm bu açıklamalar ve açıklamaların dayandığı belgeler dikkate alınarak söz konusu ilişkinin 2002/2 sayılı tebliğin 5. maddesinde öngörülen istisna kapsamında olması nedeniyle bu ilişkinin 18.09.2010 tarihinde bitmek durumunda olmadığına ve kira sözleşmesinin öngördüğü 17.07.2017 tarihine kadar geçerli olması gerektiğine ilişkin Daire görüşü talep edilmiştir. Şikayet kapsamında Rekabet Kurulu tarafından önaraştırma başlatıldığından Total'in talebine istinaden Daire Görüşü gönderilmemiş, tüm iddialar önaraştırma kapsamında değerlendirilmiştir.

1030 Şikayet dilekçeleri, görüş talepli yazılar ve ekli belgelerin tamamının incelenmesi neticesinde, İsmail Bilgili tarafından Total selefi Selyak lehine İsmail Bilgili'nin taşınmazdaki 1/3 hissesi üzerinde tanınan intifa hakkının kaldırılarak bu kez her üç malikin de rızasıyla imzalanan yeni kira sözleşmesinin tapu siciline şerh edildiği 23.08.2004 tarihi itibarıyla taraflar arasındaki 1999 tarihinden itibaren gelen dikey anlaşmanın sona ermiş olduğu değerlendirilmektedir. Bununla birlikte paylı mülkiyette her paydaş tek bir mülkiyet hakkının belli bir oranı üzerinde hak sahibidir. Her bir pay diğerlerinden bağımsızdır. Bunun sonucu olarak müşterek malın malikleri, sahip oldukları paylar üzerinde diğer paydaşlardan bağımsız şekilde kullanabileceği hak ve yetkileri haizdir. Bu çerçevede, İsmail Bilgili'nin taşınmazdaki 1/3 hissesi üzerinde dağıtım firması lehine tanınmış olan intifa hakkının, diğer malikler açısından yeni bir kira sözleşmesi akdetme hususunda bir zorlama teşkil etmeyeceği değerlendirilmektedir. Taraflar arasında akdedilen kira sözleşmesinin süresinin geçmişten gelen intifa hakkının süresini aşıyor olması da söz konusu kira ilişkisinin taraflar arasındaki ticari ilişkiyi ilgilendirdiğini ve rekabet etmeme yükümlülüğünün süresi ile ilgisi bulunmadığını göstermektedir. İstasyonu fiilen Total/Doco'nun işletmeye başladığı 01.09.2004 tarihine kadar geçen sürede İsmail Bilgili'ye yapılan sevkiyatların da bu değerlendirmeyi değiştirmeyeceği, bu nedenle taraflar arasındaki kiracılık ilişkisinin mevcut haliyle 2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen beş yıllık sınırlamaya tabi olmadığı kanaatine varılmıştır.

1040 I.3.2.4. Bezirgan Akaryakıt Otomotiv İnş. Tic. ve San. A.Ş. (Bezirgan)

Bezirgan tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 28.12.2010 tarihinde giren şikayet dilekçesinde özetle;

- Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na ait taşınmazın intifa hakkının Bezirciler Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.'ye (Bezirciler), yap-işlet-devlet modelini içerik 11.07.1997 tarihli sözleşmeyle devredildiği,

11-08/160-52

- Bezirciler'in, Total ile bayilik ilişkisine girdiği ve istasyonun intifa hakkının, 2017 yılına kadar geçerli olacak şekilde Total'e verildiği,
- Konya Büyükşehir Belediyesi'nin 30.07.1999 tarihli kararıyla Bezirciler'in tüm haklarının Bezirgan'a devredildiği,
- 2005 tarihinden önce tesis edilen sözleşmelerin 18.09.2010 tarihi itibarıyla sonlandırılması gereğinden hareketle, bayilik sözleşmelerinin sona erdiği ve feshedildiğinin ve buna bağlı intifa hakkının terkininin 16.6.2010 tarihli ihtarname ile Total'e bildirildiği ancak herhangi bir sonuç alınmadığı,
- Bezirgan'ın Total'e olan tüm borçlarını ödemediği; ancak, Total'in, Bezirgan'a gerekli ödemeleri yapmadığı, intifa hakkını kaldırmadığı ve Bezirgan'a ait teminatları iade etmediği

ifade edilerek gerekli işlemlerin yapılması talep edilmiştir.

Raportörlerce Total'den elde edilen bilgilerde; Malik Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından 23.01.1998 tarihinden 10.07.2017 tarihine kadar geçerli olmak üzere Total lehine intifa tesis edildiği, 05.11.2004 tarihinde Total ile Bezirgan arasında beş yıl süreli olarak Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi ve yatırım sözleşmesi imzalandığı, Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi ve yatırım protokolünün, 27.10.2009 tarihinde Rekabet Kurulu kararlarına uyum sağlamak amacıyla beş yıl süreli olarak yenilendiği ifade edilmiştir. Bununla birlikte, Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi'nin 2. maddesinde yer alan "*mevcut intifanın terkin edilerek daha sonra 5 yıl süre için geçerli olacak yeni bir intifa tesis vaadi içeren mükellefiyet*"ın bayi tarafından yerine getirilmediği, ayrıca bayinin, yenilediği sözleşmeyi süresinden önce ve tek taraflı olarak feshettiği, Total'in haksız fesih iddiasıyla, Bezirgan aleyhine dava açtığı, Bezirgan'ın, Total ile özgür iradesiyle beş yıllık yeni bir ilişki için yatırım sözleşmesi imzalamış olmasına rağmen, daha sonra bir başka dağıtım firması ile bayilik sözleşmesi imzaladığı, istasyonun mevcut durumda başka bir dağıtım şirketi bayrağı altında faaliyet gösterdiği belirtilmiştir.

Buna ek olarak bayi ile Total arasındaki ilişkinin sadece bayilik faaliyeti, malik ile Total arasındaki ilişkinin ise sadece intifa ilişkisi ile sınırlı olduğundan dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5 (a) maddesindeki istisna hükmüne uyduğunun değerlendirildiği, ancak malik Konya Büyükşehir Belediyesi ile bayi Bezirgan arasında yap-işlet-devret türü bir sözleşme olduğu düşünülerek 27.10.2009 tarihli yatırım sözleşmesi ile bayi ile Total arasındaki ilişkinin istisna kapsamında değilmiş gibi Rekabet Kurulu kararlarına uygun hale getirildiği ifade edilmiştir.

2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde alıcı üzerine getirilebilecek rekabet etmeme yükümlülüklerine ilişkin beş yıllık üst sınırın bir istisnası olarak öngörülen düzenleme ve bu düzenlemenin uygulanmasına ilişkin Kılavuz ile Rekabet Kurulu kararları yukarıda detaylı olarak açıklanmıştır. Söz konusu istisna hükmünden yararlanmanın iki koşuldan birinin varlığına bağlı olduğu görülmektedir. Buna göre alıcı (bayi) anlaşmaya dayalı faaliyetini:

- ya doğrudan veya alıcıyla hiçbir bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya (dağıtıcıya) ait tesis (akaryakıt istasyonu) üzerinde,
- ya da bizzat sağlayıcı tarafından alıcıyla hiçbir bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde edilen bir aynı veya şahsi kullanım hakkına konu bir tesiste,

sürdürmelidir.

Bayi Bezirgan'dan önce istasyonda bayilik faaliyeti yapan Bezirciler'in belediyeye ait istasyon üzerinde 1997 yılından 2017 yılına kadar geçerli olacak bir yap-işlet-devret sözleşmesi ile bir anlamda kiracılık ve işleticilik hakkını elde ettiği ve Total ile bayilik anlaşması yaptıktan sonra haklarını Bezirgan'a devrettiği işbu dosya konusu anlaşma bakımından, Bayi ile malik belediye arasında bir yap-işlet-devret sözleşmesinin varlığı

11-08/160-52

1100 nedeniyle bayinin ilgili belediyeyle bağlantısı olmayan üçüncü kişi sayılması mümkün değildir. Zira Total tarafından belediyeden alınan bir hak çerçevesinde istasyonun işletmesi bayide olmayıp, tam tersine öncelikle bayi tarafından belediyeden elde edilen işletme hakkına dayanarak Total ile kurulan bir işleticilik ilişkisi ve daha sonra Total lehine tanınan uzun süreli intifa hakkı söz konusudur. Bu nedenle 18.9.2005 tarihinden önce kurulmuş olan söz konusu dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5 (a) maddesinde düzenlenen istisna hükmü kapsamında yer almadığı değerlendirilmektedir.

1110 Rekabet Kurulunun benzer nitelikteki 16.9.2010 tarih ve 10-59/1219-462 sayılı kararında da; *"Beşiktaş Belediyesi Halk Pazarlaması İşletmesi ve Ticaret A.Ş. (Beltaş) tarafından daha önce açılan ihale ile bildirim konusu istasyonun kiracılık hakkına sahip olan Sarper Petrolcülük Ltd. Şti.'nin, ilgili istasyonun maliki olan Beltaş ile bağlantısı olmayan üçüncü kişi sayılmasının mümkün olmadığı, bu nedenle Shell&Turcas Petrol A.Ş. ile bayiler arasındaki dikey anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde düzenlenen istisnadan yararlanamayacağı"* yönünde karar verilmiştir. Yine benzer şekilde Rekabet Kurulunun 19.1.2011 tarih ve 11-04/65-27 sayılı kararında malik Karayolları Genel Müdürlüğü ile bayi arasında imzalanan yap-işlet-devret sözleşmesine konu işletme hakkına dayanarak dağıtım firması ile kurulan dikey ilişkinin istisna hükmü kapsamında yer almadığı, beş yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliğ ile getirilen grup muafiyetinden yararlanma imkanı bulunduğu karar verilmiştir.

1120 Total tarafından gönderilen cevap yazısından; Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi ve yatırım protokolünün, 27.10.2009 tarihinde Rekabet Kurulu kararlarına uyum sağlamak amacıyla beş yıl süreli olarak yenilendiği; 2017 yılına kadar Total lehine tesis edilmiş olan intifa hakkının terkin ve beş yıl süreyle yeniden tesisi için bayi ile anlaşma sağlandığı ancak bu mükellefiyetin bayi tarafından yerine getirilmediğinden intifa hakkının tapudan terkin edilmediği anlaşılmaktadır.

1130 Yukarıda da kısmen belirtildiği üzere, Kurul içtihatlarına göre, 18.09.2005 yılından önce yapılan ve kesintiye uğramaksızın süre gelen dikey ilişkiler kural olarak 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen grup muafiyetinden yararlanabilmektedir. Bununla birlikte, uzun süreden beri devam eden dikey ilişkilerde tarafların, özellikle bayinin özgür karar almasının kısıtlanmadığı durumlarda, imzalanan yeni sözleşmelerle dikey ilişkinin de yenilenmesi yeni bir irade beyanı olarak kabul edilebilir ve bu şekilde duruma göre taraflar arasında yeni bir dikey anlaşmanın yapıldığından bahisle bu durum, grup muafiyeti kapsamındaki sürelerin hesaplanmasında göz önüne alınabilmelidir. Nitekim Kurulun 08.04.2010 tarihli ve 10-29/436-162 sayılı kararında, aralarında geçmişten gelen uzun süreli dikey ilişki olmasına rağmen Petrol Ofisi A.Ş. ile Petrol-Tur Petrol ve Turizm Tic. ve San. Ltd. Şti. arasında imzalanan akaryakıt bayilik sözleşmesi, protokol ve intifa hakkına ilişkin resmi senetten oluşan dikey anlaşmada; 01.05.2008 tarihli bayilik sözleşmesi, bu sözleşmeden 29 gün sonra imzalanan 30.05.2008 tarihli protokol ve anılan protokole istinaden istasyon üzerinde 20.08.2008 tarihinde intifa hakkı tesisi ile tarafların iradelerinin yenilendiği değerlendirilerek, dikey anlaşmanın 01.05.2008 tarihli bayilik sözleşmesi tarihinden itibaren beş yıl süreyle grup muafiyeti kapsamında olduğuna karar verilmiştir.

1140 Şikayet konusu dikey anlaşmaya baktığımızda, taraflar arasında 27.10.2009 tarihinde beş yıl süreli Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi imzalanmış, yine aynı tarihte imzalanan bir başka "Sözleşme" ile tarafların hak ve yükümlülükleri, teminatlar, teknik yatırım vb. hususlar yeniden düzenlenmiş, bu sözleşmenin 2. maddesinde de; taşınmaz üzerindeki mevcut intifa hakkının şirket tarafından *terkin edilmesi ve malik tarafından 5 yıl süreyle geçerli olacak şekilde yeniden tesisi ve tapuya şerh edilmesi* hususlarında taraflar arasında anlaşma sağlanmıştır. Şikayetçi tarafından gönderilen Yap-İşlet-Devret Modeli ile Yaptırılacak olan Akaryakıt İstasyonu İşine Ait Sözleşme ile birlikte

11-08/160-52

1150 malik Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından ilgili Tapu Müdürlüğü'ne yazılmış olan 16.11.2009 tarihli yazı da gönderilmiş ve Kurum kayıtlarına 3.2.2011 tarihinde intikal etmiştir. Söz konusu yazıda; Rekabet Kurumunun Tebliğ ve kararları doğrultusunda bayilik sözleşmeleri beş yılı geçemeyeceğinden intifa süresinin 10.07.2017 tarihini geçmeyecek şekilde akaryakıt dağıtım firmaları ile beşer yıllık "Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi" yapılabilmesi yönündeki encümen kararı belirtilmiş, gerekli tapu işlemlerinin yapılması rica edilmiştir. Bu çerçevede malik Konya Büyük Şehir Belediyesinin de söz konusu işlemlere onay verdiği değerlendirilmektedir.

Ancak 16.6.2010 tarihine gelindiğinde bayi, Total'e göndermiş olduğu ihtarname ile 18.9.2010 tarihi itibarıyla 27.10.2009 tarihli anlaşmanın feshedilmiş olacağını, bu nedenle 18.9.2010 tarihinden itibaren 10 gün içinde intifa hakkının kaldırılmasını ve sözleşmeleri yenilemeyeceklerini ihtaren bildirmiştir.

1160 Bu çerçevede rekabet hukuku açısından bakıldığında, 27.10.2009 tarihinde her iki sözleşmenin de imzalanmasıyla birlikte, tarafların dikey ilişkiyi beş yıllık süreyle sürdürme konusundaki iradelerini ortaya koydukları düşünülmekte ancak söz konusu anlaşmanın feshedilmiş olması ve hâlihazırda haksız fesih iddiasıyla bu hususun yargıya taşınmış olması nedeniyle, dikey ilişkiyle ilgili olarak bu aşamada ilave bir değerlendirme yapılmasının gerekli olmadığı kanaatine varılmıştır.

1.3.2.5. Osman Karaoğlan, Mustafa Kemal Karaoğlan ve Hüseyin Avni Karaoğlan

Şikayetçi tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 8.10.2010 tarihinde giren başvuru dilekçesinde özetle;

- 1170 - 21.03.1997 tarihinde Total ile şikâyetçi arasında imzalanan Protokol gereği Total lehine intifa hakkı tesis edildiği,
- 25.03.2010 tarihinde Total ile imzalanan adi yazılı intifa tesis vaadi sözleşmesine istinaden kendilerinden cezai şart talep edildiği ve aleyhlerinde cezai şartın tahsili davası açıldığı,
- 17.09.2010 tarihinde Total'e ihtarname gönderilmesine rağmen intifa hakkının terkin edilmediği

ifade edilerek gereğinin yapılması talep edilmiştir.

1180 Raportörlerce Total'den elde edilen bilgilerde; Hüseyin Avni Karaoğlan ve Mehmet Saim Karaoğlan'ın malik olduğu taşınmazda, 21.03.1997 tarihinden 21.03.2017 tarihine kadar geçerli olmak üzere Total lehine intifa hakkı tesis edildiği, bayi Kutlay Petrol Ürünleri Otomotiv Turizm Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi (Kutlay) ve Total arasında 10.06.2003 tarihinde bir yıl süreli olarak Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi imzalandığı sonrasında 10.06.2004 tarihinde beş yıl süreli yeni bir Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi imzalandığı, sözleşmenin, 10.12.2004 tarihli zeyilname ile 10.12.2009 tarihine kadar geçerli olacak şekilde yenilendiği ve 10.12.2009 tarihinde de bir kez daha zeyilname ile 18.09.2010 tarihine kadar geçerli olacak şekilde yenilendiği ifade edilmiştir. Bununla birlikte bayi ile malik arasında kira sözleşmesi olduğu düşünüldüğünden dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde yer alan istisna hükmü kapsamında olmadığı belirtilmiştir. Nitekim raportörlerce Kutlay ile yapılan görüşmede; 2003 yılından önce maliklerin söz konusu istasyonda işleticilik yaptıkları, 1190 2003 yılında ise Kutlay'ın işletmeciliğe başlamasıyla birlikte malikler ile Kutlay arasında Kira Sözleşmesi yapıldığı belirtilerek 2003 yılından itibaren 10 yıl süreli olarak akdedilen kira sözleşmesi faks yoluyla gönderilmiş ve Kurum kayıtlarına 01.02.2011 tarihinde intikal etmiştir. Dolayısıyla dikey ilişki 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde yer alan istisna hükmüne uymamaktadır.

11-08/160-52

1200 Elde edilen bilgilerde ayrıca, 25.03.2010 tarihinde Total ile malikler arasında mevcut intifa hakkının terkin ve yeni beş yıllık intifa hakkının tesisine ilişkin olarak intifa tesis vaadi sözleşmesi imzalandığı, maliklerin, bu sözleşmenin 4. maddesine aykırı biçimde, imza tarihinden itibaren 120 gün içerisinde yeniden intifa tesis etme mükellefiyetlerini, Total tarafından defalarca talep edilmesine rağmen yerine getirmedikleri, bunun üzerine Total tarafından 25.5.2010 tarihinde ihtarname gönderildiği; ancak malikler tarafından gönderilen ihtarnamede sözleşmenin geçersiz olduğunun ileri sürüldüğü belirtilmiştir. Neticede dikey anlaşmanın Rekabet Kurulu kararlarına uyumlu olarak yenilendiği, Total tarafından, sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmedikleri gerekçesiyle malikler aleyhine hukuk davası açılmış olduğu ve halihazırda şikayete konu istasyonun başka bir dağıtım firması bayrağı altında çalışmakta olduğu ifade edilmiştir.

1210 Uzun süreden beri devam eden dikey ilişkilerde imzalanan yeni sözleşmelerle dikey ilişkinin de yenilenmesi yeni bir irade beyanı olarak kabul edilebilir ve bu şekilde duruma göre taraflar arasında yeni bir dikey anlaşmanın yapıldığından bahisle bu durum, grup muafiyeti kapsamındaki sürelerin hesaplanmasında göz önüne alınabilmelidir.

1220 Bu çerçevede rekabet hukuku açısından bakıldığında, taraflar arasındaki bayilik sözleşmesinin en son 10.12.2009 tarihinde, 18.9.2010 tarihine kadar geçerli olacak şekilde yenilenmesiyle taraf iradelerinin 18.9.2010 tarihine kadar yenilendiği tespit edilmekle birlikte, tarafların bu tarihten sonra dikey ilişkiye devam edip etmeme konusundaki iradelerinin dosya kapsamındaki mevcut bilgi ve belgeler ışığında tespit edilmesinin mümkün olmadığı değerlendirilmektedir. Zira 25.3.2010 tarihinde malikler ile Total arasında intifa hakkının terkin ve beş yıllık süreyle yeniden tesis hususlarında anlaşma sağlandığı, anlaşmada Kutlay'ın istasyonu intifa süresi boyunca işletici sıfatıyla işleteceğinin belirtildiği, ancak söz konusu anlaşmanın yürürlüğe konmadığı ve bu konunun yargıya taşınmış olduğu görülmektedir. Bu çerçevede açılmış olan davanın sonucunun dikey ilişkinin hangi tarihte sona erdirilmesi gerektiği hususunu etkileyeceği düşünüldüğünden, bu aşamada ilave bir değerlendirme yapılmasına gerek görülmemiştir.

I.3.2.6. Adataş Eğitim Hiz. Tic. ve San. A.Ş. (Adataş)

Adataş tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 10.11.2010 tarihinde giren şikayet dilekçesinde özetle;

- 1230
- Tapuda Sakarya ili, Söğütlü ilçesi, Köyiçi mevki, 47 pafta, 4271 parselde bulunan istasyonun 18.12.2006 tarihinde şikayetçi tarafından satın alındığı,
 - İstasyonun satın alındığı tarihte taşınmaz üzerinde 03.02.1993 tarihinde Total lehine tesis edilmiş 20 yıllık intifa ve ipotek hakkının bulunduğu,
 - Total'in söz konusu intifa ve ipoteği kaldırmaması nedeniyle başka bir dağıtıcı şirket ile çalışılmadığı,
 - Total'e 12 yıllık intifa hakkı verilmesi koşuluyla önceki intifanın kaldırıldığı ve 18.05.2007 tarihinde Total lehine intifa hakkı tesis edildiği bu tarih sonrasında istasyonun çalıştırılmasına izin verildiği,
 - 18.05.2007 tarihinde Total lehine tesis edilen intifa hakkının, önceki tarihli intifa hakkının devamı niteliğinde olduğu ve 18.09.2010 tarihinde sonlandırılması gerektiği
- 1240 ifade edilmiştir.

Raportörlerce Total'den elde edilen bilgilerde; Total ve Adataş arasında 05.03.2007 tarihinde beş yıl süreli olarak Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi ve yatırım sözleşmesi imzalandığı; malik Adataş tarafından 18.05.2007 tarihinden 18.05.2019 tarihine kadar geçerli olmak üzere Total lehine intifa hakkı tesis edildiği; dikey anlaşmanın 2007

11-08/160-52

yılında kurulduğu, bu nedenle 2012 yılına kadar grup muafiyeti kapsamında olduğu ifade edilmiştir.

1250 Yukarıda yer alan açıklamalar çerçevesinde Total ile Adataş arasında 05.03.2007 tarihinde imzalanan akaryakıt bayilik sözleşmesi ve 18.5.2007 tarihinde tesis edilen intifa hakkı ile taraf iradelerinin yenilendiği değerlendirilerek, 18.9.2005 tarihinden sonra yeniden kurulan söz konusu dikey anlaşmanın 05.03.2007 tarihinden itibaren beş yıl süreyle 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyeti kapsamında bulunduğu değerlendirilmektedir.

I.3.2.7. Demirşah Petrol Day. Tük. Mal. Elektronik Gıda Zir. İlaç Mad. Tur. Tek. İnş. Oto. Nak. San. Tic. Ltd. Şti. (Demirşah)

Demirşah tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 14.10.2010 tarihinde giren şikayet dilekçesinde özetle; 13.07.2007 tarihli intifa sözleşmesinin, ilgili Rekabet Kurulu kararları gereği, 18.09.2010 tarihi itibarıyla geçersiz olduğu ve intifanın terkin edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

1260 Raportörlerce Total'den elde edilen bilgilerde; şikayete konu istasyonun üzerinde bulunduğu taşınmazın, Total'in eski bayisi Güven Petrol'den olan alacaklarına karşılık icra yoluyla satışa çıkarıldığı ve Total tarafından alacaklarına mahsuben satın alındığı, Total'in mülkiyetinde olan istasyonun bulunduğu taşınmazın, 2007 yılında Demirşah'a satıldığı, malik Demirşah tarafından, 13.07.2007 tarihinden 13.07.2027 tarihine kadar geçerli olmak üzere Total lehine intifa hakkı tesis edildiği ve Total ile Demirşah arasında 28.06.2007 tarihinde yatırım sözleşmesi ile 01.10.2007 tarihinde beş yıl süre ile geçerli olmak üzere Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi imzalandığı belirtilmiştir.

1270 Total'den elde edilen bilgilerde ayrıca, 01.10.2012 tarihine kadar geçerli olan bayilik sözleşmesinin Demirşah tarafından 22.11.2010 tarihinde haksız olarak feshedildiği ve Total tarafından, geçerli intifa hakkını kullanımı amacıyla Demirşah aleyhine dava açıldığı ifade edilmiştir. Bununla birlikte Total ve Demirşah arasındaki dikey ilişkinin 2007 yılında kurulduğu, bu nedenle 2012 yılına kadar grup muafiyeti kapsamında olduğu değerlendirilmesi yapılmıştır.

1280 Taraflar arasındaki sözleşmenin feshinin geçerli olup olmadığı mahkemeler tarafından takdir edilebilecek bir husus olup, rekabet hukuku açısından bakıldığında rekabet etmeme yükümlülüğünün süresi bakımından dikey ilişkinin başladığı ve kesintisiz devam ettiği süre dikkate alınmaktadır. Danıştay 13. Dairesi yukarıda yer verilen TOTAL/Akdağ kararında özetle; *işletme sözleşmesinin tek tarafı olarak feshedilmiş olmasının kira sözleşmesi devam ettiği sürece dikey ilişkiyi kesintiye uğratmayacağı* değerlendirmesini yapmıştır. Rekabet Kurulunun geçmiş tarihli kararlarında tarafların, özellikle bayinin özgür karar almasının kısıtlanmadığı durumlarda, imzalanan yeni sözleşmelerle dikey ilişkinin de yenilenmesi yeni bir irade beyanı olarak kabul edilmekte ve bu şekilde duruma göre taraflar arasında yeni bir dikey anlaşmanın yapıldığından bahisle bu durum, grup muafiyeti kapsamındaki sürelerin hesaplanmasında göz önüne alınmaktadır. Bu çerçevede bayinin özgür kalmasının kısıtlanmadığı durumlar kapsamında 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun 7. maddesinde öngörülen üç aylık sürenin dikkate alınabileceği yine geçmiş tarihli Kurul kararlarında belirtilmiştir.

1290 Bu çerçevede taraflar arasında 01.10.2007 tarihinde beş yıl süre ile geçerli olmak üzere imzalanan Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi ve onunla bağlantılı olarak 13.07.2007 tarihinde tesis edilen intifa hakkından oluşan dikey ilişkinin 13.7.2007 tarihinden itibaren beş yıl süreyle Tebliğ'in sağladığı grup muafiyetinden yararlanabildiği değerlendirilmektedir.

11-08/160-52

I.3.2.8. Tiptet Ticaret ve Petrol Ürünleri San. Tic. Ltd. Şti. (Tiptet)

Tiptet tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 26.08.2010 tarihinde giren şikayet dilekçesinde özetle;

- Surp Takavor Ermeni Kilisesi Vakfından kiralanan taşınmaz üzerindeki akaryakıt istasyonunun işletilmesi için 31.05.1999 tarihinde Total ile Tiptet arasında 13 yıllık bir "Akaryakıt İstasyonu İşletme Sözleşmesi" imzalandığı,
- 1300 - Söz konusu sözleşme uyarınca istasyon bir süre çalıştırıldıktan sonra 24.05.2005 tarihli sözleşme ile söz konusu taşınmaz üzerindeki Akaryakıt Satış İstasyonu, Otogaz İstasyonu, market ve müştemilatından müteşekkil üst kullanım hakkının Total iştiraki Doco Petrol ve Danışmanlık A.Ş.'ye (Doco) devretmek durumunda kalındığı,
- Söz konusu devir ile sözleşme süresinin 2012 yılından 2021 yılına uzatıldığı ve Tiptet'in Şişli 1. Bölgedeki tapuları üzerinde ipotek hakları tesis edildiği,
- 24.05.2005 tarihli sözleşmenin, ilgili Rekabet Kurulu kararları çerçevesinde 24.05.2010 tarihinde sona erdirilmesi gerektiği,
- Şikayet edilene bu hususta ihtarname gönderildiği ancak taleplerinin reddedildiği
- 1310 belirtilerek, şikayet edilenlere tanınan hakların, aradaki bayilik sözleşmesinin, kira ve alt kira ilişkisinin sona ermesi ve alınan teminatların terkin edilmesi yönünde karar verilmesi talep edilmiştir.

Raportörlerce Total'den elde edilen bilgilerde; şikayete konu istasyonun bulunduğu taşınmazın maliki Surp Takavor Ermeni Kilisesi Vakfı (Ermeni Kilisesi Vakfı) olduğu, 01.08.1998 tarihinde Ermeni Kilisesi Vakfı ile Tiptet arasında kira sözleşmesi imzalandığı ve bu kira sözleşmesinin 01.08.2004 tarihli sözleşme ile 01.08.2021 tarihine kadar geçerli olmak üzere yenilendiği, 31.05.1999 tarihinde Total ile kiracı Tiptet arasında Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi ve Yatırım Sözleşmesi imzalandığı, 24.05.2005 tarihinde ise Total'in bağlı şirketi olan Doco ile Tiptet arasında 01.08.2021

1320 tarihine kadar geçerli üst kullanım hakkı sözleşmesi imzalandığı belirtilmiştir. Sözleşme tarihinden itibaren istasyonun Tiptet tarafından değil, Doco tarafından işletilmeye başlandığı, taşınmaz üzerinde Total ve/veya Doco lehine herhangi bir kira şerhi ve/veya intifa hakkının bulunmadığı ifade edilmiştir. Ayrıca, Tiptet ile Total arasında 24.5.2005 tarihinde imzalanan sözleşme ile var olan bayilik ilişkisinin tamamen sona erdirildiği, Tiptet ile mevcut durumdaki ilişkinin herhangi bir bayilik ilişkisi olmayıp rekabet mevzuatı kapsamında değerlendirilemeyecek bir kira ilişkisi olduğu belirtilmiştir.

Öncelikle Tiptet ile malik Vakıf arasında akdedilmiş olan kira sözleşmesi nedeniyle bayi ile malik arasında 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5 (a) maddesindeki istisna hükmünde yer alan

1330 anlamda hukuki ve iktisadi bağlantı sağlandığından, dikey ilişkinin kuruluş aşamasında istisna hükmüne uygun olarak kurulmadığı düşünülmektedir. Zira Total tarafından Vakıftan alınan bir hak çerçevesinde istasyonun işletmesi Tiptet'te olmayıp tam tersine Tiptet tarafından Vakıftan elde edilen kira hakkına dayanarak bayilik ilişkisinin kurulması söz konusudur.

Bu çerçevede, dikey ilişkinin kuruluşuna bakıldığında 1998 yılında bayinin malikten kiraladığı, dolayısıyla onunla bağlantılı sağlanmak suretiyle, istasyon üzerinde bayilik faaliyeti yapabilmek amacıyla Total ile bayi arasında 1999 yılında 13 yıl süreyle geçerli olmak üzere imzalanmış bir akaryakıt bayilik sözleşmesi söz konusu olduğu görülmektedir. 1999 yılında başlayan söz konusu bayilik sözleşmesi henüz sona

1340 ermeden 2005 yılında bayi tarafından Total'in bağlı şirketi Doco lehine üst kullanım hakkı tesis edilmiş; aynı zamanda işleticilik hakkı bayi tarafından Doco'ya devredilmiştir. Söz konusu devrin gerçekleştiği 2005 yılında bayilik sözleşmesi devam

11-08/160-52

ettiğinden (2012 yılına kadar geçerli olacak şekilde kurulmuştur.) dikey ilişkinin kesintiye uğramadığı değerlendirilmektedir.

1350 Nitekim malik ile Tiptet arasındaki Kira Sözleşmesinde kiracının mecuru münhasıran benzin istasyonu olarak kullanacağını belirttiği, aynı zamanda 10. maddesinde yer alan, "Mecur başkasına kiralanamayacağı gibi devir ve ciro da edilemez. Kiracı mecurda mevcut tesisin üst işletme hakkını bir defaya mahsus olmak üzere ve sadece TOTAL Oil Türkiye A.Ş.'nin iştiraki olan DOCO Petrol ve Danışmanlık A.Ş.'ye kullanabilir..." şeklindeki hüküm ile kira sözleşmesi ile bayilik ilişkisi arasında bir bağlantı kurulduğu görülmektedir. Zira yapılan devir ile sözleşme süresi 2012 yılından Kira Sözleşmesiyle uyumlu olarak 2021 yılına kadar uzatılmıştır.

1360 Danıştay 13. Dairesinin yukarıda yer verilen Total/Akdağ kararında da işaret ettiği gibi bayilik sözleşmesi de dahil olmak üzere anlaşmanın unsurlarında sonradan oluşacak değişikliklerin değil, anlaşmanın en baştan itibaren 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygun olarak kurulup kurulmadığının dikkate alınması ve değerlendirmenin bu çerçevede yapılması gerekmektedir. Taraflar arasında 31.5.1999 tarihinde 13 yıl süreyle akdedilen bayilik sözleşmesi ile kurulan dikey ilişkide işletme hakkının bilahare Doco'ya devredilmiş olması dikey ilişkinin kesintiye uğradığını göstermemektedir. Bu bakımdan taraflar arasında 31.5.1999 tarihinde 13 yıl süreyle akdedilen bayilik sözleşmesi ve 24.05.2005 tarihli üst kullanım hakkı sözleşmesinden oluşan dikey anlaşmanın 18.09.2005 tarihi itibarıyla bakiye süresinin beş yıldan fazla olması nedeniyle 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan muafiyetten yararlanacağı, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren bir aylık sürede aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları hususunda süre verilmesinin, aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağını kendilerine bildirilmesinin uygun olacağı, malik ile Tiptet arasındaki kira sözleşmesinin ise söz konusu değerlendirme dışında kaldığı sonucuna ulaşılmaktadır.

1370 I.3.3. Bölünmez Petrolcülük A.Ş. (Moil) Hakkındaki Şikayetler, Tespit ve Değerlendirmeler

I.3.3.1. Sonay Petrol Ür. Nak. San. Tic. Ltd. Şti. (Sonay)

Sonay tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 28.10.2010 tarihinde giren şikayet dilekçesinde özetle;

- Malik Savranoğlu Ltd. Şti. (Savranoglu) tarafından, tapuda Kayseri ili, Kocasinan ilçesi, Boğazköprü Köyü, 136 ada, 5 parsel'de kayıtlı taşınmazı üzerinde inşa ettiği istasyonda Moil bayiliği yapabilmek için, 09.06.2003 tarihinde Moil lehine 15 yıl süreyle intifa hakkı tesis edildiği,
- Moil ve Savranoğlu arasında, önce Haziran 2003 tarihli bir Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi imzalandığı, ardından da 01.01.2006 başlangıç tarihli beş yıl süreli ikinci bir bayilik sözleşmesi imzalandığı,
- Savranoğlu'nun, (.....TİCARİ SIR.....) taşınmazını ve işletmesini satmak durumunda kaldığı,
- Alıcı ve ikinci bayi Develi Ltd. Şti.'nin (Develi), diğer bayilere oranla düşük kar paylarıyla çalışmak durumunda kalması ve mevcut intifa nedeniyle sözleşme yapmama veya sözleşmeyi fesih imkânının bulunmaması nedeniyle (.....TİCARİ SIR.....) işletmesini kiraya verdiği,
- Kiracı Selencam Ltd. Şti.'nin (Selencam) de (.....TİCARİ SIR.....) kira sözleşmesinin süresi sonuna kadar ifa edilemediği,
- Malik Develi'nin, taşınmaz ve işletmeyi Sonay'a kiraladığı,
- 1390 - Sonay'ın, Moil ile anlaşamayınca bir başka dağıtım şirketi ile Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi imzaladığı,

11-08/160-52

- Moil'in, tedbir ve işletmenin kendisine teslimi talebiyle açtığı dava üzerine, 20.07.2010 tarihinde mahkeme tarafından, işletmenin tedbiren Moil'e teslim edilmesine karar verildiği,
- Malik Develi'nin, taşınmazını üçüncü kişiye devredip, bu kişi adına tahliye istekli ihtar çektiği,
- Sonuç olarak, Haziran 2003 başlangıç tarihli intifanın halen kaldırılmamış olduğu,
- Tedbir kararının alınmasının ve 18.09.2010 tarihinden sonra infaz edilmek üzere başlatılan cebri icra işleminin, 4054 sayılı Kanun'a aykırı biçimde devam eden intifa hakkına dayanılarak gerçekleştirildiği

1400 ifade edilerek intifa hakkının 18.9.2010 tarihi itibarıyla ve halen terkin edilmemiş olan intifa hakkının muafiyet kapsamı dışına çıktığının tespiti ile intifa hakkı dayanak yapılarak verilen tedbir kararının infaz edilmesi yolu ile rekabet yasağını devam ettirilmiş olması karşısında gerekli işlemlerin yapılması talep edilmiştir.

Yine başvuru sahibi tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 13.12.2010 tarihinde intikal eden yazı ile Kayseri 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde devam etmekte olan intifa hakkına dayanarak açılan davanın Rekabet Kurulunca verilecek karara kadar bekletici mesele yapılması yönünde talepleri olduğu belirtilmiş, mahkemeye sunmak üzere başvurudan bir örnek talep edilmiştir. Rekabet Kurulu tarafından başvurularla ilgili olarak önaraştırma başlatıldığı yönündeki yazımız başvuru sahibine gönderilmiş olduğundan söz konusu talebe ilişkin herhangi bir ek işlem yapılmamıştır.

1410 Raportörlerce Moil'den elde edilen bilgilerde, şikayete konu istasyona ilişkin tarihsel süreç özetlenmektedir. Buna göre; istasyonun bulunduğu taşınmaz önceleri Savranoğlu adına kayıtlı iken, Moil lehine 09.06.2003 başlangıç tarihli ve 20 yıl süreli intifa hakkı tesis edilerek Moil ile beş yıllık bayilik sözleşmesi imzalandığı, ardından taşınmazın Develi'ye devredildiği ve Develi'nin talebi üzerine, istasyonun bayilik lisansının 19.06.2007 tarihinde iptal edildiği ve Develi ile Moil arasında yine beş yıllık bayilik sözleşmesi imzalandığı belirtilmiştir.

1420 Bu sırada Develi tarafından taşınmazın üçte birer hissesinin Özgür Barış Özkan ile Hacı Hamis Özkan'a devredilmiş olduğu ve 09.07.2009 tarihinde, yine kendi talebi ile bayilik lisansının iptal edildiği ifade edilmiştir. Anılan istasyonda bu defa Selencam ile Moil arasında 04.05.2009 başlangıç tarihli ve beş yıl süreli bir bayilik sözleşmesi imzalanıp EPDK'dan bayilik lisansı alındığı, ancak daha sonra taşınmazın Sonay'a kiralandığı ve Selencam'ın bayilik lisansının 15.02.2010 tarihinde iptal edildiği belirtilmiştir. Son durumda, şikayetçi Sonay'ın, Turkoil dağıtım şirketi ile 15.02.2010 tarihinde bayilik sözleşmesi imzaladığı ve aynı gün EPDK'dan bayilik lisansı aldığı, bunun üzerine Moil tarafından, Sonay aleyhine dava açıldığı, tedbir talebinin mahkeme tarafından kabul edildiği ifade edilmiştir. Bu arada, taşınmazın 17.09.2010 tarihinde Kadir Daimoğlu isimli kişiye devredildiği ve bu kişinin, Sonay'a, taşınmazın tahliyesi talebini içeren bir ihtarname gönderdiği hususu eklenmiştir.

1430 Moil tarafından yapılan değerlendirmede, şikayete konu istasyonda intifa hakkı sahibi ve malik arasında kesintisiz bir dikey ilişki bulunmadığı, taşınmazın pek çok defa el değiştirdiği, istasyonda pek çok kez ve farklı sağlayıcılar ile akaryakıt bayilik ilişkisi kurulduğu; dolayısıyla da, intifanın terkinine gerek bulunmadığını ileri sürmektedir.

1440 Rekabet Kurulunun konuyla ilgili olarak daha önce almış olduğu kararlar ile sabit olduğu üzere; bayilik sözleşmeleri ile bu sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğü süresine etki eden intifa, tapuya şerh edilmiş kira veya benzer etkiye sahip sözleşmelerin tamamı tek bir dikey anlaşma olarak kabul edilmektedir. Bu dikey anlaşmalar ile bayiye beş yıldan uzun süreli rekabet yasağı getirilmesi, bayi üzerindeki rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin, 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen beş yıllık üst sınırın fiili olarak aşılmasına neden olmakta ve söz konusu dikey ilişkiyi anılan

11-08/160-52

Tebliğ ile tanınan grup muafiyeti kapsamı dışına çıkarmaktadır. Bu çerçevede, Bölünmez (Moil) lehine 20 yıl süre ile intifa hakkı tesis edilmesine ilişkin 9.6.2003 tarihli resmi senet ve aynı tarihlerde imzalanan İşleticilik Sözleşmesi dikkate alındığında, taraflar arasındaki dikey anlaşmanın 20 yıl süreli olarak yapıldığı anlaşılmaktadır.

1450 Rekabet etmeme yükümlülüğünün süresi belirlenirken, taraflar arasında süregelen rekabet yasağına dayalı dikey ilişkiye başlangıç teşkil eden ilk anlaşmanın yapıldığı tarih esas alınacaktır. Taraflar arasındaki, rekabet yasağı içeren bayilik sözleşmesi ile birlikte intifa, tapuya şerh edilmiş kira gibi sözleşmelerin hepsinin aynı anda ortadan kalktığı tarih ise, rekabet yasağının sona erme tarihi olarak değerlendirilecektir. Bayilik sözleşmesi sürmekteyken intifa sözleşmesinin sona erdirilmesi veya tam tersine, intifa sözleşmesi sürmekteyken mevcut bayilik sözleşmesinin sona erdirilerek yeni bir bayilik sözleşmesi yapılması hallerinde, rekabet yasağı sona ermediğinden dikey ilişkinin de kesintiye uğramadığı kabul edilecektir. Bu nedenle Moil'in söz konusu taşınmaz mülkiyetinin birden fazla defa el değiştirdiği, istasyonda bayilik faaliyeti yapan gerçek ve tüzel kişilerin defalarca değiştiği, istasyonda pek çok kez ve farklı sağlayıcılar ile akaryakıt bayilik ilişkisi kurulduğu dolayısıyla da, intifanın terkinine gerek bulunmadığını yönündeki iddialarının kabul edilmesi, mevcut Rekabet Kurulu ve Danıştay kararları ile sabit hale gelmiş olan içtihatlar dikkate alındığında mümkün değildir. Bu nedenle bir bütün halinde değerlendirilen bayilik sözleşmesi ile birlikte intifa hakkı sona erdirilmeden, dikey ilişkinin kesintiye uğradığından söz edilemeyecektir. Dolayısıyla, taşınmazın intifa hakkı ile yüklü olarak satın alınması, dikey ilişkinin grup muafiyetinden yararlanma süresinin uzamasına neden olmamaktadır.

1460 Şikâyetçinin Turkoil firmasıyla bayilik ilişkisine girmiş olması vb. hususlar ise taraflar arasındaki özel hukuk davaları kapsamında çözüme kavuşturulacak konulardır.

Bu çerçevede, şikâyet konusu akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak imzalanan bayilik sözleşmesi ile intifa hakkından oluşan ve rekabet yasağı içeren dikey ilişkinin hâlihazırda kesintisiz olarak sürmekte olduğu ve 18.09.2005 tarihi itibarıyla kalan süresi beş yılı aştığından, 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanabildiği değerlendirilmektedir. Bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, taraflara bir aylık bir sürede dikey ilişkiyi sonlandırmaları hususunda süre verilmesinin aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağına kendilerine bildirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

1.3.3.2. Üçel Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti./Ömer Bozkurt

Ömer Bozkurt tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 13-14.12.2010 tarihinde giren şikâyet dilekçelerinde özetle; tapuda Mersin ili Toroslar ilçesi, Yalınayak Köyünde bulunan ve maliki olunan taşınmazda Moil lehine tesis edilmiş olan intifa hakkının 18.09.2010 tarihi itibarıyla kaldırılması gerektiği ifade edilmiştir.

1480 Raportörlerce Moil'den elde edilen bilgilerde, 07.06.2000 tarihinde taşınmazın o dönemdeki maliki Musa Utku tarafından Moil lehine 15 yıllık intifa hakkı tesis edildiği, malikin ortağı olduğu Ümüt Boya Otomotiv Petrol Ürünleri İnşaat Malzemeleri Turizm Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. (Ümüt Boya) ile Moil arasında akdedilen bayilik sözleşmesi ile istasyonun işletmesinin Ümüt Boya'ya verildiği, 19.09.2010 tarihinde Moil ve Ümüt Boya arasında bir protokol imzalanarak 18.09.2010 tarihinde sona eren intifa hakkının tapudan terkin edilmesi ve Moil lehine yeniden beş yıl süreli intifa hakkı tesis edilmesi konusunda anlaşmaya varıldığı, bu doğrultuda, aynı tarihte Moil ve Ümüt Boya arasında beş yıl süreli akaryakıt bayilik sözleşmesi imzalanması hususunda anlaşmaya varıldığı ifade edilmiştir. Protokolün ardından, taraflar arasında 19.9.2010 tarihinde akaryakıt bayilik sözleşmesi imzalandığı ve halen Ümüt Boya ile çalışmaya devam ettikleri ifade edilmiştir.

1490

11-08/160-52

Bununla birlikte Moil tarafından, yükümlülüklerin yerine getirilmesinden önce, Ümüt Boya tarafından yeniden beş yıl süreli intifa hakkının tesis edilmesinin beklendiği, bu süreç devam ederken Kurumumuz tarafından gönderilen yazı ile Ömer Bozkurt'un taşınmaz maliki olduğunun öğrenildiği belirtilmiştir. Moil, öğrenilen durum sonucunda, malikle gerekli görüşmeleri yapmaya ve intifanın terkinde konusunda gerekli işlemleri yapmaya hazır olduğunu ifade etmektedir.

1500 Başvuru dilekçesi, cevabi yazı ve tüm ekler incelendiğinde, taşınmaz maliki Musa Utku'nun yetkili temsilcisi olduğu Ümüt Boya ile 6.6.2000 tarihinde bayilik sözleşmesi imzalandığı, malik tarafından Moil lehine 7.6.2000 tarihinde 15 yıl süreyle intifa hakkı tesis edildiği, daha sonra taraflar arasında 19.9.2010 tarihli bir Protokol akdedildiği tespit edilmiştir. Söz konusu protokolün 2. maddesinde protokolün amacının şirket ve bayi arasında devam eden intifa sözleşmesinin ve süresinin Rekabet Kurumu uygulamalarına ve 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygun hale getirilmesi olduğu belirtilmiştir. Protokolün 3. maddesinde Moil lehine tesis edilmiş olan 15 yıl süreli intifa hakkının terkinde ile beş yıl süreyle yeniden tesisi hususunda tarafların anlaşmaya vardıkları, yeni dönemde de işletmeciliğin mevcut bayi tarafından yapılacağı belirtilmiştir. Nitekim taraflar arasında 19.9.2010 tarihinde beş yıllık bir akaryakıt bayilik sözleşmesi imzalanmıştır. Dolayısıyla yeni bir dönem için anlaşma sağlanmış gibi gözükse de şikayetçi tarafından tapu senedi fax yoluyla gönderilmiş ve Kurum kayıtlarına 02.02.2011 tarih ve 917 sayı ile intikal etmiştir. Söz konusu tapu senedi 1510 örneğinden taşınmaz mülkiyetinin 19.4.2010 tarihinde başvuru sahibi Ömer Bozkurt'un temsilcisi olduğu Üçel Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.'ye geçtiği görülmektedir. Bu çerçevede yeni malik ile beş yıllık yeni dönem için anlaşılması ve tapudaki kaydın ona göre tadil edilmesi gerekirken önceki malikle anlaşma yapıldığı ancak yeni malikin söz konusu anlaşmaya muvafakatinin bulunmadığı görülmektedir.

1520 Bu çerçevede şikayet konusu akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak imzalanan bayilik sözleşmesi ile intifa hakkından oluşan ve rekabet yasağı içeren dikey ilişkinin intifa hakkına ilişkin kayıt tapuda devam ettiğinden hâlihazırda kesintisiz olarak sürmekte olduğu ve dikey anlaşmanın 18.09.2005 tarihi itibarıyla kalan süresinin beş yılı aştığı ve 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanabildiği, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, taraflara bir aylık bir sürede dikey ilişkiyi sonlandırmaları hususunda süre verilmesinin aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağı kendilerine bildirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

1.3.3.3. Hüsamettin Karakaşoğlu

Şikayetçi tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 24.09.2010 ve 23-24.12.2010 tarihlerinde gönderilen şikayet dilekçelerinde özetle;

- 1530 - Hüsamettin Karakaşoğlu'nun tapuda Yalova ili Altınova ilçesi, Tavşanlı Köyü, Dipgölcük Mevkii, 32 Tlc pafta, 1202 parsel'de kayıtlı bulunan taşınmazın maliki ve taşınmaz üzerindeki istasyonun sahibi olduğu,
- Söz konusu taşınmazda petrol istasyonu işletebilmek amacıyla Hüsamettin Karakaşoğlu'nun oğlu Abdul Karakaşoğlu ile Moil arasında 11.6.2003 tarihinde bayilik sözleşmesi imzalandığı ve 19.6.2003 tarihinde Moil lehine intifa hakkı tesis edildiği,
- İntifa hakkının terkinde için 3.9.2010 tarihinde Moil'e ihtarname gönderildiği ancak taleplerinin sonuçsuz kaldığı,
- Bunun üzerine Moil aleyhine gerekli davaların açıldığı, 26.11.2010 tarihinde intifa hakkının terkinde için yeniden ihtarname gönderildiği ancak intifa hakkının hala terkin edilmediği,
- 1540 ifade edilerek gerekli işlemlerin yapılması talep edilmiştir.

11-08/160-52

Raportörlerce Moil'den elde edilen bilgilerde; Moil ve Abdül Karakaşoğlu arasında imzalanan sözleşme gereği 18.06.2003 tarihinde Moil lehine 15 yıllık intifa hakkı tesis edildiği; daha sonra istasyonun, bilinmeyen bir tarihte Hüsamettin Karakaşoğlu'na devredildiği ifade edilmektedir. Tesis edilen intifa kapsamında, üzerinde daha önce akaryakıt satış faaliyeti yapılmamış taşınmaz üzerinde Moil tarafından sıfırdan bir akaryakıt istasyonu inşa edildiği belirtilmiştir.

1550 Moil ile Abdül Karakaşoğlu veya Hüsamettin Karakaşoğlu ile bayilik ilişkisi kurulmadığı; Moil tarafından Yalova Yalı Akaryakıt Gıda Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne (Yalova Akaryakıt) bayilik verildiği, bununla birlikte, Yalova Akaryakıt'ın istasyonu işletmeye açmadığı, bu sebeple Moil tarafından Yalova Akaryakıt aleyhine dava açılmış olduğu ve istasyonun, mahkeme kararı ile Moil'e teslim edildiği ifade edilmiştir. Karar sonrasında Moil'in, istasyonu işletmek üzere Ekin Denizcilik Ltd. Şti. (Ekin Denizcilik) ile anlaşığı, bu şirketin ise istasyonu, (.....TİCARİ SIR.....) işletmeye açmadığı belirtilmiştir.

1560 Malik Hüsamettin Karakaşoğlu'nun, intifanın kaldırılması için Moil'e ihtarname gönderdiği, Moil tarafından gönderilen cevabi ihtarnamede, Moil'in sıfırdan inşa ettiği istasyona ilişkin masrafların kalan süreye tekabül eden kısmının ödenmesi ve intifanın terkinin için gerekli vekaletnameye ilişkin kimlik bilgilerinin verilmesinin istendiği, malik tarafından bu ihtarnameye cevap verilmediği; bunun üzerine intifanın tapuda şekli olarak kaldığını ve aynı hususların yeniden ihtarnameyle malike bildirildiği ifade edilmiştir. Cevabi yazının devamında malikin bu ihtarname sonrasında kimlik bilgilerini göndermemesi ve yatırım bedellerini ödememesi nedeniyle intifanın terkinde şirketlerinin kusuru bulunmadığı belirtilmiştir.

Bu çerçevede, Moil tarafından sıfırdan inşa edilen istasyonlarda, kalan süreye ait yatırım bedellerinin ödenmesi halinde beş yılın sonunda fesih imkanının tanınması koşuluyla dikey anlaşmaya 10 yıl süreyle muafiyet verilmesi yönündeki Rekabet Kurulu kararlarının dikkate alındığı ve kalan süreye ilişkin yatırım bedellerinin kendisine ödenmesi ve intifanın terkinin için gerekli vekaletname için kimlik bilgilerinin gönderilmesi halinde intifanın derhal kaldırılacağı ifade edilmiştir.

1570 Moil tarafından gönderilen cevap dilekçesinde, daha önce üzerinde hiçbir akaryakıt faaliyeti yapılmamış söz konusu taşınmaz üzerinde yatırımları şirketlerince karşılanmak suretiyle sıfırdan bir istasyon inşa edildiği, inşaatın bir kısmının ise malik tarafından gerçekleştirildiği; Moil tarafından istasyon saha betonunun yapıldığı, diğer teknik elektrik tesisat ve alt yapı inşaat işlemleri ve çalışmalarının yerine getirildiği, kurumsal kimlik giydirmeleri ve akaryakıt satışına ilişkin malzeme ve tesisatların teslim edildiği belirtilmiştir. Bununla birlikte yatırıma ilişkin fatura örnekleri Moil tarafından gönderilmiş ve Kurum kayıtlarına 2.2.2011 tarihinde intikal etmiştir. Ekinde söz konusu faturaların gönderildiği yazıda saha betonu ve akaryakıt alt yapı tesisatının kalıcı olarak yapıldığı ve kaldığı ifade edilmiştir.

1580 Bilindiği üzere Rekabet Kurulu'nun 25.2.2010 tarihli ve 10-19/229-87 sayılı Delta ve 18.3.2010 tarih ve 10-24/338-122 sayılı Total kararlarıyla dağıtıcıların bayileri ile aralarındaki dikey anlaşma bütününe beş yılın üzerinde bireysel muafiyet tanınabilmesi için "üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmayan araziler üzerinde kurulacak yeni istasyonlara ilişkin olmaları"; bir başka ifadeyle anılan istasyonun sıfırdan inşaat edilmiş olması şartı ve yatırımın dağıtım firmasınca karşılanmış olması şartı getirilmiştir. Ancak yatırımın tamamının dağıtım firmasınca karşılanmış olması aranmamıştır.

1590 Yukarıda yer verilen kararlar göz önünde bulundurularak yapılacak değerlendirmede, Abdul Karakaşoğlu ve Moil arasında imzalanan 11.6.2003 tarihli bayilik sözleşmesi ve 19.6.2003 tarihinde Moil lehine tesis edilen intifa hakkından oluşan dikey ilişki bakımından başvuru konusu istasyonun daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti

11-08/160-52

yapılmayan arazi üzerinde kurulmuş yeni istasyon olması ve istasyona özgü yatırımın bir kısmının dağıtım firmasınınca karşılandığının cevap dilekçesindeki beyanlardan anlaşıldığı, bu çerçevede anılan istasyona ilişkin olarak dikey anlaşmaya, bu bayinin - anlaşmanın ilk olarak imzalandığı tarihten itibaren beş. yıl geçmiş olduğundan “*Moil tarafından üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden bedelini ödeyerek anlaşmayı sona erdirebilmesi*” konusunda tarafların anlaşmaları koşuluyla, imza tarihinden itibaren on yıla kadar muafiyet tanınabileceği kanaatine varılmıştır.

1600 **I.3.4. Termopet Akaryakıt Nakliyat Ticaret Limited Şirketi Hakkındaki Şikayet, Tespit ve Değerlendirmeler**

Dosyada yer alan bilgi ve belgelere göre; Vural Petrol Koll. Şti./Talat Vural tarafından İpotek hakkının terkinine yönelik şikayette bulunduğu anlaşılmaktadır. İpotek hakkına ilişkin olarak yukarıda yapılan açıklamaların burada da geçerli olduğu, ipotek hakkının terkinine ilişkin hususların 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen rekabet yasağı süresi ile bağlantısının bulunmadığı ve Rekabet Kurulunun ipotek hakkının terkinine karar verme yetkisinin bulunmadığı, bu hususun Hukuk Mahkemelerinin görev alanı içinde olduğu, bu nedenlerle söz konusu dikey ilişki ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı değerlendirilmektedir.

1610 **I.3.5. Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş. (Alpet)'ye İle Yıldırım Petrol Ticaret ve Nakliyat A.Ş. (Yıldırım Petrol) Hakkındaki Şikayetler, Tespit ve Değerlendirmeler**

I.3.5.1. Asa Yağ ve Petrol Ürünleri Depolama Pazarlama Nak. San. Tic. Ltd. Şti., Koçaklar Tic. ve San. Koll. Şti., İsmail Saraçoğlu Hayvan Ürünleri Petrol ve Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (Saraçoğlu), Hocaoğulları Petrol San. ve Tic. Ltd. Şti., Elmadağ Tekstil Dış Ticaret Petrol İnşaat Nakliyat Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti., Dalyan Ak. Tic. Turz. İnş. ve San. Ltd. Şti., Akbıyık Petrol Gıda Turizm San. Tic. Ltd. Şti., İva-Son Petrol Ürünleri Paz. Taş. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti., Tetik Petrol Ürünleri Nakliyat Emlak Tarım San. ve Tic. Ltd. Şti., Ereğli Otogaz Petrol ve Nak. San. Tic. Ltd. Şti., Zafer Petrol Muzaffer Anlı, Caner Petrol Ürünleri Gıda Maddeleri ve Turizm İşletmeciliği San. ve Tic. Ltd. Şti. (Caner Petrol), Mutlukent Turizm Petrol Nakliyat ve Tic. Ltd. Şti. (Mutlukent Petrol)

Dosyadaki bilgilerden, yukarıda yer verilen şikayetçi bayiler tarafından ileri sürülen ve ayrıntıları dosyada bulunan başvurulara ilişkin olarak özetle; intifa, kira ve ipotek haklarının terkinine ilişkin iddialar ile yapılan tespit ve incelemeler büyük ölçüde benzerlik taşıdığından, anılan şikayetçiler ile Alpet ve Yıldırım Petrol'e ilişkin değerlendirmelerin birlikte yapılması uygun görülmüştür.

Bu çerçevede, dosyada yer alan başvuru dilekçeleri, cevabi yazılar ve tüm ekler incelendiğinde; şikayetçiler ile Alpet arasında 18.9.2005 öncesinde kurulmuş bayilik/intifa sözleşmeleri nedeni ile 18.9.2005 tarihi itibarıyla kalan süresi beş yılı aşan bir dikey ilişki mevcuttur. Anılan intifa/kira sözleşmeleri nedeniyle her ne kadar bayilik sözleşmeleri (çeşitli defalar) yenilenmişse de, dikey ilişkiler kesintiye uğramamıştır. Bu bağlamda, taraflar arasındaki dikey ilişkilerin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanacağı son tarih 18.9.2010'dur. Her ne kadar Alpet tarafından bayilere gönderilen, “Rekabet Hukuku Düzenlemeleri Hakkında” başlıklı bildirim yazısı ile, taraflar arasındaki akaryakıt bayiliğinin ve bu akaryakıt bayilik sözleşmesine ek olarak imza edilen sözleşme eklerinin rekabet hukuku düzenlemeleri sebebiyle 18.9.2010 tarihinde sona erdiğini ve Alpet lehine tesis edilen intifa hakkı/kira şerhine ait tapu kayıtlarının ilgili tapu kayıtlarından terkin edilmesi için vekaletname verilmesi istenen kişinin kimlik bilgilerinin kendisine gönderilmesini iletmişse de, gerek bu bildirim yapıldığı tarihin 18.9.2010 tarihinden sonra olması, gerekse bayiler ile Alpet arasındaki para borçlarının ileri sürülerek bayiye vekaletname verilmemesinin 4054 sayılı Kanuna ve 2002/2 sayılı Tebliğ uygun olmadığı kanaatine varılmaktadır.

11-08/160-52

4054 sayılı Kanun'un 56. maddesinde, daha önce yerine getirilmiş edimlerin geçersizlik nedeniyle geri istenmesi halinde, tarafların iade borcunun Borçlar Kanunu'nun 63. ve 64. maddelerine tabi olacağı düzenlenmiştir. Bu durumda beş yılı aşan süreler bakımından dağıtıcı tarafından fazladan ödenmiş intifa bedelleri bayiden talep edilebilecektir. Fakat ifade edildiği üzere, söz konusu talep ve haklar zaten 4054 sayılı Kanun'un yaptığı atıfla Borçlar Kanunu'nun 63. ve 64. maddeleriyle güvence altına alınmıştır ve taraflar arasındaki özel hukuk ilişkisini ilgilendirmektedir. Dolayısıyla, söz konusu alacakların ileri sürülerek intifanın terkin edilmemesinin haklı bir gerekçeye dayanmadığı düşünülmektedir. Öte yandan ipotek hakkının terkinine ile ilgili olarak ise daha önce yapılan açıklamalar burada da geçerli olduğu, Rekabet Kurumunun ipotek hakkının terkinine karar verme yetkisinin bulunmadığı ve bu hususun Hukuk Mahkemelerinin görev alanı içinde olduğu değerlendirilmektedir.

Dolayısıyla, 18.9.2010 tarihinin geçmesi ile grup muafiyeti kapsamı dışında kalan bayiler ile Alpet arasındaki istasyonlara ilişkin dikey ilişkilerin, borç-alacak ilişkisinden ayrı olarak, gerekçeli kararın taraflara tebliğinden itibaren 30 gün içinde sona erdirilmesi, aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağı hususunda Alpet'in bilgilendirilmesinin uygun olacağı sonucuna varılmıştır.

Bu değerlendirmeler Mutlukent Petrol ile Alpet arasındaki Çanakkale ve Kocaeli'de mukim istasyonlar açısından da geçerlidir. Bunun yanı sıra Yıldırım Petrol ve Saraçoğlu arasındaki otogaz bayilik sözleşmesi de 18.9.2010 tarihine kadar grup muafiyeti kapsamındadır. Öte yandan Ereğli Petrol ile Alpet arasında 17.4.2006 tarihinde sahte olarak tanzim edildiği iddia edilen ikinci bayilik sözleşmesi yukarıda ulaşılan sonuçları etkilememektedir ve ayrıca sahte belge düzenlenmesine ilişkin iddiaların incelenmesi Rekabet Kurumu'nun görev ve yetkileri ile 4054 sayılı Kanun'un kapsamı dışında kalmaktadır. Ayrıca, Caner Petrol ile Alpet arasında kurulan dikey ilişki öncesi malik ile işletici arasında kurulmuş bulunan kira ilişkisi, söz konusu dikey ilişkiyi 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde yer alan istisnanın kapsamı dışına çıkarmaktadır. Diğer taraftan, intifa haklarının terkinde sırasında doğan harçların ödenmesi ile ilgili hangi tarafın mükellef olduğu hususu 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 58. maddesinde düzenlenmiştir. Dolayısıyla intifa hakkı terkinde sırasında doğan harçların ne şekilde ödeneceği konusu 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun ilgili hükümlerine tabii olup, söz konusu husus gerek Rekabet Kurumu'nun görev ve yetkileri, gerekse de 4054 sayılı Kanun'un kapsamı dışında kalmaktadır.

I.3.5.2. Koman Petrol Ürünleri Ağır Nakliyat İnşaat San. ve Tic.Ltd. Şti. (Koman Petrol)

Dosya mevcudu bilgi ve belgelere göre, Koman Petrol ile Alpet arasında 18.9.2005 öncesinde kurulmuş ve çeşitli defalar yenilenen bayilik sözleşmeleriyle devam ettirilen bir dikey ilişkinin mevcut olduğu ve taraflar arasındaki ilk intifa sözleşmesinin ise 8.12.2006 tarihinde 20 yıl süreli imzalandığı görülmektedir. Tarafların 18.9.2005 sonrasında 2006 yılının 12. ayında bir araya gelerek gerek bayilik sözleşmesiyle, gerekse intifa sözleşmesi ile iradelerini yeniledikleri anlaşılmaktadır. Bu bağlamda taraflar arasında kurulan ve 14.12.2006 tarihli bayilik sözleşmesi ve 8.12.2006 tarihli intifa sözleşmesinden oluşan dikey ilişkinin 8.12.2011 tarihine kadar grup muafiyetinden yararlandığı değerlendirilmektedir. Taraflar arasında imzalanan 14.12.2006 tarihli son bayilik sözleşmesi de bu tarihe kadar geçerli olacaktır. Öte yandan ipotek hakkının terkinine ile ilgili olarak ise daha önce yapılan açıklamalar burada da geçerlidir.

11-08/160-52

I.3.6. Opet Petrolcülük A.Ş. (Opet) Hakkındaki Şikayetler, Tespit ve Değerlendirmeler

I.3.6.1. İsohtar Motor Otomotiv Petrol Turizm Nakliye İnşaat San. ve Tic.A.Ş., Yalçın Gıda İthalat İhracat Sanayi Ltd. Şti., M. Seven Pet. İnş. Turz. Eml. San. ve Tic. Ltd. Şti.

Yukarıda yer alan şikayetçiler tarafından yapılan başvurular ile ilgili olarak, dosyadaki bilgilere göre, dikey anlaşmaların sona erdirilmiş olması nedeniyle 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek görülmemiştir.

I.3.6.2. Sedef İnşaat Ticaret Turizm A.Ş. (Hançer Petrol Ltd. Şti.&Öztürkler Tar. Petrol Ürn. Ltd. Şti.)

Kurum kayıtlarına 18.8.2010 tarih ve 6523 sayı ile intikal eden ve Sedef İnşaat Ticaret ve Turizm A.Ş. (Sedef İnşaat) tarafından yapılan başvuruda özetle;

- Sedef İnşaat'ın İstanbul ili, Bağcılar ilçesi, Bağcılar köyü, Dağyolu Altı Mevkii, 54 Parsel'de bulunan gayrimenkulün yeni maliki olduğu,
- Önceki malik Hançer Petrol Ltd Şti. (Hançer Petrol)'nin kendisine Opet bayiliği vermesi şartıyla Opet'le 17 yıllık kira sözleşmesi akdettiği ve bu sözleşmenin 5.6.2008 tapuya şerh edildiği, aynı şekilde Hançer Petrol'e bayiliğin de 17 yıl süre ile verildiği ve bu sürenin 4054 sayılı Kanun'a aykırı olduğu,
- Hançer Petrol'ün bayilik faaliyetine başlamasından sonra, Opet lehine (.....) TL'lik ipotek tesis ettiği, ipotek senedinde "ipoteğin almış olduğu ve alacağı petrol ürünlerinin bedelleri" kapsamında teminat olarak tesis edildiği,
- 6.8.2009 tarihinde Opet tarafından Hançer Petrol'ün bayilik sözleşmesinin sona erdirildiği, yerine EPDK kaydı "BAY/939-82/26771"e göre, Öztürkler Tar. Petrol Ürn. Ltd. Şti. (Öztürkler) ile 6.11.2009 tarihinde bu defa yine yasaya aykırı olarak 12 yıl süreli bayilik sözleşmesi imzalandığı,
- Bununla birlikte Öztürkler ile yapılan bayilik sözleşmesinin ne zaman yapıldığı, şartları ve süresi hakkında gayrimenkulün yeni maliki olarak bilgilerinin bulunmadığı ifade edilerek, yukarıda anılan bayilik ilişkisinin grup muafiyeti kapsamında olup olmadığının ve grup muafiyetinin bitim süresinin tespiti talep edilmektedir.

Konuya ilişkin raportörlerce Opet'ten elde edilen bilgilerde;

- Opet ile Sedef İnşaat arasında akdi, ticari vb. herhangi bir hukuki ilişki bulunmadığı,
- Opet ile Öztürkler arasında, 12.08.2009 tarihinde, İstanbul İli, Bağcılar İlçesi, Bağcılar Mah., 3 pafta, 54 parselde kain gayrimenkul üzerinde Opet markası altında bir akaryakıt istasyonu işletilmek üzere halen yürürlükte olan beş yıl süreli bir bayilik sözleşmesi imzalandığı,
- İstasyonun bulunduğu taşınmazın mülkiyetinin Hançer Petrol'e ait olduğu, malik ile Opet arasında akdedilen 28.05.2008 tarihli, 4628 yevmiye no'su ile tapuya şerh edilmiş bulunan kira sözleşmesi ile taşınmazın kullanım hakkının 17 yıl süre ile Opet'e bırakıldığı,
- Öztürkler ile kurulan dikey ilişkinin, bayilik sözleşmesi bakımından 18.9.2005 sonrasında beş yıl süre ile tesis edilmesinden ve kira sözleşmesi bakımından ise bayi ile ilişkisi bulunmayan 3. Şahıstan temin edilen bir tapuya konu hakkın varlığından bahisle, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde yer alan istisna hükmü kapsamına girdiğinin düşünüldüğü,
- Adı geçen istasyonun üzerinde kain olduğu gayrimenkulün mülkiyetinin 3. şahsa ait olması ve halihazırda gayrimenkul üzerinde Opet'e tesis edilmiş aynı hakkın devam ediyor olması nedenleriyle, herhangi bir terkin işlemi ve/veya vekaletname keşidesi işleminin söz konusu olmadığı,

11-08/160-52

- 1740
- Taşınmaz maliki ile bayi ile arasında Tebliğ'in 5. Maddesi anlamında hissedarlık, akrabalık ilişkisi, kira sözleşmesi vb. hukuki veya iktisadi nitelikte bir bağlantı bulunmadığı,
 - Anılan istasyonun daha önce üzerinde akaryakıt istasyonu faaliyeti yapılmamış bir arazi üzerine tesis edilmiş olup, akaryakıt istasyonuna özgü tüm yatırımların Opet tarafından karşılandığı,
 - Sedef İnşaat'ın Opet'e şifahen söz konusu gayrimenkulü satın aldığını bildirdiği, bununla birlikte, tapu siciline şerh ettirilmiş kira sözleşmesi şeklindeki kuvvetlendirilmiş ayni hakkın, tapu sicilinin aleniyeti ilkesi gereğince, yeni malik ve diğer tüm 3. kişiler açısından süresinin sonuna kadar hüküm ifade edeceği belirtilmiştir.

1750 Raportörlerce konu hakkında Opet ile yapılan görüşmelerde de, Opet yetkilisi tarafından, cevabi yazıda belirtilen hususlar aynen ifade edilmiş ve malik Hançer Petrol ile hiçbir şekilde bayilik ilişkisi kurulmadığı vurgulanmıştır. Bu haliyle Opet ile Öztürkler arasında kurulan dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde yer alan istisna hükmü kapsamına girdiği değerlendirilmektedir.

1.3.6.3. Hilal Petrol Gaz Ürünleri İnşaat Otomotiv Paz. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Hilal Petrol)

Kurum kayıtlarına 31.8.2010 tarihinde intikal eden ve şikayetçi tarafından yapılan başvuruda özetle ;

- 1760
- Hilal Petrol olarak Opet ile Rekabet Kurumunun almış oldukları kararlara ilişkin yapılan görüşmelerde, Opet tarafından asıl muhataplarının arsa sahibi olduğunun ve kendilerinin hiçbir hak talep edemeyeceklerinin ifade edildiği,
 - 15.11.2005 tarihinde Opet ile aralarında yapılmış bulunan bir Protokolün bulunduğu ve bu Protokol uyarınca Opet tarafından Hilal Petrol'e işletme yatırım desteği verildiği,
 - Hilal Petrol'ün kiracısı olduğu arsa sahibi ile olan yasal ilişkisinin Opet ile yapılan Protokolden daha sonra 1.1.2006 tarihinde yapılan İnançlı Akitle başladığı ifade edilerek Opet'in asıl muhatabının Hilal Petrol olduğunun taraflara bildirilmesi talep edilmektedir.

Konuya ilişkin raportörlerce 5.1.2011 tarihinde Opet'ten elde edilen bilgilerde;

- 1770
- Hilal Petrol ile Opet arasında 01.01.2010 tarihinde, İstanbul İli, Gaziosmanpaşa İlçesi, Küçükköy Köyü, 17 pafta, 17220 parselde kain gayrimenkul üzerinde Opet markası altında bir akaryakıt istasyonu işletilmek üzere imzalanan ve halen yürürlükte olan beş yıl süreli bir bayilik sözleşmesinin bulunduğu,
 - Bu istasyonun bulunduğu taşınmazın mülkiyetinin M. Faruk Kavadar'a ait olduğu, malik ile Opet arasında akdedilen 31.10.2005 tarihinde tapuya şerh edilmiş bulunan kira sözleşmesi ile taşınmazın kullanım hakkının 15 yıl süre ile Opet'e bırakıldığı,
 - Söz konusu dikey ilişkinin, bayilik sözleşmesi bakımından 18.9.2005 sonrasında beş yıl süre ile tesis edilmesinden ve kira sözleşmesi bakımından ise bayi ile ilişkisi bulunmayan 3. Şahıstan temin edilen bir tapuya konu hakkın varlığından bahisle,
- 1780
- Ancak Bayi tarafından 2010 yılı Eylül ayında şifahen, Opet'e, bayi ile malik arasında, Opet ile malik arasında münakit kira sözleşmesinin tanziminden daha önceki bir tarihte imzalanmış bir kira sözleşmesinin bulunduğu fakat söz konusu kira sözleşmesinin bir örneğinin fiziken kendilerinde bulunmadığı,

11-08/160-52

- 1790 - Bir an için Bayi'nin iddiasının doğru olduğu düşünülse bile istasyonun bulunduğu arsa üzerinde daha önce akaryakıt satışı faaliyetinde bulunulmadığı ve Opet tarafından yatırımı üstlenilen bu istasyona ilişkin bayilik lisansının Bayi tarafından 06.07.2007 tarihinde alındığı ve istasyonun aynı gün fiili olarak çalışmaya başladığı, özetle ruhsat ve lisans işlemlerinin uzaması nedeniyle akaryakıt satış faaliyetine 13.7.2007 tarihine kadar başlanamadığı,
- 1800 - Tarafların kira közleşmesinde, anılan kira sözleşmesinin süresinin ve aylık kira bedellerinin ödenmeye başlanacağı tarihin 01.01.2006 olacağını ve mecurun Opet istasyonu olarak faaliyete geçeceği tarihin kira sözleşmesinin başlangıç tarihi olacağını açıkça düzenledikleri, Kurum'a 07.09.2010 tarihinde 7052 evrak no'su ile Emka Yapı Mühendislik San. ve Tic. Ltd. Şti. (Emka) hakkında yapılan bireysel muafiyet başvurusunun da benzer nitelikte olduğu,
- 1810 - Emka'ya ilişkin Kurul kararı 05.01.2011 tarihinde taraflarına tebellüğ edildiğinden ve söz konusu karar kapsamında gerekli işlemlere başlanılacağından bahisle, söz konusu Malik'e tapudan terkin amacıyla vekaletname tanziminin şimdilik gündeme gelmediği, Hilal Petrol ile devam etmekte olan müzakerelerin neticesine göre Bayi'nin iradesi çerçevesinde gerekli tüm işlemlerin gecikmeksizin gerçekleştirileceği,
- 1810 - Önceleri, bahse konu dikey anlaşmanın, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde yer alan istisna hükmü kapsamında olduğu düşünülmekte iken, Bayi tarafından Opet'e, Bayi ile malik arasında, Opet ile malik arasında münakit kira sözleşmesinin tanziminden daha önceki bir tarihte imzalanmış bir kira sözleşmesinin bulunduğu bildirilmesine binaen, söz konusu kira sözleşmesinin bir örneği fiziken uhdelerde olmamasına rağmen, var olduğu bilgisine istinaden Opet ile Bayi ve Malik arasındaki dikey anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde yer alan istisna hükmü kapsamına girmediği kanaatine varıldığı,
- Anılan istasyonun daha önce üzerinde akaryakıt istasyonu faaliyeti yapılmamış bir arazi üzerine tesis edilmiş olup, akaryakıt istasyonlarına özgü tüm yatırımların Opet tarafından karşılandığı
- ifade edilerek, Hilal Petrol ile devam eden müzakereler doğrultusunda Opet tarafından gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir.
- 1820 - Dosya mevcudunda yer alan belgelerin incelenmesi sonucu ilk göze çarpan husus, Opet ile malik arasında yapılmış 31.10.2005 tarihli kira sözleşmesinin, Hilal Petrol ile malik arasında yapılan 1.1.2006 inançlı akitten daha önce tarihli oluşudur. Bu bağlamda, Hilal Petrol tarafından Opet'e şifahen yapılan kendileriyle malik arasında, Opet ile malik arasında münakit kira sözleşmesinin tanziminden daha önceki bir tarihte imzalanmış bir kira sözleşmesinin bulunduğu bilgisinin gerçeği yansıtmadığı görülmektedir. Konu ile ilgili görüşülen Opet yetkilisi de, cevabi yazıda belirtilen ifadeleri tekrarlamış, bayilere uzlaşmacı bir tavırla yaklaştıklarından bahisle, böyle bir belge uhdelerde bulunmamasına rağmen, var olduğu bilgisine istinaden, anılan dikey ilişkinin istisna kapsamına girmediği kanaatine vardıklarını ve bayi ile görüşmelerin devam ettiğini ifade etmiştir. Bununla birlikte anılan ilişkiyi istisna kapsamından çıkararak böyle bir sözleşmenin Opet'in bilgisi ve izni olmadan bayi ile malik arasında nasıl imzalanabildiği sorusu cevapsız kalmıştır.
- 1830 - Öte yandan, Opet tarafından Hilal Petrol ile benzer nitelikte olduğu ifade edilen 2.12.2010 tarih ve 10-75/1544-597 sayılı Kurul kararı incelendiğinde, Opet ile Emka arasındaki bayilik sözleşmesi ve kira sözleşmesinden oluşan dikey anlaşmaya;
- söz konusu anlaşmanın daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış arazi üzerinde kurulan yeni akaryakıt istasyonuna ilişkin olması ve
- istasyona özgü yatırımın Opet. tarafından karşılanmış olması

11-08/160-52

1840 dikkate alınarak bayinin, Opet tarafından üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden bedelini ödeyerek anlaşmayı sona erdirebilmesi konusunda tarafların anlaşmaları koşuluyla, anlaşmanın yapıldığı tarihten itibaren on yıla kadar muafiyet tanındığı ve fakat dikey anlaşmanın muafiyetten yararlanacağı sürenin hesaplanmasında, istasyonun faaliyete geçtiği tarihin esas alınmasının mümkün olmadığı kanaat ve sonucuna ulaşıldığı görülmektedir.

1850 Opet tarafından Kuruma iletilen, anılan istasyonun daha önce üzerinde akaryakıt istasyonu faaliyeti yapılmamış bir arazi üzerine tesis edilmiş olup, akaryakıt istasyonlarına özgü tüm yatırımların Opet tarafından karşılandığı bilgisine istinaden, Opet ile Hilal Petrol arasındaki dikey ilişkinin de mevcut durum itibariyle istisna kapsamında yer almamasına rağmen, Emka kararına ve Kurul'un benzer nitelikte aldığı kararlara binaen; bayinin, Opet tarafından üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden bedelini ödeyerek anlaşmayı sona erdirebilmesi konusunda tarafların anlaşmaları koşuluyla, taraflar arasındaki dikey ilişkiye, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca, anlaşmanın yapıldığı tarihten itibaren on yıla kadar muafiyet tanınabileceği; bununla birlikte dikey anlaşmanın muafiyetten yararlanacağı sürenin hesaplanmasında, istasyonun faaliyete geçtiği tarihin esas alınmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

I.3.6.4. Turcan Akaryakıt Ürünleri Pazarlama Tur. İnş. Nak. Ve Tic. A.Ş. (Turcan) – (Enka)

Kurum kayıtlarına 25.8.2010 tarihinde intikal eden ve başvuru sahibi Turcan, Enka ve Güzide Yeşim Canver'in vekili tarafından yapılan başvuruda özetle;

- Güzide Yeşim Canver'in, Turcan ve Enka'nın ortağı ve ayrıca her iki şirketin akaryakıt istasyonunun bulunduğu gayrimenkulün hissedarı olduğu,
- 1860 - Opet ile Turcan arasında 1.5.2000 tarihinde bir bayilik sözleşmesinin yapıldığı,
- Turcan'ın faaliyet gösterdiği gayrimenkulün mülkiyetinin bir kısmı Opet'e ait olduğundan, Turcan tarafından Opet'e bu kısım için kira ödendiği,
- Opet, Turcan ve Turcan'ın ortağı ve Turcan'ın faaliyet göstermekte olduğu gayrimenkulün büyük hisse sahibi Güzide Yeşim Canver arasında 1.10.2003 tarihinde "Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi ve İntifa Hakkı Tesis Sözleşmesi" imzalandığı, bu sözleşmeye göre Adana İli Seyhan İlçesi 3. Bölge Reşatbey Köyü 16 Pafta 1467 Ada 98 Parsel'deki akaryakıt istasyonu vasıflı taşınmazdaki 525/1380 Opet A.Ş. hissesinin bu taşınmazda geri kalan 855/1380 hisseye sahip ve aynı zamanda bayi Turcan'ın ortağı Güzide Yeşim Canver'e satılmasının ve aynı
- 1870 zamanda Opet lehine 25 yıllık intifa hakkı tesis edilmesinin öngörüldüğü,
- Rekabet hukuku düzenlemeleri gereği, Opet'in, Turcan'a, Üsküdar 3. Noterliği'nden 46994 yevmiye numaralı ve 19.9.2005 tarihli bir ihtarname keşide ederek, bayilik sözleşmesinin beş yıldan fazla olamayacağına dair bildirimde bulunduğu,
- Bu sırada Adana Büyükşehir Belediyesi Encümeni'nin 25.1.2006 tarih ve 176 sayılı kararı ile yukarıda zikredilen akaryakıt istasyonu vasıflı taşınmazın kamulaştırıldığı ve yerine Güzide Yeşim Canver ve Opet'e Seyhan 1. Bölge Cemalpaşa Mh. 675 Ada 14 Parsel'deki gayrimenkulün verildiği ve bu gayrimenkulün 81988/243000 hissesinin Opet A.Ş.'ye, 161012/243000 hissesinin Güzide Yeşim Canver adına akaryakıt istasyonu yapılmak üzere tesis edildiği,
- 1880 - 6.3.2006 tarihinde bu defa yeni gayrimenkule ilişkin Opet, Turcan, Enka, Güzide Yeşim Canver, Cihan Mert Çelik ve Yeliz Çelik arasında bir Protokol imzalandığı, bu protokol ile Opet'in yeni gayrimenkuldeki hissesinin Güzide Yeşim Canver'e satılacağı, bu istasyonda bayi olarak Güzide Yeşim Canver'in ortağı olduğu Enka'nın faaliyet göstereceğinin, Opet lehine gayrimenkul üzerinde intifa hakkı tesis edileceğinin düzenlendiği,

11-08/160-52

- 1890 - Anılan Protokol'ün KONU başlıklı 2. bölümünde 1.10.2003 tarihli "Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi ve İntifa Hakkı Tesisi Sözleşmesi"ne atıfta bulunularak, "1.10.2003 tarihli sözleşmedeki... Taraf haklarının yeni gayrimenkul üzerinde de devamı ve sözleşmenin devralınan gayrimenkul için de geçerliliğini koruması ile kısmen uyarlanması ve devralınan gayrimenkul üzerinde yeni bir akaryakıt istasyonu inşası ve bu akaryakıt istasyonunun bayi tarafından işletilmesinin" karar altına alındığı, Protokol'ün ANLAŞMA ŞARTLARI başlıklı 3. bölümünde de "Alıcı adına tahsis ve tescil edilecek yeni akaryakıt ve istasyon alanı ve müştemilatının intifa hakkı da mevcut intifadan kalan süre kadar OPET adına tesis ve tescil edilecektir" denilerek, 1.10.2003 tarihinde yapılan protokolle Opet adına 1.10.2028 tarihine kadar sağlanan intifa hakkı tesisinin korunduğu,
- 1900 - 22.5.2006 tarihinde Enka, Güzide Yeşim Canver ve Opet arasında yapılan sözleşme ile Güzide Yeşim Canver'in gayrimenkul hisse ödemelerine ilişkin yükümlülüğünü ve mezkur taşınmaza ilişkin tüm hak ve borçlarını hissedarı bulunduğu Enka'ya devrettiğini beyan ettiği ve bu durumun Opet tarafından kabul edildiği,
- 21.8.2006 tarihinde Opet ile Enka arasında bir bayilik sözleşmesinin imzalandığı,
- Anılan sözleşmeler zinciri ile Opet'in 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi ve 2002/2 sayılı Tebliğe aykırı olarak Adana Seyhan 1. Bölge Cemalpaşa Mh. 675 Ada 14 Parsel'deki taşınmaz üzerindeki Güzide Yeşim Canver'in hissesi üzerinde 1.10.2028 tarihine kadar ve aynı taşınmaz üzerindeki Enka hissesi üzerinde ise 11.6.2008 tarihinde süresiz intifa hakkı tesis ettiği

ifade edilerek, konu hakkında gerekli incelemenin yapılması ve gerekli müeyyidelerin uygulanması talep edilmektedir.

- 1910 Öncelikle belirtmek gerekir ki, konu ile ilgili olarak, bir önceki istasyonun arazisinin kamulaştırılması nedeniyle Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından trampa işlemiyle verilen yeni taşınmaz üzerinde Opet tarafından üstlenilerek inşa edilen ve yeni bayilik sözleşmesi ile başlanılmış bulunan dikey ilişki için, Enka ile Opet arasındaki dikey ilişkiye 5+5 yıl süreyle 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet verilmesi hususunda Kurum kayıtlarına 1.9.2010 tarih ve 6856 sayı ile intikal etmiş bulunan, Opet vekili tarafından yapılmış bir başvuru mevcuttur. Bu bağlamda aşağıda yer alan tespit ve değerlendirmeler bu başvuru açısından da geçerli olacaktır.

- 1920 Öneri kapsamında, raportörlerce 5.1.2011 tarihinde Opet'ten Turcan ve Enka ile olan dikey anlaşmalarına yönelik bilgi istenmiştir. Opet tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 10.1.2011 tarihinde intikal eden cevabi yazıda özetle;

- Opet ile bayi arasındaki ilk dikey ilişkinin malikleri 525/1380'er hisse ile Güvenok Turizm San. ve Tic. A.Ş. ve Fikret Öztürk ile 330/1380 hisse ile Turgay Canver olan, tapuda Adana ili Seyhan İlçesi, Reşatbey köyü, 16 pafta, 1467 parselde kayıtlı arsa üzerinde "Turcan Petrol Ltd. Şti." unvanlı şirket ile akdedilen bayilik sözleşmesi kapsamında kurulduğu,
- 2001 yılında Güvenok Turizm'in hissesi Güzide Yeşim Canver'e geçerken, 2002 yılında Fikret Öztürk'ün hissesini Opet'e devrettiği, ayrıca 2001 yılında Turcan Petrol Ltd. Şti.'nin nev'i değiştirilerek Turcan Akaryakıt A.Ş. olduğu, arsanın hissedarlarından Güzide Yeşim Canver'in de ortak olduğu bu yeni şirket ile 17.9.2001 tarihli yeni bir bayilik sözleşmesi imzalandığı,
- 1930 - Opet ile Güzide Yeşim Canver arasında Opet'in mülkiyetinde bulunan hisselerin devri konusunda bir "Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi ve İntifa Hakkı Tesisi Sözleşmesi" imzalandığı, ancak kamulaştırma işlemi nedeni ile söz konusu sözleşmeye istinaden herhangi bir intifa hakkı tesis edilmediği,
- İmar planında yeşil alan olarak görülen istasyonun kurulu olduğu arazinin, Adana Büyükşehir Belediyesi Encümeni'nin 25.01.2006 tarih ve 176 sayılı kararı ile kamulaştırıldığı ve Opet ile Turcan'ın ortaklarından Güzide Yeşim Canver'in

11-08/160-52

- 1940 hissedar olduğu bu arsaya karşılık, Adana Büyükşehir Belediyesi'nin Cemalpaşa Mahallesi, 675 ada ve 14 parselinde bulunan arsayı takas olarak 81988/243000 hissesi Opet adına ve 161012/243000 hissesi ise Güzide Yeşim Canver adına tescil ettiği,
- Kamulaştırma işleminin ardından, farklı bir mahallede daha önce üzerinde istasyon bulunmayan bir arsa üzerinde akaryakıt istasyonu kurulması için Opet ile işletmecinin her ikisi de aynı zamanda malik sıfatıyla mutabık kaldığı ve Opet tarafından yatırım maliyetleri üstlenilerek anılan akaryakıt istasyonunun inşa edildiği,
- Opet ile bu arsada faaliyet göstermek üzere kurulan yeni şirket olan Enka arasında bu yeni akaryakıt istasyonu için 26.05.2006 tarihinde yeni bir bayilik sözleşmesinin imzalandığı, bu işlem öncesinde ise işletmenin ortaklarından Güzide Yeşim Canver'in sahip olduğu hisse üzerine 02.05.2006 tarihinde Opet lehine 22 yıl süreli intifa hakkı tesis edildiği, böylece taraflar arasında üzerinde daha önce akaryakıt istasyonu bulunmayan bir arazi için yeni bir dikey ilişki kurulduğu,
- 1950 - Son olarak ise 11.06.2008 tarihinde Opet'in sahip olduğu hisselerin Enka'ya satışının yapıldığı,
- Opet ile Enka arasındaki dikey ilişkinin iradelerin yenilenmesi suretiyle 2006 yılında yeniden başladığı, taraflar arasında ilişkiyi kesintiye uğratan unsurun, tarafların elinde olmayan bir nedene dayandığı ve kamulaştırma nedeniyle istasyonun kurulu olduğu arsaya belediyece el konulmasının, Opet'i yeni bir istasyon inşa etmek zorunda bıraktığı,
- 1960 - Söz konusu anlaşmaların 4054 sayılı Kanun, 2002/2 sayılı Tebliğ ve Rekabet Kurulunca alınan yakın tarihli kararlar çerçevesinde değerlendirildiğinde, 18.09.2010 tarihi itibarıyla grup muafiyeti kapsamı dışında kalacak nitelikte olmadıkları kanaatinde oldukları, söz konusu sözleşmelere konu bayilik ile ilgili olarak, tamamıyla yeni bir adreste yatırımı Opet tarafından üstlenilerek inşa edilen ve yeni bir bayilik sözleşmesi ile başlanılan bir dikey ilişkinin varlığından bahisle, Enka ile Opet arasındaki dikey ilişkiye 5+5 yıl süreyle 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet verilmesi hususunda Rekabet Kurumu'na 01.09.2010 tarihinde 6856 evrak kayıt no'su ile yapılmış bir başvurunun bulunduğu,
- Bu bireysel muafiyet başvurusu henüz sonuçlanmadığından ve Opet ile Enka arasındaki dikey ilişkinin, yeni gayrimenkul bakımından henüz beş yıllık süresinin dolmadığı düşünüldüğünden, söz konusu bayiiye tapudan terkin amacıyla vekaletname tanziminin gündeme gelmediği,
- 1970 - Yeni arazi üzerindeki istasyon özelinde yapılan yatırımın tutarının (.....) TL'si istasyonun anahtar teslim maliyeti, (.....) TL'si işletme yatırım desteği ve (.....) TL'si intifa bedeli olmak üzere toplam (.....) TL olduğu ifade edilmiştir.

Görüldüğü üzere gerek şikayet sahibi, gerekse Opet tarafından Kuruma iletilen ve yukarıda ayrıntılarına yer verilen dikey ilişki süreçleri genel olarak paralellik göstermektedir. Bununla birlikte gerek şikayet başvurusunun gerekse bireysel muafiyet başvurusunun değerlendirilebilmesi açısından birkaç hususa ayrıntılı olarak değinmek gerekmektedir.

1980

Bilindiği üzere Rekabet Kurulunun 25.2.2010 tarihli ve 10-19/229-87 sayılı Delta ve 18.3.2010 tarih ve 10-24/338-122 sayılı Total kararlarıyla dağıtıcıların bayileri ile aralarındaki dikey anlaşma bütününe beş yılın üzerinde bireysel muafiyet tanınabilmesi için "üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmayan araziler üzerinde kurulacak yeni istasyonlara ilişkin olmaları"; bir başka ifadeyle anılan istasyonun sıfırdan inşaat edilmiş olması şartı getirilmiştir.

Yukarıda da ifade edildiği üzere, kamulaştırma işlemi nedeniyle, Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından trampa işlemiyle verilen, üzerinde daha önce akaryakıt faaliyeti yapılmamış yeni arazi üzerinde yatırım maliyeti tamamen Opet tarafından karşılanan

11-08/160-52

1990 yeni bir akaryakıt istasyonu kurulmuştur. Bu bağlamda, her ne kadar ilk bakışta Total ve Delta kararlarında getirilen sıfırdan inşaat şartı karşılanıyor gibi gözükse de, kamulaştırma ve trampa işlemi nedeniyle yeni arazi üzerinde kurulan dikey ilişkinin bir önceki ilişkinin devamı mı yoksa yeni bir dikey ilişki mi olduğu sorusunun cevaplandırılması gerekmektedir.

2000 Dosya mevcuduna göre, Turcan'ın Güzide Yeşim Canver ve Opet'e devri ve nev'i değiştirmesinden sonraki Opet ile arasındaki ilk bayilik ilişkisi 1.5.2000 tarihinde kurulmuştur. İki yıllık bir süre için kurulan ve bir yıllık sürelerle uzayacak şekilde belirsiz süreli düzenlenen bu sözleşme Opet'in Turcan'a rekabet hukuku düzenlemeleri gereği bayilik sözleşmesinin beş yıldan fazla olamayacağına dair bildirimde bulunduğu

19.9.2005 tarihli ihtarnameye kadar birer yıl süreli sözleşmeler ile yenilenerek devam etmiştir. Bu sırada Opet, Turcan ve Turcan'ın ortağı ve Turcan'ın faaliyet göstermekte olduğu gayrimenkulün büyük hisse sahibi Güzide Yeşim Canver arasında 1.10.2003 tarihinde "Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi ve İntifa Hakkı Tesisi Sözleşmesi" imzalanmış (Ek: 43) ve bu sözleşme ile bu taşınmaz üzerindeki Opet hissesinin Güzide Yeşim Canver'e satılması ve Opet lehine 25 yıllık intifa hakkı tesisi öngörülmüştür. Bu sözleşmenin 5.2. maddesinde söz konusu intifa hakkının tesis ve tescil işleminin 31.1.2004 tarihine kadar gerçekleştirileceği; 5.3. maddesinde ise işletilen istasyonun idari işlem veya eylem sonucu Belediye/yetkili organ ile takas edildiğinde, takas sonucu Alıcı adına tahsis ve tescil edilecek yeni akaryakıt istasyon alanı ve müştemilatının intifa hakkının da mevcut intifadan kalan süre kadar Opet adına tesis ve tescil edileceği, böyle bir durumda yeni akaryakıt istasyonunun inşaat ve tadilatının Opet tarafından yapılacağı ve işletmeciliğinin Bayi'ye verileceği ifade edilmiştir. Bununla beraber gerek şikayet başvurusu mevcudunda, gerekse Opet tarafından gönderilen başvuruda eski arazi üzerinde anılan tarihler ya da trampa işlemi öncesinde düzenlenmiş bir intifa sözleşmesine rastlanılmamıştır. Opet tarafından gönderilen cevabi yazıda yer alan kamulaştırma işlemi nedeniyle eski arazi üzerinde herhangi bir intifa hakkı tesis edilemediği ifadesi de bu durumu desteklemektedir. Konu ile ilgili taraflarla yapılan görüşmede de, Güzide Yeşim Canver'in, ödemeler sona erdikten ve taşınmaz hissesinin devri belediye tarafından kendisine yapıldıktan sonra intifa hakkını 2.5.2006 tarihinde OPET'e devrettiği teyit edilmiştir. Öte yandan Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi ve İntifa Hakkı Tesisi Sözleşmesi'nin 5.3. maddesi de kamulaştırma işleminin taraflar tarafından öngörüldüğünü kanıtlar niteliktedir. Sonuç olarak 2006 yılında kamulaştırma işlemi gerçekleştirilmiş ve 6.3.2006 tarihinde bu defa yeni gayrimenkule ilişkin Opet, Turcan, Enka, Güzide Yeşim Canver, Cihan Mert Çelik ve Yeliz Çelik arasında bir öncekine benzer bir Protokol imzalanmış (Ek: 44), bu protokol ile de yeni akaryakıt istasyonunun Opet tarafından inşası ve bir önceki Protokolde söz geçen intifa hakkının devamı hüküm altına alınmıştır. Bu Protokol'ün KONU başlıklı 2. maddesinde yer alan;

2010 "İş bu Protokol Opet, Alıcı ve Turcan arasında münakit 1.10.2003 tarihli Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi ve İntifa Hakkı Tesisi Sözleşmesi (Sözleşme)'nin konusunu oluşturan ve Tarafların hissedar oldukları, tapuda Adana ili, Seyhan ilçesi, 3. Bölge Reşatbey Köyü 16 Pafta 1467 Ada 98 Parsel'de kayıtlı akaryakıt istasyonu vasıflı taşınmaz ile Alıcı'ya ait Adana ili Yüreğir İlçesi, Seyhan Mahallesi, 1160 ada, 669 ve 670 parsel sayılı taşınmazların Adana Büyükşehir Belediyesi'ne ait tapuda Adana ili, Seyhan İlçesi, Cemalpaşa Mahallesi 19 M-IV pafta, 675 ada, 14 parselde kayıtlı taşınmaz ile takası ve takas sonucu devralınacak gayrimenkul üzerindeki Taraf haklarının yeni gayrimenkul üzerinde de devamı ve sözleşmenin devralınan gayrimenkul için de geçerliliğini koruması ile kısmen uyarlanması ve devralınan gayrimenkul üzerinde yeni bir akaryakıt istasyonu inşası ve bu akaryakıt istasyonun bayi tarafından işletilmesi hususlarında imzalanmıştır."

2020 ifadesi ile, Protokol'ün ANLAŞMA ŞARTLARI başlıklı 3. maddesinde yer alan;

2030 ifadesi ile, Protokol'ün ANLAŞMA ŞARTLARI başlıklı 3. maddesinde yer alan;

2040 ifadesi ile, Protokol'ün ANLAŞMA ŞARTLARI başlıklı 3. maddesinde yer alan;

11-08/160-52

“Alıcı adına tahsis ve tescil edilecek yeni akaryakıt ve istasyon alanı ve müştemilatının intifa hakkı da mevcut intifadan kalan süre kadar OPET adına tesis ve tescil edilecektir”

ifadeleri 6.3.2006 tarihli bu Protokolün 1.10.2003 tarihinde imzalanan Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi ve İntifa Hakkı Tesisi Sözleşmesi'nin devamı niteliğinde olduğunu açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Dosya mevcudunda ayrıca bu yeni arazi üzerine düzenlenmiş ve 1.10.2028 tarihine kadar Opet lehine intifa hakkı tesis eden 2.5.2006 tarihli intifa senedi yer almaktadır.

- 2050 Kamulaştırma ve trampa işlemi nedeniyle yeni arazi üzerinde kurulan dikey ilişkinin bir önceki ilişkinin devamı mı yoksa yeni bir dikey ilişki mi olduğu sorusunun cevaplandırılması açısından, Rekabet Kurulunun akaryakıt sektöründe uygulanan dikey anlaşmalara ilişkin olarak almış olduğu geçmiş ve yakın tarihli çok sayıda kararda yer verilen “kesintisiz süregelen dikey ilişki” kavramına ve tarafların iradelerin yenilenip yenilenmediği hususlarına da değinmek gerekmektedir. Burada sözü edilen kesintisiz süregelen dikey ilişkiden murat, taraflar arasındaki bayilik, intifa hakkı, kira, emanet, kredi ve benzeri sözleşmelerden oluşan hukuki ve iktisadi ilişki bütünüdür. Bayilik sözleşmesi sürmekteyken intifa sözleşmesinin sona erdirilmesi veya tam tersine, intifa sözleşmesi sürmekteyken mevcut bayilik sözleşmesinin sona erdirilerek
- 2060 yeni bir bayilik sözleşmesi yapılması hallerinde, rekabet yasağı sona ermediğinden dikey ilişkinin de kesintiye uğramadığı kabul edilmektedir. Bu dosya kapsamında, cevaplandırılması gereken soru trampa işlemi nedeniyle yeni bir arazi üzerinde devam ettirilen ilişkinin kesintisiz süregelen dikey ilişki olarak mı değerlendirileceği, ya da anılan kamulaştırma işlemi nedeniyle sürecin kesintiye mi uğradığı sorusudur. Tam bu noktada tarafların özgür iradeleri ve iradelerinin yenilenip yenilenmediği kavramları dosya kapsamına girmektedir. Daha önce de belirtildiği üzere, eski arazi üzerindeki dikey ilişki 1.10.2003 tarihli Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi ve İntifa Hakkı Tesisi Sözleşmesi'ne kadar intifa sözleşmesi olmaksızın çeşitli defalar yenilenen bayilik sözleşmeleri ile devam ettirilmiştir. Her ne kadar Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi
- 2070 ve İntifa Hakkı Tesisi Sözleşmesi'nde Opet lehine intifa hakkı tesisi öngörülmüşse de, bazı nedenlerden ötürü bu intifa hakkı tesisinin yerine getirilmediği görülmektedir. Bu bağlamda bayi açısından bağlayıcı olan unsurlar bayilik sözleşmesi ve Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi ve İntifa Hakkı Tesisi Sözleşmesi ile sınırlı kalmaktadır. Öte yandan kamulaştırma ve trampa işlemleri sonrasında ise tamamen yeni bir arazi üzerinde sıfırdan kurulmuş bir akaryakıt istasyonu üzerinde Turcan'ın devamı niteliğinde olan Enka ile Opet arasında imzalanmış yeni bir bayilik sözleşmesi ve tesis edilmiş bir intifa hakkı bulunmaktadır. Bununla birlikte yukarıda da ifade edildiği üzere kamulaştırma işlemi sonunda imzalanan 6.3.2006 tarihli Protokolün 1.10.2003 tarihinde imzalanan Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi ve İntifa Hakkı Tesisi
- 2080 Sözleşmesi'nin devamı niteliğinde olduğu açıktır. Bu bağlamda taraflar arasındaki bayilik, intifa hakkı, kira gibi sözleşmelerin yanı sıra emanet, kredi ve benzeri sözleşmelerden oluşan hukuki ve iktisadi ilişki bütünü olarak tanımlanan dikey ilişki kapsamına Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi ve İntifa Hakkı Tesisi Sözleşmesinin de girdiği ve her ne kadar akaryakıt faaliyetinin gerçekleştiği arazi değişse de Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi ve İntifa Hakkı Tesisi Sözleşmesi'nin bağlayıcı nitelikte olduğu ve 6.3.2006 tarihli Protokol de bu anlaşmanın devamı niteliğinde olduğundan taraflar arasındaki dikey ilişkinin kesintiye uğramadığı değerlendirilmektedir.

- 2090 Ayrıca devir işlemi gerçekleşene kadar istasyonun kurulu olduğu arazilerin işletici ve OPET'in ortak mülkiyetinde olduğu dikkate alındığında, işleticinin OPET dışında ya da OPET'in rızası olmaksızın başka bir dağıtıcı ile bayilik sözleşmesi yapmasının fiilen mümkün olmadığı ortadadır. 1.10.2003 tarihinde imzalanan Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi ve İntifa Hakkı Tesisi Sözleşmesi'nde hisse devri OPET'e 25 yıllık intifa

11-08/160-52

hakkı tesisine binaen verilmiştir. Yani intifa hakkı verilmediği takdirde, hisse devri de gerçekleşmeyecek ve istasyon arazisi üzerinde OPET'in paylı mülkiyeti devam edecektir. Özetle, yukarıda ifade edilen, dikey ilişkinin birbirinin devamı niteliğinde olan anlaşmalar ile kesintiye uğramadığı değerlendirilmesine, işleticinin paylı mülkiyet nedeniyle özgür iradesiyle hareket edemediği sonucu da eklenmelidir.

2100 Bütün bunlara ek olarak, taraflar arasında imzalanan ilk anlaşma olan 1.5.2000 tarihli bayilik sözleşmesinin 17. maddesinde OPET lehine 20 yıl süreyle intifa hakkı verileceği; 14. maddesinde ise bu sözleşmenin herhangi bir hükmünün kısmen ya da tamamen ihlal edilmesi halinde Bayi'nin hiçbir ihbar ve ihtarla gerek kalmaksızın (.....) ABD doları ödeyeceği hüküm altına alınmıştır. Bununla birlikte OPET'in paylı mülkiyetten kaynaklanan güvence nedeniyle intifa hakkının hisse devri gerçekleşene kadar kendisine bayi tarafından tesis edilmemesine karşın cezai şartı uygulamadığı görülmektedir. Her ne kadar 1.10.2003 tarihinde imzalanan Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi ve İntifa Hakkı Tesisi Sözleşmesi'nde herhangi bir cezai şart öngörülmemiş olsa da, sözleşmelerde yer alan birbirini bağlayıcı hükümler nedeniyle, 2110 bayilik sözleşmelerinin teminatı niteliğindeki intifa sözleşmelerinin ve son olarak da 1.10.2003 tarihli Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi ve İntifa Hakkı Tesisi Sözleşmesi'nin bir bütün olarak ele alınması gerektiği ve bu bağlamda birinde yer alan cezai şartın diğerini de bağladığı düşünülmektedir. Bu durum da netice itibarıyla, bayinin özgür iradesine etki etmekte ve bayinin iradesini sınırlandırabilmektedir.

Tüm bu tespit ve değerlendirmeler ışığında, 1.10.2003 tarihli Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi ve İntifa Hakkı Tesisi Sözleşmesi'nin, 6.3.2006 tarihli Protokol'ün, birbirinin devamı niteliğindeki bayilik sözleşmelerinin ve 2.5.2006 tarihli intifa sözleşmesinin tek bir dikey ilişki kapsamında değerlendirilmesi gerektiği açıktır. Sonuç olarak 18.9.2005 öncesine dayanan bu dikey ilişkinin 18.9.2010 tarihine kadar grup muafiyeti kapsamında olduğu, bu tarih sonrasında ise gerek bayilik sözleşmesinin gerekse bağlı 2120 tapuya konu haklarının tasfiyesine ilişkin gerekli işlemlerin yapılması gerektiği ve Opet tarafından yapılan başvuruya bireysel muafiyet tanınamayacağı kanaatine varılmıştır.

I.3.6.5. Aygaz A.Ş. (Aygaz) – Opet – Turcan – Enka

Yine aynı başvuru sahiplerinin vekili tarafından yapılan ve Kurum kayıtlarına 23.9.2010 tarihinde intikal eden başvuruda özetle;

- Aygaz ile Turcan arasında 2004 yılında Otogaz (LPG) Satış Sözleşmesi'nin imzalandığı, fakat sözleşmenin bir suretinin müvekkil şirkete verilmediği, bununla birlikte sözleşmenin 2004 yılının Temmuz ayından önce imzalandığını ispatlayan 20.7.2004 tarihli faturanın başvuru mevcudunda yer aldığı,
 - 19.7.2006 tarihinde LPG Satış Sözleşmesi'nin Turcan'ın devamı niteliğindeki Enka ile yenilendiği, Opet'in de sözleşmeye taraf olarak katıldığı,
 - Bu sırada yukarıda da bahsi geçen 6.3.2006 tarihli Protokol'ün imzalandığı, bu Protokol'ün BAYİNİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ başlıklı 5. maddesinin H) bendinde "*Bayi kurulacak akaryakıt istasyonundaki LPG satışlarını Aygaz A.Ş. ile standart sözleşme imzalayarak Aygaz markası altında işletmeyi kabul ve taahhüt eder.*" hükmünün 19.7.2006 tarihinde imzalanan son bayilik anlaşmasının 1.11.1999 tarihinde başlayan dikey ilişkinin devamı niteliğinde olduğunu gösterdiği,
 - 20.7.2004 tarihinde imzalanan LPG Satış Sözleşmesi'nin 20.7.2009 tarihinde bitmesi gerekirken, 19.7.2006 tarihinde yeni bir sözleşme ile mevzuata aykırı bir şekilde uzatıldığı
- 2140 ifade edilerek konu hakkında gerekli incelemenin yapılması ve gerekli müeyyidelerin uygulanması talep edilmektedir. Başvuru mevcudunda yer alan kamulaştırma ve trampa işlemlerine ise bir önceki başvuruda yer verildiğinden burada tekrarlanmamıştır.

11-08/160-52

Öncelikle belirtmek gerekir ki başvuru kendi içinde bir takım tutarsız bilgiler ihtiva etmektedir. Öncelikle başvurunun farklı yerlerinde dikey ilişkinin 1.11.1999 tarihinde ya da 20.7.2004 tarihinde başladığı ifade edilmektedir. Bununla birlikte 1.11.1999 tarihine ait bir sözleşme başvuru mevcudunda yer almamaktadır. Ayrıca 20.7.2004 tarihinde imzalanan LPG Satış Sözleşmesi'nin 19.7.2006 tarihinde yeni bir sözleşme ile hangi şekilde mevzuata aykırı olarak uzatıldığı anlaşılamamıştır.

2150 Raportörlerce konu ile ilgili Aygaz'dan taraflar arasında akdedilen LPG Satış Sözleşmeleri istenmiş, söz konusu sözleşmeler 24.1.2011 tarihinde Kurum kayıtlarına girmiştir. Buna göre taraflar arasındaki ilk LPG sözleşmesi Turcan ile Aygaz arasında imzalanmış 8.7.2004 tarihli beş yıl süreli sözleşme; ikinci sözleşme ise Turcan'ın devamı niteliğindeki Enka ile Aygaz arasında imzalanmış 19.7.2006 tarihli beş yıl süreli sözleşmedir.

Başvuru konusu husus mevcut bütün bilgi ve belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde, 8.7.2004 yılına dayanan bir bayilik sözleşmesinin 19.7.2006 tarihinde yeni arazi üzerinde kurulan yeni istasyon kapsamında beş yıl süreli olarak yenilediği görülmektedir.

2160 Bir önceki başvuru kapsamında da değerlendirildiği üzere, her ne kadar akaryakıt faaliyetinin gerçekleştiği arazi değişse de Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi ve İntifa Hakkı Tesisi Sözleşmesi'nin bağlayıcı nitelikte olduğu ve 6.3.2006 tarihli Protokol de bu anlaşmanın devamı niteliğinde olduğundan taraflar arasındaki dikey ilişkinin kamulaştırma ve trampa işlemleri nedeniyle kesintiye uğramadığı ve yeni arazi üzerindeki dikey ilişkinin bir önceki arazi üzerinde kurulan dikey ilişkinin devamı niteliğinde olduğu düşünülmektedir. Aygaz ile taraflar arasındaki dikey ilişki de bu sonuçtan hareketle değerlendirilmelidir.

2170 Otogaz dağıtım firmaları ile bayiler arasındaki dikey ilişkinin Rekabet Kurul'nun intifa ve benzeri sözleşmelere ilişkin aldığı kararlardan ne şekilde etkileneceğine dair bir Kurul kararı bulunmamakla beraber, Rekabet Kurulunun ilgili kararlarında ortaya konulan esasların oto LPG sektörü için de geçerli olduğu Kurumun internet sitesinde yer alan "İntifa Hakkı ve Benzeri Etkiye Sahip Sözleşmeler ile İlgili Sık Sorulan Sorular ve Cevaplar" başlıklı dokümanda kamuoyunun bilgisine sunulmuştu. Bunun yanı sıra sektörde bayiler ile akaryakıt dağıtıcıları arasında imzalanan bayilik sözleşmelerinin çoğunda otogazın kimden tedarik edileceği hususunun dağıtıcı firmanın iznine tabi kılındığı görülmekte ve bu konu bayilik anlaşmaları içerisinde düzenlenmektedir. Bu çerçevede söz konusu akaryakıt bayilik sözleşmesi ile otogaz bayilik sözleşmesinin birbiriyle bağlantılı (ilişkili) hale geldiği, dolayısıyla aynı dikey anlaşma bütünü içinde bulunduğu değerlendirilmektedir. Dolayısıyla intifa ya da tapuya şerh edilmiş kira akdi ile bayilik sözleşmelerinden oluşan dikey anlaşmanın grup muafiyetinden yararlanacağı sürenin, bayi ile otogaz dağıtım firması arasında imzalanan otogaz bayilik sözleşmesi için de geçerli olduğu değerlendirilmektedir.

2180 Başvuru ekinde yer alan ve Enka ile Opet arasında imzalanan akaryakıt bayilik sözleşmesinin "Satılacak Ürünler" başlıklı 2. maddesinde de, otogazın kimden tedarik edilebileceğinin Opet'in iznine tabi kılındığı, ayrıca bu hususun sözleşmenin esaslı unsurlarından biri olduğu belirtilmektedir. Ayrıca Aygaz ile Enka arasında imzalanan LPG Satım Sözleşmesi'nde de Enka'nın Opet'e mukavele ile bağlı bir bayi olduğu ve LPG Satım Sözleşmesi'nin Aygaz ve Enka arasında imzalanabilmesinin Opet'in muvafakati ile mümkün olduğu ifade edilmiştir. Bu durum da yukarıda ifade edilen akaryakıt bayilik sözleşmesi ile otogaz bayilik sözleşmesinin birbiriyle bağlantılı (ilişkili) hale geldiği, dolayısıyla aynı dikey anlaşma bütünü içinde değerlendirilmesi gerektiğini destekler niteliktedir. Netice itibariyle, Aygaz ile Enka arasında en son 19.7.2006 tarihi itibariyle beş yıl süre ile yenilenen otogaz bayilik anlaşmasının da 18.9.2010 tarihine kadar grup muafiyeti kapsamında olduğu kanaatine varılmıştır.

11-08/160-52

I.3.7. BP Hakkındaki Şikayetler, Tespit ve Değerlendirmeler

I.3.7.1. Yem-Ak Petrol Ürünleri İnşaat ve Ticaret Ltd. Şti., Halit Uzuner (Uzuner Petrol), Turmak Tur. Tic. ve San. Ltd. Şti., Kimaş Akaryakıt Din. Tes. İnş. Taah. Mbl. Teks. Ürn. Nakl. ve Tic. Ltd. Şti., Adem Yavuz Açıcı (Sakarya Donatım Akaryakıt Ürn. Paz. San. Tic. Ltd. Şti.), Akata Petrol Ürünleri Pazarlama İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Hasan Karakaya), Erdoğan Tözge, Tayas Petrol Ürünleri İnş. Tur. İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti, Rafet Dikici-Şerife Dikici (Kadıköy Cihaz ve Oto Tic. A.Ş.), Talip Apaydın (Apaydın Akaryakıt), Tase Yağ Ticaret Akaryakıt San. Ltd. Şti.

2200

Dosyadaki bilgilere göre; yukarıdaki şikayetçiler tarafından yapılan başvurulara ilişkin olarak, ilgili istasyonların bulunduğu taşınmazlar üzerindeki intifa/kira haklarının tapudan terkin edilmiş olması nedeniyle 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek görülmemiştir.

I.3.7.2. Ak-Pet Akaryakıt San. ve Tic. Ltd. Şti. (Ak-Pet Akaryakıt)

2210

Kurum kayıtlarına 12.11.2010 tarihinde gönderilen şikayet dilekçesinde özetle; 18.9.2010 tarihinde intifa hakkının terkin edilmediği ifade edilmektedir. Kurum kayıtlarına 11.1.2011 tarihinde giren yazıda ise şikayetten vazgeçildiği, zira BP ile Ak-Pet Akaryakıt'ın rekabet mevzuatına uygun bir şekilde mutabakata vardığı ifade edilmektedir.

2220

Konuyla ilgili olarak raportörlerce BP'den elde edilen bilgilerde; BP'nin maliki bulunduğu ve üzerinde akaryakıt satış istasyonu kullanım amaçlı başvuruya konu taşınmazın, 21.05.2008 tarihinde Bayi Ak-Pet Akaryakıt'a satıldığı, Satış Sözleşmesi'nin bir koşulu olarak Bayi (malik) tarafından BP lehine 21.05.2008 tarihinde 25 yıl süreli intifa hakkı tesis ettiği, BP tarafından söz konusu dikey anlaşmaya muafiyet verilmesi istemiyle Rekabet Kurulu'na başvurulduğu, Kurul'un 26.08.2010 tarih ve 10-56/1071-400 sayılı kararı çerçevesinde, BP'nin maliki bulunduğu taşınmaz 18.09.2005 tarihinden sonra (21.05.2008) bayiye satılmış olduğundan mezkur dikey anlaşmanın 21.05.2013 tarihine kadar muafiyet kapsamında olduğu ifade edilmektedir.

Yukarıda yer verilen bilgi ve belgeler çerçevesinde; taraflar arasındaki dikey ilişki ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığı değerlendirilmektedir.

I.3.7.3. Recep Demirtaş

2230

Recep Demirtaş tarafından 2.11.2010 tarihinde yapılan başvuruda özetle; Mersin'de bulunan akaryakıt istasyonunda BP bayisi olarak faaliyette bulunulduğu, anılan taşınmaz üzerindeki intifanın kaldırılmasına rağmen ipoteğin kaldırılmadığı belirtilerek gerekli işlemlerin yapılması talep edilmektedir.

2240

Konuyla ilgili olarak raportörlerce BP'den elde edilen bilgilerde; Recep Demirtaş'ın maliki bulunduğu ve üzerinde akaryakıt satış ve servis istasyonu kurulu başvuruya konu taşınmazın, tamamı üzerinde 19.08.2003 tarihinde 15 yıl süreyle geçerli olmak üzere tescil edilen intifa hakkı ile taraflar arasında akdedilmiş Bayilik Anlaşmalarının ve eklerinin, 18 Eylül 2010 tarihini aşan müddetlerinin geçersiz hale geldiği, daha sonra BP ile bayi arasındaki bayilik ilişkisinin 18.09.2010 tarihi itibarıyla fiili olarak sona erdirildiği ve 18.09.2010 tarihinde BP ile malik/bayi arasında yeni bir dikey ilişki tesis edilmediği, BP tarafından bayi/malike gönderilen ihtarnameyle Harçlar Kanunu gereğince her türlü harç ve masrafı malike ait olmak üzere taşınmaz üzerindeki intifa hakkının ivaz mukabilinde terkin edileceğinin bildirildiği, Bayi'nin maliki bulunduğu taşınmaz üzerinde şirket lehine tesis edilen intifa hakkının geçersiz sayılan kısmının tapudan terkin için BP tarafından Yenişehir Tapu Sicil Müdürlüğü'ne gerekli başvuruda bulunulduğu, ancak anılan başvuruya rağmen Bayi/Malik tarafından ödenmesi gerekli

11-08/160-52

harçların ödenmemesi nedeniyle terkin işlemi gerçekleştirilemediği belirtilmektedir. Ayrıca BP tarafından gönderilen başvuru istem belgesi sureti de bu durumu teyit etmektedir.

Bu çerçevede söz konusu taşınmaz üzerindeki takyidatların tamamının şikayetçilerce terkininin sağlanabileceği değerlendirilerek söz konusu dikey ilişki ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı değerlendirilmektedir.

I.3.7.4. Özden Tapçalap

Kurum kayıtlarına 10.12.2010 tarihinde giren şikayet dilekçesinde özetle; BP ile 2.4.2001 tarihinde kira sözleşmesi imzalandığı, akaryakıt istasyonunun bulunduğu taşınmaz üzerinde BP lehine intifa hakkı tanındığı, ancak 18.9.2010 tarihi geçmesine rağmen BP tarafından tapudaki kaydın kaldırılmadığı, bu nedenle gerekli işlemlerin yapılması talep edilmektedir.

Konuyla ilgili olarak raportörlerce BP'den elde edilen bilgilerde; Özden Tapçalap'ın maliki bulunduğu ve üzerinde akaryakıt satış ve servis istasyonu kurulu başvuruya konu taşınmazın, 15 yıl süreyle geçerli olmak üzere kiralanmasına ilişkin akdedilen ve 03.04.2001 tarihinde tapuya şerh edilen kira hakları bulunduğu, ayrıca malikle bağlantılı şirketle Bayilik Anlaşması akdedildiği, anılan intifa hakkına istinaden 24.03.2008 tarihinde malikle bağlantısı bulunmayan Tankar Enerji Pet. Oto. İnş. Gıda Taş. ve San. Tic. Ltd. Şti. ile BP arasında Bayilik Anlaşması imzalandığı, ancak dikey anlaşmaların başlangıcında malik ve işletici arasında bağlantı olması nedeniyle malik ve bayi ile akdedilmiş Bayilik Anlaşmalarının ve eklerinin 18 Eylül 2010 tarihini aşan müddetlerinin geçersiz hale geldiği, BP tarafından bayi/malike gönderilen ihtarnameyle Harçlar Kanunu gereğince her türlü harç ve masrafı malike ait olmak üzere taşınmaz üzerindeki intifa hakkının ivaz mukabilinde terkin edileceğinin bildirildiği, ancak BP ile bayi arasındaki bayilik ilişkisi 18.09.2010 tarihi itibarıyla fiili olarak sona ermekle birlikte tapu terkin işlemlerinin henüz yapılamadığı belirtilmektedir.

Bu çerçevede söz konusu taşınmaz üzerindeki takyidatların tamamının şikayetçilerce terkininin sağlanabileceği değerlendirilerek söz konusu dikey ilişki ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı değerlendirilmektedir.

I.3.7.5. Güneştepe Petrol İnşaat Gıda Turizm Eğitim ve Tic. Ltd. Şti. (Güneştepe Petrol)

Kurum kayıtlarına 30.11.2010 tarihinde gönderilen şikayet dilekçesinde özetle; mülkiyeti Güngören Güneştepe Tabakçılar Cami Kurs ve Okul Talebelerine Yardım Derneği (Güngören Derneği)'ne ait olan arazinin 5.3.2004 tarihinde Güneştepe Petrol tarafından kiralandığı, 5.4.2005 tarihinde Güngören Derneği tarafından BP lehine 15 yıl süreli intifa hakkı tanındığı, 22.8.2005 tarihinde ise Güneştepe Petrol ile BP arasında işleticilik anlaşması imzalandığı, 5.11.2009 tarihinde söz konusu arazinin Güngören Derneği tarafından Güneştepe Petrol'e satıldığı belirtilerek, istasyonun bulunduğu taşınmaz üzerindeki intifa hakkının kaldırılması için gereğinin yapılması talep edilmektedir.

Konuyla ilgili olarak raportörlerce BP'den elde edilen bilgilerde; 5.4.2005 tarihinde Güngören Derneği'nin maliki bulunduğu başvuruya konu taşınmaz üzerinde, BP lehine 15 yıl süreyle geçerli olmak üzere intifa hakkı tesis edildiği, anılan intifa hakkına istinaden taşınmazda beş yıl süre ile BP marka ve logosu altında akaryakıt bayiliği faaliyetinde bulunulmak üzere, Güngören Derneği ile herhangi bir bağlantısı olmayan Güneştepe Petrol ile 22.08.2005 tarihinde "BP Petrolleri A.Ş. İşleticilik Anlaşması akdedildiği, *intifa tesis tarihinde* muhatap Güngören Derneği ile muhatap Bayi Güneştepe Petrol arasında BP tarafından bilinen herhangi bir bağlantı bulunmadığı, bu

11-08/160-52

nedenle istasyonun bulunduğu taşınmazın mülkiyetinin Güngören Derneği'ne ait olduğu dönem bakımından BP lehine olan intifa hakkı, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde yer alan istisna hükmünden yararlandığı belirtilmektedir.

2300 BP'de elde edilen bilgilerde ayrıca; Güngören Derneği'nin, taşınmazın mülkiyetini 5.11.2009 tarihinde tapuda Bayi'ye devrettiği, Rekabet Kurulunun akaryakıt sektörüne yönelik olarak daha önce almış olduğu kararlar çerçevesinde, BP'nin intifa hakkı bulunan taşınmazın, Bayi Güneştepe Petrol tarafından devralınması ile birlikte 5.11.2009 tarihi itibarıyla beş yıl süre ile muafiyetten yararlandığı, dolayısıyla intifa hakkının 5.11.2014 tarihine kadar geçerliliğini koruduğu ifade edilmektedir.

2310 Yukarıda yer verilen bilgi ve belgeler çerçevesinde; söz konusu taşınmazın maliki tarafından BP lehine intifa hakkının tanındığı tarihte, malik ile bayi arasında kira sözleşmesi bulunduğu, bir başka ifadeyle malik ile bayi arasında bağlantı bulunduğu, bu nedenle söz konusu dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'de yer alan istisna hükmünden yararlanamayacağı anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, şikayet konusu akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak imzalanan bayilik sözleşmesi ile intifa hakkından oluşan ve rekabet yasağı içeren dikey ilişkinin hâlihazırda kesintisiz olarak sürmekte olduğu ve 18.09.2005 tarihi itibarıyla kalan süresi beş yılı aştığından, 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanabildiği değerlendirilmektedir. Bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, taraflara 30 günlük sürede dikey ilişkiyi sonlandırmaları hususunda süre verilmesinin aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağına kendilerine bildirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

1.3.7.6. Ersay Turizm ve Petrol Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. (Ersay Petrol)

2320 Kurum kayıtlarına 27.09.2010 tarihinde giren şikayet dilekçesinde özetle; mülkiyeti Devlet Demiryollarına ait olan ve Mersin ili Nusratiye mahallesi İstasyon mevkiinde bulunan taşınmazın, halen Ersay Petrol ortağı olan Yılmaz Er'e 8.10.1992 tarihinde Yap-İşlet-Devret modeliyle devredildiği, söz konusu taşınmaz üzerindeki istasyonun Ersay Petrol tarafından inşa edildikten sonra BP ile bayilik anlaşması yapıldığı, 23.2.1995 tarihinde ise BP lehine 10 yıl süreli intifa hakkı tesis edildiği, intifanın süresinin dolmasından sonra 28.2.2005 tarihinde yine BP lehine 10 yıl süreli intifa hakkı tesis edildiği, Yap-İşlet-Devret modeliyle yapılan 10 yıl süreli devir sözleşmesinin 2002 yılında sona ermesinin ardından yapılan 1'er yıllık kira sözleşmeleri çerçevesinde istasyonun Ersay Petrol tarafından işletildiği, kira bedellerinin Ersay Petrol tarafından Devlet Demiryollarına ödendiği, bu çerçevede istasyonun bulunduğu taşınmaz üzerindeki intifanın 18.9.2010 tarihinde sona ermesi gerekirken yapılan ihtarlara rağmen BP tarafından intifanın kaldırılmadığı ifade edilmektedir.

2330 Konuyla ilgili olarak raportörlerce BP'den elde edilen bilgilerde; T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün maliki bulunduğu başvuruya konu taşınmaz üzerine BP lehine 20.02.2005 tarihinden başlamak üzere 10 yıl süreli intifa hakkı tesis edildiği, anılan intifa hakkına istinaden taşınmazda beş yıl süre ile BP marka ve logosu altında akaryakıt bayiliği faaliyetinde bulunulmak üzere, malik ile bağlantısı olmayan Ersay Petrol ile BP arasında 25.03.2005 tarihinde İşleticilik Anlaşması akdedildiği, Ersay Petrol ile BP arasında imzalanan Bayilik Anlaşması ile BP lehine tesis edilen intifa hakkının 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin (a) bendinde yer alan istisna kapsamında olduğu, Bayi'nin BP ile akdettiği Anlaşmaları haksız feshettiği ve istasyonu tahliye etmediği belirtilmektedir.

2340 Yukarıda yer verilen bilgi ve belgeler çerçevesinde; söz konusu taşınmazın maliki tarafından BP lehine intifa hakkının tanındığı tarihte, malik ile bayi arasında Yap-İşlet-Devret sözleşmesi bulunduğu, ayrıca malik ile bayi arasında 2002 yılından bu yana birer yıllık kira sözleşmesi yapıldığı, bir başka ifadeyle malik ile bayi arasında bağlantı bulunduğu, bu nedenle söz konusu dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'de yer alan

11-08/160-52

2350 istisna hükmünden yararlanamayacağı anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, şikayet konusu akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak imzalanan bayilik sözleşmesi ile intifa hakkından oluşan ve rekabet yasağı içeren dikey ilişkinin hâlihazırda kesintisiz olarak sürmekte olduğu ve 18.09.2005 tarihi itibarıyla kalan süresi beş yılı aştığından, 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanabildiği değerlendirilmektedir. Bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, taraflara bir aylık bir sürede dikey ilişkiyi sonlandırmaları hususunda süre verilmesinin aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağına kendilerine bildirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

I.3.8. Petrol Ofisi A.Ş. (POAŞ) Hakkındaki Şikayetler, Tespit ve Değerlendirmeler

I.3.8.1. Kaynaşlı Petrol Otogaz İnş. Taah. Tic. Ltd. Şti., Çiçek Petrol Ürünleri ve Otomotiv tic. San. Ltd. Şti., İda Petrol ve Petrol Ürünleri Gıda San. Tic.Ltd. Şti., İPC Petrol A.Ş., Mustafa Erdem, Ahmet Bakış, Birol Bey, Ümit Saltık, İnce Petrolcülük San. Tic. Ltd. Şti.

2360 Dosyadaki bilgilere göre; yukarıdaki şikayetçiler tarafından yapılan başvurulara ilişkin olarak, ilgili istasyonların bulunduğu taşınmazlar üzerindeki intifa/kira haklarının tapudan terkin edilmiş olması nedeniyle 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek görülmemiştir. İpotek hakkının terkinini ile ilgili olarak ise daha önce yapılan açıklamalar burada da geçerlidir.

I.3.8.2. Yüksel Gültekin (Gültekin Ticaret)

2370 Kurum kayıtlarına 13.8.2010 tarihinde giren başvuruda özetle; malik olunan akaryakıt istasyonunun üzerinde bulunduğu taşınmazda POAŞ lehine 4.11.1991 tarihinde 15 yıllık intifa hakkı verildiği, 12.6.2006 tarihinde aynı taşınmaz üzerinde adı geçen şirket lehine 20 yıllık yeni bir intifa hakkı verildiği ve 26.3.2008 tarihinde yeni bir bayilik sözleşmesi yapıldığı ifade edilerek, ilgili dikey anlaşmanın süresinin ne zaman biteceği konusunda karar alınması talep edilmektedir. Öte yandan, başvuru sahibinin 14.9.2010 tarihinde Kurum kayıtlarına giren yazısında, POAŞ tarafından kendisine gönderilen bir yazıda ilgili intifanın süresinin 12.6.2011 tarihinde biteceğinin bildirildiği ifade edilerek konunun incelenmesi talep edilmektedir. Bu çerçevede, başvuranın ilk yazısına karşılık Kurumdan gönderilen görüş yazısında, eldeki bilgilere göre, ilgili intifanın 18.9.2010 tarihinde bitebileceği belirtilmiştir.

2380 POAŞ, konuyla ilgili savunmasında, söz konusu taşınmaz üzerinde POAŞ lehine 4.11.1991 tarihinde POAŞ lehine 15 yıllık intifa hakkı konulduğu, yapılan yeni yatırımlar karşılığında 12.6.2006 tarihinde aynı taşınmaz üzerine POAŞ lehine 20 yıllık intifa hakkı tescil edildiği ve 1.9.2006 tarihinde imzalanan bayilik sözleşmesiyle de iradelerin yenilendiğini belirterek bu kapsamda ilgili intifanın 2002/2 sayılı Tebliğ karşısında 12.6.2011 tarihine kadar geçerliliğinin bulunduğunu belirtmiştir.

2390 Yukarıda yer verildiği üzere, başvuru sahibine Kurumdan gönderilen bilgi yazısında ilgili intifanın 18.9.2010 tarihinde bitebileceği belirtilmiştir. Bununla birlikte POAŞ'ın sunduğu belgelerden, ilgili dikey anlaşmanın 1991 yılından bu yana kesintisiz devam etmesine rağmen, 12.6.2006 tarihinde intifa hakkının ve 1.9.2006 tarihinde bayilik sözleşmesinin yenilendiği anlaşılmaktadır. Bu iki sözleşme arasındaki süreler dikkate alındığında, önceki Kurul kararları çerçevesinde POAŞ ile bayi arasındaki iradenin 12.6.2006 tarihinde yenilendiği sonucuna varılmaktadır. Bu çerçevede, azami hadde indirme prensibi çerçevesinde ilgili dikey anlaşmanın 12.6.2006 tarihinden itibaren beş yıl süre ile 2002/2 Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlandığı ve halihazırda konuyla ilgili yapılacak bir işlemin bulunmadığı değerlendirilmektedir.

11-08/160-52

I.3.8.3. Vakıf Enerji ve Madencilik A.Ş. (Vakıf Enerji)

2400 Kurum kayıtlarına 27.10.2010 tarihinde giren şikayet dilekçesinde özetle, Kahramanmaraş ilindeki bir akaryakıt istasyonu üzerine Shell lehine 1992 yılında kira şerhi bulunduğu, bu şerhin 25.1.2005 tarihinde POAŞ'a geçtiği, sonrasında ilgili istasyonun kira yüküyle birlikte şikayetçi tarafından satın alındığı belirtilerek, ilgili kiranın 18.9.2010 tarihinde süresinin dolmasına rağmen POAŞ tarafından kaldırılmadığı belirtilmekte ve gereğinin yapılması talep edilmektedir.

POAŞ savunmasında, ilgili akaryakıt istasyonuna ilişkin dikey ilişkinin 18.9.2010 tarihine kadar geçerli olduğunu, istisna hükmünden yararlanmadığını, 18.9.2010 tarihinde bayi ile yeni sözleşme yapıldığı ve alt kiracılığın ise 20.10.2010 tarihinde bayiye iade edildiğini ifade etmektedir. Şöyle ki; POAŞ kira hakkını Mevpet Ltd. Şti.'den almış ve yine bu şirkete devretmiştir.

2410 POAŞ'ın kira sözleşmesini Mevpet Ltd. Şti.'ye devretmesi, malik Vakıf Enerji'nin arazi üzerindeki tasarrufunu hala kısıtlar niteliktedir. Şöyle ki; malik dışında bir şahsa devredilen kira hakkı hala Vakıf Enerji'yi bağlayıcı durumdadır. Bu çerçevede, POAŞ'ın kira şerhini tamamen kaldırması veya malik Vakıf Enerji'ye devretmesi gerekirken Mevpet Ltd. Şti.'ye devretmiştir. Sonuç olarak, Mevpet Ltd. Şti'nin önaraştırma kapsamında bulunmaması nedeniyle bu aşamada konuyla ilgili yapılacak bir işlemin bulunmadığı değerlendirilmektedir.

I.3.9. Lukoil Eurasia Petrol A.Ş. (Lukoil) ve Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş. (Akpet) Hakkındaki Şikayetler, Tespit ve Değerlendirmeler

I.3.9.1. Serinyıl Petrol İnş. Nak. Turizm Plastik San. ve Tic. Ltd. Şti., Macide Cantürk, Jeopet Petrol Ürünleri Pazarlama ve Nakliyat Ticaret Ltd. Şti.

2420 Dosyadaki bilgilerden, yukarıda yer verilen şikayetçi bayiler tarafından ileri sürülen ve ayrıntıları dosyada bulunan başvurulara ilişkin olarak özetle; intifa hakkının terkinine ilişkin iddialar ile yapılan tespit ve incelemeler büyük ölçüde benzerlik taşıdığından, anılan şikayetçiler ile Lukoil'e ilişkin değerlendirmelerin birlikte yapılması uygun görülmüştür.

2430 Bu çerçevede, dosyada yer alan başvuru dilekçeleri, cevabi yazılar ve tüm ekler incelendiğinde; şikayetçiler ile Lukoil arasında 18.9.2005 öncesinde kurulmuş bayilik/intifa sözleşmeleri nedeni ile 18.9.2005 tarihi itibarıyla kalan süresi beş yılı aşan bir dikey ilişki mevcuttur. Dolayısıyla, taraflar arasındaki dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanacağı son tarih 18.9.2010'dur. Her ne kadar Lukoil tarafından, bayinin başka bir dağıtım şirketi ile işletmecilik ilişkisine girmesi engellenmese de, şikayetçiler ile Lukoil arasındaki para borçlarının ileri sürülerek intifanın kaldırılmamasının 4054 sayılı Kanuna ve 2002/2 sayılı Tebliğe uygun olmadığı kanaatine varılmaktadır.

Bilindiği üzere, 4054 sayılı Kanun'un 56. maddesinde, daha önce yerine getirilmiş edimlerin geçersizlik nedeniyle geri istenmesi halinde, tarafların iade borcunun Borçlar Kanunu'nun 63. ve 64. maddelerine tabi olacağı düzenlenmiştir. Bu durumda beş yılı aşan süreler bakımından dağıtıcı tarafından fazladan ödenmiş intifa bedelleri bayiden talep edilebilecektir. Fakat ifade edildiği üzere, söz konusu talep ve haklar zaten 4054 Sayılı Kanun'un yaptığı atıfla Borçlar Kanunu'nun 63. ve 64. maddeleriyle güvence altına alınmıştır ve taraflar arasındaki özel hukuk ilişkisini ilgilendirmektedir. Dolayısıyla, söz konusu alacakların ileri sürülerek intifanın terkin edilmemesinin haklı bir gerekçeye dayanmadığı değerlendirilmektedir.

2440 Dolayısıyla, bayiler ile Lukoil arasındaki 18.9.2010 tarihinin geçmesi ile grup muafiyeti kapsamı dışında kalan dikey ilişkinin, borç-alacak ilişkisinden ayrı olarak, tapudan intifa terkinini suretiyle gerekçeli kararın taraflara tebliğinden itibaren 30 gün içinde sona

11-08/160-52

erendirilmesi, aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağı hususunda Lukoil'in bilgilendirilmesinin uygun olacağı sonucuna varılmıştır. Taraflar arasındaki borç–alacak ilişkisinden doğmuş ve doğacak her türlü talep ve dava hakları ise saklıdır.

I.3.9.2. Niyazi Gönen

Dosyada yer alan bilgi ve belgelerin incelenmesinden; Lukoil ile şikayetçi Niyazi Gönen arasında dikey ilişkinin hiç kurulmamış olması nedeniyle söz konusu başvurunun 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunmadığı değerlendirilmektedir.

2450 I.3.9.3. Murat Petrol Ürünleri (İzzet Çiçek) (Murat Petrol)

Dosyadaki bilgi ve belgelere göre; Lukoil'in, anılan gayrimenkul üzerinde kendi lehine tesis edilmiş olan intifa hakkının kaldırılması hususunda vekaletname verdiği anlaşılmaktadır. Bu çerçevede söz konusu taşınmaz üzerindeki intifa hakkının şikayetçi tarafından terkininin sağlanabileceği değerlendirilerek söz konusu dikey ilişki ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

I.3.10. Pet-Line Petrol Ürünleri Ticaret A.Ş (Petline) Hakkındaki Şikayet, Tespit ve Değerlendirmeler

2460 Dosyada yer alan bilgi ve belgelerin incelenmesinden; Mehmet Başkan tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, taşınmaz üzerindeki intifa hakkının terkinini için vekaletname gönderildiği tespit edildiğinden 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

I.3.11. Turkuaz Petrol Ürünleri A.Ş. (Turkuaz) Hakkındaki Şikayetler, Tespit ve Değerlendirmeler

I.3.11.1. Kılıçlar Akaryakıt San. ve Tic. Limited Şirketi, Aksaray Düzgünler Dış Tic. San. Ve Paz. Ltd. Şti., Bilal Gözen, Hasan Ertem ve Ortakları Koll. Şti., Hata Mert-Adnan Mert

2470 Dosyadaki bilgilere göre; yukarıdaki şikayetçiler tarafından yapılan başvurulara ilişkin olarak, ilgili istasyonların bulunduğu taşınmazlar üzerindeki intifa hakkının terkinini için vekaletname gönderildiği tespit edildiğinden 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

I.3.11.2. Bilal Gözen

Dosyada yer alan bilgi ve belgelerin incelenmesinden, başvuruya konu taşınmaz üzerinde Turkuaz lehine intifa hakkı tesis edilmediği, bayilik sözleşmenin de bayi tarafından 18.9.2010 tarihi itibarıyla feshedildiği anlaşılmıştır.

Bu çerçevede; taraflar arasındaki dikey ilişkinin sona erdirilmiş olması nedeniyle 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığı değerlendirilmiştir.

I.3.12. Erciyegaz Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Erciyegaz) Hakkındaki Şikayet, Tespit ve Değerlendirmeler

2480 Dosyada yer alan bilgi ve belgelere göre, Erciyegaz ile şikayetçi Özcanlar İnşaat Nakliyat Petrol Ürünleri ve Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Özcanlar) arasındaki bayilik ilişkisi ilk olarak 12.5.1997 tarihinde imzalanan bayilik sözleşmesiyle kurulmuş ve zaman zaman kesintiye uğrayarak devam etmiştir. Taraflar arasında en son bayilik sözleşmesi 30.1.2007 tarihinde imzalanmış olup bu sözleşmeye paralel olarak ilgili istasyon üzerinde 27.2.2007 tarihinde 1.3.2007 tarihinden geçerli olmak üzere Erciyegaz lehine 8 yıl süreli intifa hakkı tanınmıştır. Dolayısıyla 30.1.2007 tarihli bayilik sözleşmesinin imza tarihinde bayiyi yeniden anlaşmaya yapmaya zorlayacak şekilde geçmişten gelen herhangi bir intifa, kira veya benzeri nitelikte bağlayıcı bir sözleşme

11-08/160-52

2490 bulunmadığından taraflar arasında bir irade yenilemesi olduğu açıktır. Bununla birlikte, malik Ramazan Özcan'ın bayi konumundaki Özcanlar'ın ortağı olması nedeniyle bağlantısız 3. kişi olduğundan ve söz konusu dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in tanıdığı istisna hükmünden yararlanmasından bahsetmek mümkün değildir. Bu çerçevede, taraflar arasındaki dikey anlaşmanın 30.1.2007 tarihinden itibaren beş yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanabileceği değerlendirilmektedir.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. Shell&Turcas Petrol A.Ş. bakımından;

- 2500 - **Özpet Petrol ve Otomotiv Tic. Ltd. Şti., Nadir Yapar, Erçoş Otomotiv Nak. İnş. Torna Tamir Aky. İst. ve LPG Bayiliği San. Tic. A.Ş., Erdiloğlu Petrol ve Petrol Ürünleri Gıda Tekstil Nak. İnş. Oto. San. Tic. Ltd. Şti., Arıcı Petrol İnş. Tic. Ltd. Şti.** tarafından yapılan başvurular ile ilgili olarak, intifa veya kira haklarının tapudan terkin edilmiş olduğu ya da şikayetçilerin terkin etmelerine olanak sağlayacak şekilde vekaletname gönderildiği tespit edildiğinden 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına,
- 2510 - **Mehmet Ercan Boran-Arsan Boran, Attila Başoğlu-Muradiye Başoğlu-Levent Hüseyin Başoğlu-Hüseyin Başoğlu** tarafından yapılan başvurular ile ilgili olarak, beş yıllık dönem için taraflar arasında yeni bir anlaşma sağlandığı tespit edildiğinden 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına,
- 2520 - **Posta ve Telgraf Teşkilatı Biriktirme ve Yardım Sandığı** tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, dikey ilişkinin temelini teşkil eden Turcas lehine 1992 yılında tanınan 25 yıl süreli tapuya şerh edilmiş kira hakkı ve akaryakıt bayilik sözleşmesinden oluşan dikey ilişkinin 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'in sağladığı grup muafiyetinden yararlanabildiğine, bahse konu dikey ilişkiye 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet de tanınamayacağına, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren 30 gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı yönünde görüş bildirilmesi hususunda Başkanlığın görevlendirilmesine,

2. Total Oil Türkiye A.Ş. bakımından;

- 2530 - **Gümüş Petrol ve Makina Sanayi Ltd. Şti., Fatma Dağlıoğlu** tarafından yapılan başvurular ile ilgili olarak, intifa veya kira haklarının tapudan terkin edilmiş olduğu ya da şikayetçilerin terkin etmelerine olanak sağlayacak şekilde vekaletname gönderildiği tespit edildiğinden 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına,
- **Kaleli Enerji Akaryakıt San. ve Tic. Ltd. Şti.** tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, taraflar arasında 16.11.2009 tarihinde beş yıl süreyle istasyonlu bayilik sözleşmesi akdedildiği ve Total lehine tesis edilmiş olan intifa hakkının 17.12.2009 tarihinde terkin edilmiş olduğu tespit edildiğinden 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına,
- **İsmail Bilgili ve Bilgili Petrol Otomobilcilik Hikmet Bahri Bilgili ve Ortakları Koll. Şti.** tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, taraflar arasındaki dikey ilişkinin sona ermiş olması ve taraflar arasındaki kiracılık ilişkisinin 2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen beş yıllık sınırlamaya tabi olmaması nedeniyle 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına,

11-08/160-52

- 2540 - **Bezirgan Akaryakıt Otomotiv İnş. Tic. ve San. A.Ş.** tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, 27.10.2009 tarihinde tarafların dikey ilişkiyi beş yıllık süreyle sürdürme konusundaki iradelerini ortaya koydukları tespit edilmekle birlikte söz konusu anlaşmanın feshedilmiş olması ve halihazırda haksız fesih iddiasıyla bu hususun yargıya taşınmış olması nedeniyle, bu aşamada ilave bir değerlendirme yapılmasına gerek olmadığına,
- 2550 - **Osman Karaoğlan, Mustafa Kemal Karaoğlan ve Hüseyin Avni Karaoğlan** tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, Total ile Kutlay Petrol arasındaki bayilik sözleşmesinin 18.09.2010 tarihine kadar geçerli olacak şekilde yenilediği tespit edilmekle birlikte, intifa hakkının terkin ve beş yıllık süreyle yeniden tesisine ilişkin olarak akdedilen 25.03.2010 tarihli intifa tesis vaadi sözleşmesinin uygulanmaması ve bu hususun yargıya intikal etmiş olması nedeniyle bu aşamada ilave bir değerlendirme yapılmasına gerek olmadığına,
- **Adataş Eğitim Hiz. Tic. ve San. A.Ş.** tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, dikey ilişkinin 05.03.2007 tarihinden itibaren beş yıl süreyle 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyeti kapsamında olduğuna,
- **Demirşah Petrol Day. Tük. Mal. Elektronik Gıda Zir. İlaç Mad. Tur. Tek. İnş. Oto. Nak. San. Tic. Ltd. Şti.** tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, taraflar arasındaki dikey ilişkinin 13.07.2007 tarihinden itibaren beş yıl süreyle 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyeti kapsamında olduğuna,
- 2560 - **Tipet Ticaret ve Petrol Ürünleri San. Tic. Ltd. Şti.** tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, taraflar arasında 31.05.1999 tarihinde 13 yıl süreyle akdedilen bayilik sözleşmesi ve 24.05.2005 tarihli üst kullanım hakkı sözleşmesinden oluşan dikey ilişkinin 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyetinden yararlanabildiğine, bahse konu dikey ilişkiye 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet de tanınamayacağına, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren 30 gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı yönünde görüş bildirilmesi hususunda Başkanlığın görevlendirilmesine,
- 2570 **3. Bölünmez Petrolcülük A.Ş. bakımından;**
- **Sonay Petrol Ür. Nak. San. Tic. Ltd. Şti.** tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, dikey ilişkinin temelini teşkil eden, Moil lehine 2003 yılında tanınan 20 yıl süreli intifa hakkı ve bayilik sözleşmesinden oluşan dikey ilişkinin 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanabildiğine, bahse konu dikey ilişkiye 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet de tanınamayacağına, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren 30 gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı yönünde görüş bildirilmesi hususunda Başkanlığın görevlendirilmesine,
- 2580 - **Üçel Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. / Ömer Bozkurt** tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, dikey ilişkinin temelini teşkil eden, Moil lehine 2000 yılında tanınan 15 yıl süreli intifa hakkı ve bayilik sözleşmesinden oluşan dikey ilişkinin 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanabildiğine, bahse konu dikey ilişkiye 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet de tanınamayacağına, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği

11-08/160-52

2590 tarihinden itibaren 30 gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı yönünde görüş bildirilmesi hususunda Başkanlığın görevlendirilmesine,

- **Hüsamettin Karakaşoğlu** tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, söz konusu anlaşmanın daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış arazi üzerinde kurulan yeni akaryakıt istasyonuna ilişkin olması dikkate alınarak dikey anlaşmaya, "Moil tarafından üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın, varsa kalan süreye tekabül eden bedelini ödeyerek anlaşmayı sona erdirebilmesi" konusunda tarafların anlaşmaları koşuluyla, dikey anlaşmanın başlangıç tarihinden itibaren on yıla kadar bireysel muafiyet tanınmasına,

2600 4. Termopet Akaryakıt Nakliyat Ticaret Ltd. Şti. Bakımından;

- **Vural Petrol Koll. Şti.** tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, ilgili intifa hakkının tapudan terkinini için vekaletname gönderilmiş olması ve ipotek hakkının terkinine ilişkin hususların 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen rekabet yasağı süresi ile bağlantısının bulunmaması nedeniyle 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına,

5. Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş.(Altınbaş)'ye ve Yıldırım Petrol Ticaret ve Nakliyat A.Ş. bakımından;

- **Asa Yağ ve Petrol Ürünleri Depolama Pazarlama Nak. San. Tic. Ltd. Şti., Koçaklar Tic. ve San. Koll. Şti., İsmail Saraçoğlu Hayvan Ürünleri Petrol ve Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti., Hocaoğulları Petrol San. ve Tic. Ltd. Şti., Elmadağ Tekstil Dış Ticaret Petrol İnşaat Nakliyat Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti., Dalyan Ak. Tic. Turz. İnş. ve San. Ltd. Şti., Akbıyık Petrol Gıda Turizm San. Tic. Ltd. Şti., İva-Son Petrol Ürünleri Paz. Taş. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti., Tetik Petrol Ürünleri Nakliyat Emlak Tarım San. ve Tic. Ltd. Şti., Ereğli Otogaz Petrol ve Nak. San. Tic. Ltd. Şti., Zafer Petrol Muzaffer Anlı, Caner Petrol Ürünleri Gıda Maddeleri ve Turizm İşletmeciliği San. ve Tic. Ltd. Şti., Mutlukent Turizm Petrol Nakliyat ve Tic. Ltd. Şti.** tarafından yapılan başvurular ile ilgili olarak, anılan taraflar ile Altınbaş arasındaki dikey ilişkilerin 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanabildiğine, bahse konu dikey ilişkilere 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet de tanınamayacağına, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren 30 gün içinde aralarındaki dikey anlaşmaları sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı yönünde görüş bildirilmesi hususunda Başkanlığın görevlendirilmesine,

- **Koman Petrol Ürünleri Ağır Nakliyat İnşaat San. ve Tic.Ltd. Şti.** ile ilgili olarak, dikey anlaşmanın 08.12.2011 tarihine kadar grup muafiyetinden yararlandığına,

6. Opet Petrolcülük A.Ş. bakımından;

- **İsotlar Motor Otomotiv Petrol Turizm Nakliye İnşaat San. ve Tic.A.Ş.,Yalçın Gıda İthalat İhracat Sanayi Ltd. Şti., M. Seven Pet. İnş. Turz. Eml. San. ve Tic. Ltd. Şti.** tarafından yapılan başvurular ile ilgili olarak, dikey anlaşmaların sona erdirilmiş olması nedeniyle 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına,
- **Sedef İnşaat Ticaret Turizm A.Ş.** tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde yer alan istisna hükmünden yararlandığına,

11-08/160-52

- 2640 - **Hilal Petrol Gaz Ürünleri İnşaat Otomotiv Paz. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.** tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, dikey anlaşmaya "Opet tarafından üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden bedelini ödeyerek anlaşmayı sona erdirebilmesi" konusunda tarafların anlaşmaları koşuluyla, imza tarihinden itibaren on yıla kadar bireysel muafiyet tanınmasına, bununla birlikte dikey anlaşmanın muafiyetten yararlanacağı sürenin hesaplanmasında, istasyonun faaliyete geçtiği tarihin esas alınmasının mümkün olmadığına,
- 2650 - Opet Petrolcülük A.Ş. ile **Enka Akaryakıt Ürünleri Nakliyat Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.** arasındaki dikey ilişkinin 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanabildiğine, bahse konu dikey ilişkiye 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet de tanınamayacağına, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren 30 gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı yönünde görüş bildirilmesi hususunda Başkanlığın görevlendirilmesine,
- 2660 - Aygaz A.Ş. ile **Enka Akaryakıt Ürünleri Nakliyat Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.** arasındaki dikey ilişkinin 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanabildiğine, bahse konu dikey ilişkiye 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet de tanınamayacağına, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren 30 gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı yönünde görüş bildirilmesi hususunda Başkanlığın görevlendirilmesine,

7. BP Petrolleri A.Ş. bakımından;

- 2670 - **Yem-Ak Petrol Ürünleri İnşaat ve Ticaret Ltd. Şti., Halit Uzuner (Uzuner Petrol), Turmak Tur. Tic. ve San. Ltd. Şti., Kimaş Akaryakıt Din. Tes. İnş. Taah. Mbl. Teks. Ürn. Nakl. ve Tic. Ltd. Şti., Adem Yavuz Açıcı (Sakarya Donatım Akaryakıt Ürn. Paz. San. Tic. Ltd. Şti.), Akata Petrol Ürünleri Pazarlama İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Hasan Karakaya), Erdoğan Tözge, Tayas Petrol Ürünleri İnş. Tur. İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti, Rafet Dikici-Şerife Dikici (Kadıköy Cihaz ve Oto Tic. A.Ş.), Talip Apaydın (Apaydın Akaryakıt), Tase Yağ Ticaret Akaryakıt San. Ltd. Şti.** tarafından yapılan başvurulara ilişkin olarak, ilgili istasyonların bulunduğu taşınmazlar üzerindeki intifa/kira haklarının tapudan terkin edilmiş olması nedeniyle 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına,
- 2680 - **Ak-Pet Akaryakıt San. ve Tic. Ltd. Şti.** tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, söz konusu istasyona ilişkin dikey anlaşmanın mevcut durumda muafiyet kapsamında olması, tarafların kendi aralarında mutabakata varmaları ve ayrıca başvuru sahibinin yaptığı şikayetten vazgeçmesi nedeniyle 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına,
- **Recep Demirtaş ve Özden Tapçalap** tarafından yapılan başvurular ile ilgili olarak, söz konusu taşınmaz üzerindeki takyidatların tamamının şikayetçilerce terkin sağlanabileceğinden 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına,
- **Güneştepe Petrol İnşaat Gıda Turizm Eğitim ve Tic. Ltd. Şti. ve Ersay Turizm ve Petrol Tic. ve San. Ltd.Şti.** tarafından yapılan başvurular ile ilgili olarak, taraflar arasındaki dikey anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin (a)

11-08/160-52

2690 bendinde yer alan istisna hükmünden yararlanmadığına, bahse konu anlaşmalara 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet de tanınamayacağına, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren 30 gün içinde söz konusu anlaşmaları 4054 sayılı Kanun'a uygun hale getirmeleri gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı yönünde görüş bildirilmesi hususunda Başkanlığın görevlendirilmesine,

8. Petrol Ofisi A.Ş. bakımından;

- 2700
- **Kaynaşlı Petrol Otogaz İnş. Taah. Tic. Ltd. Şti., Çiçek Petrol Ürünleri ve Otomotiv tic. San. Ltd. Şti., İda Petrol ve Petrol Ürünleri Gıda San. Tic.Ltd. Şti., İPC Petrol A.Ş., Mustafa Erdem, Ahmet Bakış, Birol Bey, Ümit Saltık, İnce Petrolcülük San. Tic. Ltd. Şti.** tarafından yapılan başvurulara ilişkin olarak, ilgili istasyonların bulunduğu taşınmazlar üzerindeki intifa/kira haklarının tapudan terkin edilmiş olması nedeniyle 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına,
 - **Yüksel Gültekin** tarafından yapılan başvuruya ilişkin olarak, ilgili dikey anlaşmanın 12.06.2006 tarihinden itibaren beş yıl süre ile 2002/2 Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlandığına,
 - **Vakıf Enerji ve Madencilik A.Ş.** tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, Petrol Ofisi A.Ş'nin kira hakkını adı geçen şirkete devretmesi gerekirken Mevpet Petrol İnş. Mad. Tic. Ltd. Şti.'ye devrettiği, bu çerçevede kira hakkını elinde tutan Mevpet Petrol İnş. Mad. Tic. Ltd. Şti.'nin önaraştırma kapsamında bulunmaması nedeniyle bu konuda bu aşamada işlem yapılamayacağına,
- 2710

9. Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş. bakımından;

- 2720
- Lukoil Eurasia Petrol A.Ş.(Lukoil) ile **Serinyıl Petrol İnş. Nak. Turizm Plastik San. ve Tic. Ltd. Şti., Macide Cantürk, Jeopet Petrol Ürünleri Pazarlama ve Nakliyat Ticaret Ltd. Şti.** arasındaki dikey anlaşmaların 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'in sağladığı grup muafiyetinden yararlanabildiğine, bahse konu anlaşmalara 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet de tanınamayacağına, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren 30 gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı yönünde görüş bildirilmesi hususunda Başkanlığın görevlendirilmesine
 - Lukoil ile **Niyazi Gönen** arasında herhangi bir dikey anlaşma bulunmaması nedeniyle söz konusu başvurunun 4054 sayılı Kanun kapsamında olmadığına,
 - Lukoil ile **Murat Petrol Ürünleri – İzzet Çiçek** arasındaki dikey anlaşmanın sona erdirilmiş olması nedeniyle 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığına,
 - Kurum kayıtlarına 21.09.2010 tarih ve 7308 sayı ile giren başvuru ile ilgili olarak, "4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun Uyarınca Yapılacak İşlemlerde Uygulanacak Usule İlişkin Yönerge" kapsamında işlem yapılabilecek nitelikte olmadığından herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığına,
- 2730

10. Pet-Line Petrol Ürünleri Ticaret A.Ş. bakımından;

- Mehmet Başkan tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, taşınmaz üzerindeki intifa hakkının terkin için vekaletname gönderildiği tespit edildiğinden 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına,

11-08/160-52

11. Turkuaz Petrol Ürünleri A.Ş. bakımından;

2740 - Turkuaz ile **Kılıçlar Akaryakıt San. ve Tic. Limited Şirketi, Aksaray Düzgünler Dış Tic. San. Ve Paz. Ltd. Şti., Bilal Gözen, Hasan Ertem ve Ortakları Koll. Şti., Hata Mert- Adnan Mert** arasındaki dikey anlaşmaların sona erdirilmiş olması nedeniyle söz konusu başvurulara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığına,

12. Erciyes Gaz Sanayi ve Ticaret A.Ş. bakımından;

- **Özcanlar İnşaat Nakliyat Petrol Ürünleri ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.** tarafından yapılan başvuru ile ilgili olarak, dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in tanıdığı istisna hükmünden yararlanamadığına, taraflar arasındaki dikey anlaşmanın 30.01.2007 tarihinden itibaren beş yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyeti kapsamında olduğuna,

13. İpoteklerin terkinine ile ilgili başvurular bakımından;

2750 - Öneri kapsamında şikayetlere konu olan ipoteklerin terkinine ilişkin hususların 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen rekabet yasağı süresi ile bağlantısının bulunmadığına ve bu konudaki şikayetlerin reddedilmesine,

14. Benzer nitelikteki dikey anlaşmalar bakımından;

- Haklarında öneri yürütülen teşebbüslerin, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca benzer nitelikteki tüm dikey anlaşmalarını 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Tebliğ hükümlerine uygun şekilde tadil etmeleri gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı yönünde görüş bildirilmesi hususunda Başkanlığın görevlendirilmesine

OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

11-08/160-52

Rekabet Kurulu'nun 09.02.2011 tarih ve 11-08/160-52 Sayılı Kararına;

KARŞI OY GEREKÇESİ

Rekabet Kurulu'nun mezkur kararına, kararda belirtilen yükümlülüklerin yalnızca haklarında önaraştırma yürütülen teşebbüslere değil, bu teşebbüslerle dikey ilişki içerisinde bulunan teşebbüslere de getirilmesi gerektiği görüşü ile katılmamız mümkün olmamıştır.

Murat ÇETİNKAYA
Kurul Üyesi